

böra emellertid ökas med ovannämnda övergångslön, avsedd att utbetalas vid ingången av januari 1938, d. v. s. enligt de sakkunnigas beräkningar med omkring 850,000 kronor, respektive 25,000 kronor. I sagda avlöningsstat hava posterna följaktligen uppförts med 10,000,000 kronor, respektive 135,000 kronor.

Beträffande beräkningen av anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, kan i stort sett hänvisas till det föregående. Svårigheter möta att med säkerhet beräkna medelsåtgången under den delpost till arvoden till tillsynslärare, som bör uppföras under denna anslagspost. Ett belopp av 15,000 kronor för det halvår, det här gäller, har emellertid ansetts tillräckligt. Även beräkningen av delposten till särskilda arvoden vid provårsläroverk är svår att verkställa. Jag har valt att föreslå, att posten för senare hälften av budgetåret uppföres med samma belopp som för den förra hälften men — såsom en övergångsåtgärd för det halvår, varom här är fråga — i staten betecknas förslagsvis. Kungl. Maj:t torde böra i sinom tid föreskriva, att posten ej får utan Kungl. Maj:ts medgivande överskridas.

Anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal bör på vanligt sätt fördelas på en delpost till grundavlöningar m. m. och en delpost till avlöningsförhöjningar m. m.

Ur förstnämnda delpost böra bestridas grundavlöningar till extra ordinarie och extra lärare samt timlärarlöner. Posten kan sägas ersätta de nu i avlöningsstaten uppförda delposterna till arvoden åt extra ämneslärare, arvoden åt lärare i manlig slöjd, arvoden åt lärarinnor i hushållsgöromål, extra arvoden åt lärare i övningsämnen samt arvoden åt lärare vid inbyggda praktiska realskollinjer. Av de nämnda, i avlöningsstaten nu uppförda delposterna, äro alla utom posten till arvoden åt lärare vid inbyggda praktiska realskollinjer maximerade. Då det är vanskligt att i förväg beräkna denna delpost och en viss rörelsefrihet är önskvärd, vill jag som en definitiv anordning föreslå, att delposten till grundavlöningar till övrig icke-ordinarie personal — såsom skett i fråga om motsvarande delpost i avlöningsstaten för sinnessjukhusen — betecknas förslagsvis. Någon avsevärdare förändring i de hittillsvarande förhållandena inträder icke härigenom, enär — såsom framgår av 1936 års åttonde huvudtitel och riksdagens skrivelse nr 8/1936 — Kungl. Maj:t och riksdagen förutsatt, att Kungl. Maj:t äger möjlighet att i trängande fall för avlöning av extralärare taga i anspråk förslagsanslaget till diverse oförutsedda behov vid de allmänna läroverken. Kungl. Maj:t torde emellertid böra utfärda vissa maximeringsföreskrifter. Detta synes kunna ske *antingen* genom en föreskrift om att posten i dess helhet ej må utan Kungl. Maj:ts medgivande överskridas *eller* genom att Kungl. Maj:t maximerar antalet extra ordinarie befattningshavare av olika slag, som ej uppehålla ordinarie tjänst, och dessutom ur posten anvisar särskilda anslagsmedel, vilka ej må utan Kungl. Maj:ts medgivande överskridas, till avlönande av extralärare och timlärare.

Kungl. Maj:t bör sedermera taga denna fråga under närmare omprövning. För senare hälften av budgetåret 1937/1938 bör förevarande delpost i enlighet med vissa av läroverkslönesakkunniga verkställda beräkningar, varvid jämväl beaktats mina i det föregående framställda förslag rörande vissa personalutvidgningar m. m., beräknas till förslagsvis 1,278,000 kronor.

Delposten till avlöningsförhöjningar till övrig icke-ordinarie personal torde med ledning av utav läroverkslönesakkunniga lämnade uppgifter kunna för ifrågavarande halvår uppskattas till 130,000 kronor.

Under en anslagspost till särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän böra beräknas medel för dels provisoriskt dyrtortstillägg, dels ock ovanberörda särskilda ersättningar (sid. 298) å för innevarande budgetår 1,300 kronor. Enligt av läroverkslönesakkunniga verkställda kalkyler torde för förstnämnda ändamål böra för halvt budgetår avses ett anslagsbelopp av i runt tal 95,000 kronor. För berörda särskilda ersättningar bör beräknas samma anslagsbelopp som för förra hälften av budgetåret 1937/1938, d. v. s. 150 kronor. Posten har uppförts med förslagsvis 95,175 kronor. Ur denna post böra jämväl bestridas kostnader för den tillfälliga löneförbättring och provisoriska avlöningsförbättring, som enligt vad ovan sagts kan komma att utgå till sådana adjunkter, som i samband med förstataligande av kommunala mellanskolor överförts till adjunktsbefattning vid realskola utan att äga för sådan befattning föreskriven kompetens.

Den under rubriken »Särskilda uppbördsmedel» uppförda inkomstposten »Ersättningar från skolkommuner, som icke tillhandahålla lärare tjänstebostad» har av läroverkslönesakkunniga beräknats till omkring 236,000 kronor för helt budgetår och har alltså i staten uppförts med 118,000 kronor. Under sagda rubrik torde vidare — förutom ovannämnda bidrag från Stockholms stad med 7,500 kronor för halvt budgetår — böra uppföras en inkomstpost »Avkastning av donationer från kronan m. m.», vilken för halvt budgetår beräknas till 18,800 kronor. Jag fäster uppmärksamheten på att för nästa budgetår icke upptagits någon inkomstpost, avseende av lärare för upplåtna tjänstebostäder erlagd hyra. För ett kommande budgetår torde emellertid så böra ske, sedan uppgifter föreligga, som möjliggöra en säker uppskattning av det ifrågakommande beloppet.

Avlöningsstatens nettoutgiftssumma utgör 11,679,500 kronor.

För budgetåret 1937/1938 erfordras således till Allmänna läroverken: Avlöningar ett förslagsanslag av $(8,216,400 + 11,679,500 =)$ 19,895,900 kronor.

3. Anslaget till understöd åt vissa kommunala gymnasier.

Av förevarande anslag, som under budgetåret 1934/1935 utgick med 34,000 kronor, bestredos under nämnda budgetår understöd till de kommunala gymnasier i Lidingö, Motala, Eslöv och Söderhamn med respektive 10,000, 10,000, 8,000 och 6,000 kronor. Sedan 1935 års riksdag beslutat, att samrealskolan i Lidingö skulle från och med den 1 juli 1935 genom successivt övertagande av det kommunala gymnasiet ombildas till ett högre samläroverk, minskades anslaget för budgetåret 1935/1936 med 2,500 kronor till 31,500 kronor och för innevarande budgetår med ytterligare 2,500 kronor till 29,000 kronor.

Skolöverstyrelsen har i skrivelse den 31 augusti 1936 anfört, att anslaget kunde av samma anledning minskas för nästkommande budgetår med ytterligare 2,500 kronor. Vid bifall till överstyrelsens förutberörda förslag om förstärkning av de kommunala gymnasier i Eslöv och Motala kunde anslaget för nästa budgetår nedsättas med 2,666 kronor för gymnasiet i Eslöv och med 2,500 kronor för gymnasiet i Motala. Överstyrelsen har på grund härav hemställt om anvisande för nästa budgetår av ett med inalles 7,666 kronor till 21,334 kronor sänkt anslag.

Lokalstyrelsen för samrealskolan i Oskarshamn har hos Kungl. Maj:t anhållit, att ett kommunalt gymnasium, som enligt beslut av stadsfullmäktige därstädes skulle successivt upprättas, måtte ställas under överstyrelsens överinseende samt att staden måtte komma i åtnjutande av största möjliga statsbidrag för ändamålet. *Länsstyrelsen i Kalmar* har i yttrande den 25 november 1936 förklarat sig icke hava något att erinra mot bifall till ansökningsen. *Skolöverstyrelsen* och *statskontoret* hava i utlåtanden den 9 mars, respektive den 15 december 1936 avstyrkt framställningen.

Den av vederbörande i Oskarshamn gjorda framställningen finner jag mig icke kunna förorda. I anslutning till överstyrelsens förslag bör förevarande anslag minskas med i avrundat tal 7,600 kronor till 21,400 kronor. Jag gör hemställan härom i det följande.

Departementschefen.

4. Förslagsanslaget till Folkskoleseminarier: Avlöningar.

Förevarande anslag, som nu är uppfört med 1,640,300 kronor, disponeras jämlikt en av 1936 års riksdag fastställd avlöningsstat, som jämte därtill hörande bestämmelser finnes intagen å sid. 486 ff i statsliggaren för budgetåret 1936/1937.

För den av 1936 års riksdag beslutade folkskoleseminarieorganisationen har redogjorts i det föregående. I samband därmed har ståndpunkt tagits till frågan om omfattningen av denna organisation under nästa budgetår.

Skolöverstyrelsen har i skrivelse den 10 november 1936 gjort framställning om anvisande för nästa budgetår av ett till 1,682,500 kronor höjt anslag för ifrågavarande ändamål.

Överstyrelsen har till en början erinrat om

att Kungl. Maj:t — på grund av att seminarierna för närvarande icke hava fullt antal klassavdelningar och svårigheter därför förelegat att i full utsträckning sysselsätta den ordinarie lärarpersonalen — medgivit, att rektor och ordinarie lärare vid folkskoleseminarium må under läsåret 1936—1937, där så påkallas av inskränkningar i seminariets verksamhet och möjlighet ej föreligger att sysselsätta vederbörande för andra undervisningsändamål, på därom av rektor gjord framställning kunna av överstyrelsen tilldelas tjänstgöring med mindre antal veckotimmar än vad i sådant hänseende är föreskrivet. Då antalet klassavdelningar ej heller under läsåret 1937—1938 komme att uppgå till det normala antalet, ansåge överstyrelsen enahanda medgivande vara erforderligt även för nämnda läsår.

Beträffande anslagsbehovet under de särskilda posterna i avlöningsstaten för folkskoleseminarierna under budgetåret 1937/1938 har överstyrelsen anfört:

1. *Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat:*

a. *Lön och tjänstgöringspenningar.* Kungl. Maj:t hade föreskrivit, att vissa av de i avlöningsstaterna upptagna tjänsterna icke skulle under budgetåret 1936/1937 uppehållas, varigenom viss besparing å avlöningsanslaget kunnat göras. Sammanlagt gällde denna bestämmelse 8 lektorstjänster och (med beaktande av jämväl Kungl. Maj:ts nädiga brev den 21 augusti 1936 angående tjänstgöring för vissa å övergångsstat vid småskoleseminarierna uppförda lärare under läsåret 1936—1937) 12 övningsskollärartjänster.

Även för budgetåret 1937/1938 kunde viss besparing ske å avlöningsstaterna. Genom seminariets i Växjö successiva indragning bleve vissa lektorstjänster därstädes överflödiga, och det kunde beräknas, att det antal lektorstjänster, som under nämnda budgetår icke behövde uppehållas, där-

igenom ökades till 12. Även tecknings- och gymnastiklärartjänsterna vid samma seminarium torde kunna indragas och ersättas med timlärartjänster. Skolöverstyrelsen hade nämligen i skrivelse den 28 september 1936 hemställt om förflyttning av teckningsläraren vid seminariet C. B. Olin till högre allmänna läroverket i Västerås och vad gymnastiklärarbefattningen beträffade stode denna vakant efter senaste ordinarie innehavares avgång med pension den 30 juni 1936. — De under innevarande år vakanssatta övningsskollärartjänsterna torde däremot böra tillsättas i om möjligt fullt antal, då det vore av vikt, att den beslutade utvidgningen av övningsskolorna snarast möjligt verkställdes. Möjligen kunde dock ett par av dessa tjänster ännu något år stå utan innehavare. Den sammanlagda besparingen på avlöningsstaterna kunde med ledning härav beräknas till $(12 \times 5,800 + 1,950 + 3,380 + 2 \times 3,400 =)$ 81,730 kronor.

Då summan av avlöningsstaterna uppginge till 1,036,080 kronor skulle, om ovan beräknade besparing frånräknades, förevarande anslagsbehov uppskattas till $(1,036,080 - 81,730 =)$ 954,350 kronor.

Härtill komme emellertid, att anslaget för avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat vid folkskoleseminarium i viss — om ock obetydlig — utsträckning anlätades för avlönande av lärare vid andra läroanstalter. Då övningslärare vid folkskoleseminarium på grund av seminariets nedläggande flyttades till annan läroanstalt, kunde det nämligen inträffa, att hans avlöning å den nya tjänsten icke fullt uppginge till den avlöning, han åtnjutit vid folkskoleseminarium. Han ägde då författningsenlig rätt att erhålla ersättning för de löneförmåner, varom han gått miste, och denna ersättning borde givetvis utgå ur folkskoleseminariernas avlöningsanslag. För närvarande föreläge blott ett fall av sådan förflyttning, men överstyrelsen väntade, att ännu ett sådant fall skulle inträffa under innevarande läsår och möjligen ytterligare något under det kommande läsåret. Då det emellertid här icke vore fråga om några större summor, som nämnvärt inverkade på anslagets storlek, ville överstyrelsen föreslå, att anslaget till lön och tjänstgöringspenningar upptoges till 955,000 kronor.

b. *Ålderstillägg.* Överstyrelsen föreslog till ålderstillägg ett oförändrat anslag å förslagsvis 200,000 kronor.

c. *Fyllnadsarvoden åt vikarier.* För budgetåret 1937/1938 erfordrades i stort sett oförändrat anslag till fyllnadsarvoden till vikarier och överstyrelsen föreslog därför ett anslag av förslagsvis 35,000 kronor.

2. *Avlöningar till tjänstemän å övergångsstat:*

Under innevarande budgetår vore vid folkskoleseminarierna två lektorer, en adjunkt, en lärare i musik, två lärarinnor i gymnastik med lek och idrott, två lärare i trädgårdsskötsel och en övningsskollärare uppförda å övergångsstat. Av dessa avginge under läsåret läraren i musik och en lärarinna i gymnastik med lek och idrott med pension, under det att övriga beräknades kvarstå å övergångsstat även under budgetåret 1937/1938. Anslagen till lärare å övergångsstat beräknades under nämnda budgetår böra uppgå till följande belopp, nämligen till

a) lön och tjänstgöringspenningar	kronor 27,090
b) ålderstillägg	” 6,736
c) fyllnadsarvoden åt vikarier	” 474

Sammanlagt kronor 34,300

3. *Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:*

a. *Arvoden till extralärare och timlärare.* På grund av den ökade intagning av elever, överstyrelsen föreslagit, vore en ökning av anslaget till extralärare och timlärare erforderlig.

I innevarande års avlöningsstat för folkskoleseminarierna vore upptaget ett särskilt anslag till arvoden för undervisning vid studentkurs vid seminarierna i Stockholm och Karlstad m. m. Då emellertid denna anslagspost upptog just arvoden till extralärare och timlärare och då det icke vore möjligt att med någon noggrannhet beräkna, huru stor del av dessa lärararvoden, som komme att belöpa sig på studentavdelningarna, ansåge överstyrelsen anledning saknas, att i staten uppföra en särskild post för anslag till studentavdelningar. Överstyrelsen föresloge alltså en sammanslagning av de bägge posterna.

I innevarande budgetårs avlöningsstat vore å de båda nu nämnda posterna upptagna anslag å 60,000 respektive förslagsvis 17,300 eller sammanlagt 77,300 kronor. Då omfattningen av seminariernas verksamhet enligt överstyrelsens förslag (jfr ovan) komme att vara större under budgetåret 1937/1938 än under budgetåret 1936/1937, erfordrades givetvis ett ökat anslag för här ifrågavarande ändamål. Enligt från seminariektorskerna infordrade uppgifter skulle de av dem beräknade kostnaderna belöpa sig på cirka 101,100 kronor. Då emellertid enligt överstyrelsens åsikt viss reduktion av denna summa torde kunna göras, beräknade överstyrelsen anslagsposten Arvoden till extralärare och timlärare (inklusive sådana arvoden vid studentavdelningar) till 98,700 kronor.

b. *Arvodesförhöjning till vissa extra ordinarie ämneslärare.* För budgetåret 1936/1937 hade i avlöningsstaten för folkskoleseminarierna upptagits ett belopp av 2,950 kronor till arvodesförhöjning till vissa extra ordinarie ämneslärare. I sin framställning den 31 augusti 1936 i fråga om arvodesförhöjning åt vissa extra ordinarie ämneslärare vid de allmänna läroverken hade överstyrelsen, under erinran om att anslag för ändamålet utgått alltsedan budgetåret 1928/1929, framhållit, att det skulle vara hårt att beröva sådan extra ordinarie ämneslärare, varom nu vore fråga, en löneförmån, som han en gång kommit i åtnjutande av. För de allmänna läroverkens del hade överstyrelsen anhängit, att ett anslag å förslagsvis 5,000 kronor skulle uppföras i avlöningsstaten för budgetåret 1937/1938. Då även vid folkskoleseminarierna en och annan sådan lärare kunde komma att förordnas under läsåret 1937/1938, ville överstyrelsen föreslå, att ett mindre belopp till arvodesförhöjning uppfördes i avlöningsstaten även för budgetåret 1937/1938, förslagsvis 700 kronor.

c. *Understöd till extra ordinarie lärare vid förfall på grund av sjukdom.* Då anledning icke förefunnes att föreslå ändring av det nu utgående anslagsbeloppet, finge överstyrelsen föreslå, att för understöd till extra ordinarie lärare vid förfall på grund av sjukdom måtte upptagas ett belopp av förslagsvis 1,000 kronor.

d. *Arvoden till lärare vid förberedande kurs vid seminariet i Falun.* I den av 1936 års riksdag beslutade seminarieorganisationen inginge även en tvåårig linje för småskollärarinnor, som önskade utbilda sig till folkskollärarinnor. Denna utbildningslinje skulle förläggas till folkskoleseminariet i Falun och taga sin början 1937. Enligt 1932 års seminariesakkunnigas av Kungl. Maj:t och riksdagen godkända förslag skulle de år 1937 i denna

linje intagna eleverna under nämnda år endast genomgå en förberedande sommarkurs, för att sedan efter ett års självstudier börja den egentliga utbildningen höstterminen 1938. Denna anordning med en förberedande sommarkursinge emellertid blott anses såsom en provisorisk försöksanordning, då ännu erfarenheter saknades rörande småskollärarynnornas förut-sättningar att tillgodogöra sig utbildningen vid en tvåårig folkskoleseminarielinje.

Den föreslagna sommarkursen borde lämpligen omfatta en tid av sex veckor. Rektor vid folkskoleseminariet i Falun hade i skrivelse till överstyrelsen framhållit, att en närmare plan för arbetet vid kursen näppeligen kunde uppgöras, förrän inträdesprövningarna 1937 avslutats och rektor och lärare kunnat pröva, vad som närmast borde göras till föremål för de intagnas studier under kursen. Planen för arbetet torde därefter böra fastställas av skolöverstyrelsen.

Rektor beräknade kostnaderna för kursen till minst 1,000 kronor. Överstyrelsen ville föreslå, att anslag för här nämnda ändamål upptages till högst 1,200 kronor.

e. *Arvoden för undervisning i hushållsgöromål.* För detta ändamål erfordrades för nästkommande budgetår ett oförändrat anslag av 1,350 kronor, avsett att användas för anordnande av sådan undervisning i övningsskolan vid folkskoleseminariet i Uppsala.

f. *Lönstillägg till tekningsläraren J. A. Lydh vid seminariet i Luleå och tekningsläraren J. E. R. Nyreen vid seminariet i Karlstad.* I propositionen nr 100/1936 föreslogs, att tekningslärarna J. A. Lydh vid seminariet i Luleå och J. E. R. Nyreen vid seminariet i Karlstad skulle fortfarande åtnjuta avlöning såsom lärare vid dubbelseminarium, sedan ifrågavarande seminarier förvandlats till enkelseminarier. Detta förslag bifölls av riksdagen, varvid i folkskoleseminariernas avlöningsstat upptogs ett lönstillägg å 1,560 kronor till var och en av nämnda båda lärare. Detta tillägg utgjorde skillnaden mellan tekningslärares lön i första lönegraden vid dubbelseminarium och enkelseminarium. Det hade emellertid givetvis varit såväl Kungl. Maj:ts som riksdagens avsikt att hålla nämnda lärare skadeslösa jämväl för den minskning i ålderstilläggets storlek, som blivit följden av seminariernas förvandling till enkelseminarier, i synnerhet som vid lönstilläggets beviljande fästes det villkoret, att lärarna fortfarande skulle ha samma tjänstgöringsskyldighet som vid dubbelseminarier, d. v. s. 27 veckotimmar. (Deras tjänstgöring innevarande läsår uppginge till 29, respektive 27 veckotimmar). Skillnaden i ålderstillägg kunde givetvis uttagas ur anslaget till ålderstillägg till tjänstemän å ordinarie stat, men då ovannämnda lönstillägg förts såsom särskild post i avlöningsstaten, torde dit även böra föras nu nämnda tillägg i fråga om ålderstillägg. Därigenom skulle ock missuppfattning rörande avlöningsbeloppen för Lydh och Nyreen undvikas. Då såväl Lydh som Nyreen som nu åtnjöte avlöning i fjärde lönegraden, utgjorde skillnaden mellan varderas sammanlagda lön vid dubbel- och vid enkelseminarium (4,725 — 2,625 =) 2,100 kronor.

Överstyrelsen ville alltså föreslå, att förevarande anslagspost måtte uppföras med 4,200 kronor.

g. *Tilläggsarvoden till lärare i trädgårdsskötsel vid dubbelseminarier.* Såsom tilläggsarvoden till lärare i trädgårdsskötsel vid dubbelseminarier utginge för närvarande 800 kronor vid vart och ett av seminarierna i Falun, Göteborg, Linköping, Lund, Umeå och Uppsala samt med samma belopp vid

seminarierna i Karlstad och Luleå, vilka ännu ej helt förvandlats från dubbelseminarier till enkelseminarier.

I motion I:331 till 1936 års riksdag framfördes det yrkandet, att lärare i trädgårdsskötsel vid sådant dubbelseminarium, som enligt riksdagsbeslut bleve förvandlat till enkelseminarium, måtte tillerkännas samma tilläggsarvode av 800 kronor, som enligt Kungl. Maj:ts proposition nr 100 skulle tillkomma lärare vid dubbelseminarium. Riksdagen, som ansåg vissa skäl tala för en sådan åtgärd, fann emellertid önskvärt, att frågan komme under närmare omprövning, och anhöll därför om verkställande av utredning och framläggande för 1937 års riksdag av förslag om personliga lönetillägg åt lärare i trädgårdsskötsel vid sådant folkskoleseminarium, som från dubbelseminarium ombildades till enkelseminarium. Kungl. Maj:t hade den 30 juni 1936 anbefallt överstyrelsen att verkställa sådan utredning samt att med nämnda utredning och därav föranlett förslag till Kungl. Maj:t inkomma i samband med avgivande av framställningar, avsedda att föreläggas 1937 års riksdag.

Skolöverstyrelsen finge med anledning härav anföra följande.

De hittillsvarande dubbelseminarier, vilka genom riksdagens beslut skulle förändras till enkelseminarier, vore seminarierna i Karlstad och Luleå. De trädgårdslärare, som skulle komma i fråga till det av riksdagen åsyftade personliga lönetillägget, vore alltså lärarna i trädgårdsskötsel vid folkskoleseminariet i Karlstad Anders Valfrid Gustafsson och vid folkskoleseminariet i Luleå Axel Petrus Ulander.

Gustafsson, som vore född den 7 november 1887, tillträdde sin befattning den 1 februari 1920. Under de båda första läsåren av hans tjänstgöring hade tilläggsarvodet utgått med 400, respektive 600 kronor per år. Från och med läsåret 1921—1922 hade tilläggsarvodet utgjort 800 kronor.

Filosofie doktorn Axel Petrus Ulander, som vore född den 8 april 1874, blev ordinarie innehavare av tjänsten år 1913. Under vårterminen 1919 hade till honom utgått ett tilläggsarvode, beräknat efter 400 kronor per år. Från och med läsåret 1919—1920 till och med läsåret 1934—1935 hade detta arvode utgjort 600 kronor per år. Från och med budgetåret 1935/1936 hade arvodet utgått med samma belopp som vid övriga dubbelseminarier eller 800 kronor.

Som förut i överstyrelsens skrivelse framhållits, hade lärarna i teckning vid ovannämnda seminarier i Karlstad och Luleå tillerkänts ett lönetillägg på grund av att seminarierna förvandlats till enkelseminarier och nämnda lärares avlöning i följd därav sjunkit. Samma skäl, som anförts till stöd för att teckningslärarna vid här ifrågavarande båda folkskoleseminarier borde tilldelas ett lönetillägg, kunde också anföras som stöd för förslaget att hålla trädgårdslärarna vid samma seminarier skadeslösa för den löneminskning, som skulle bli en följd av att seminarierna genom riksdagens beslut förändrats till enkelseminarier. Ifrågavarande lärare hade, som ovan visats, nu i 17, respektive 18 år åtnjutit tilläggsarvode för tjänstgöring vid dubbelseminarium, och torde med visst fog ha ansett sig kunna för framtiden påräkna en tjänstgöring och en avlöning av ungefär samma omfattning som hittills. Överstyrelsen funne det därför överensstämmande med rättvisa och billighet, att ett tilläggsarvode även i framtiden tilldelades dem. Detta arvode torde för Gustafssons del böra sättas till samma summa, som han åtnjutit sedan 1921 eller 800 kronor, i synnerhet som seminariet i Karlstad vid behov torde komma att mottaga en eller annan klassavdelning

mer än det för ett enkelseminarium normala. Vad åter Ulander beträffade, hade tilläggsarvodet under de flesta åren uppgått till 600 kronor och först under föregående och innevarande budgetår utgått med samma summa som vid övriga dubbelseminarier, d. v. s. 800 kronor. Då dessutom Ulander jämte sin tjänst som lärare i trädgårdsskötsel innehade avlönad befattning såsom föreståndare för kemisk-växtbiologiska anstalten inom Norrbottens län, funne överstyrelsen det icke nödvändigt att tilläggsarvodet för honom sattes högre än 600 kronor.

På grundval av ovanstående beräknade överstyrelsen här förevarande anslagsbehov till 6,200 kronor.

h. *Särskilda arvoden vid provårsseminarier.* På grundval av nu gällande föreskrifter hade överstyrelsen beräknat följande anslag till arvoden vid provårsseminarierna i Göteborg och Stockholm, nämligen dels till 1 provårsföreståndare (högst 1,500 kronor), 9 lektorer och 11 övningsskollärare ($20 \times 300 = 6,000$ kronor) i Göteborg samt till 1 provårsföreståndare (högst 1,500 kronor), 6 lektorer och 8 övningsskollärare ($14 \times 300 = 4,200$ kronor) i Stockholm, dels ock till handledare, föreläsare och kursledare samma belopp, som hittills utgått för samma ändamål, 6,000 kronor.

Sammanlagda anslagsbehovet för arvoden vid provårsseminarierna skulle alltså utgöra ($1,500 + 6,000 + 1,500 + 4,200 + 6,000 =$) 19,200 kronor.

Vad i övrigt anginge anordnande av provårskurser under läsåret 1937—1938 finge överstyrelsen hänvisa till vad överstyrelsen anfört i skrivelse den 29 september 1936 angående provisorisk utvidgning av provårsinstitutionen.

i. *Tilläggsarvoden till lärare vid de vid vissa seminarier anordnade kurser för utbildande av kyrkomusiker.* Förevarande anslagspost föresloges utgå med oförändrat belopp, förslagsvis 4,200 kronor.

4. *Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:*

a. *Arvoden till seminarieläkare.* I enlighet med 1936 års riksdags beslut skulle till arvoden åt seminarieläkare utgå sammanlagt 15,500 kronor vid fullständigt genomförd omorganisation av folkskoleseminarierna. Då emellertid under budgetåret 1937/1938 icke fullt antal klassavdelningar vid seminarierna vore i verksamhet, behövde icke hela nämnda summa upptagas i avlöningsstaten. Å andra sidan skulle under budgetåret 1937/1938 arvode ännu utgå till läkare vid seminariet i Växjö. Överstyrelsen beräknade det sammanlagda anslagsbehovet till 15,000 kronor.

b. *Arvoden till seminariebibliotekarier.* Med tillämpande av de grunder rörande arvoden till seminariebibliotekarier, som fastställts i nådigt brev den 30 juni 1936, hade överstyrelsen beräknat behovet å förevarande anslagspost till 8,400 kronor.

c. *Arvoden till biträden vid rektorsexpeditioner.* Enligt de grunder, som fastställts i nyssnämnda nådiga brev, borde anslaget till arvoden till biträden vid rektorsexpeditioner under budgetåret 1937/1938 utgå med 5,700 kronor.

5. *Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän:*

a. *Hyresersättning till rektorer vid vissa seminarier.* Enligt nådigt brev den 30 juni 1936 utginge under budgetåret 1936/1937 hyresersättning till följande rektorer, nämligen till

rektor vid folkskoleseminariet i Kalmar	kronor 2,400
» » » » Karlstad . . . »	2,500
» » » » Linköping . . »	3,000
» » » » Umeå »	3,000.

Därjämte hade Kungl. Maj:t den 23 oktober 1936 medgivit, att hyresersättning till rektor vid folkskoleseminariet i Lund finge utgå under budgetåret 1936/1937 med 3,000 kronor. Den sammanlagda summan för hyresersättningar under budgetåret 1936/1937 utgjorde alltså 13,900 kronor.

Då överstyrelsen beräknade, att samma hyresersättningar skulle utgå under kommande budgetår, skulle det behöfliga hyresersättningsbeloppet under budgetåret 1937/1938 utgöra 13,900 kronor. Emellertid torde, i likhet med vad hittills beslutats, ett särskilt belopp böra upptagas att efter ansökan vid behov enligt Kungl. Maj:ts bestämmande användas till reglering av hyresersättningen åt vederbörande rektorer. Detta belopp torde lämpligen beräknas till 600 kronor eller i det närmaste samma belopp som för innevarande budgetår. Överstyrelsen beräknade alltså anslagsbehovet å ifrågavarande post till 14,500 kronor.

I likhet med vad som tidigare föreskrivits, borde icke heller under budgetåret 1936/1937 dyrtidstillägg utgå å ifrågavarande ersättningsbelopp.

b. *Hyresbidrag till lärare vid seminarierna i Göteborg och Stockholm.* Hyresbidrag till lärare vid seminarierna i Göteborg och Stockholm utginge för närvarande enligt bestämmelser, som fastställts genom nådiga brev den 26 april 1935 och den 30 juni 1936.

Samma skäl, som hittills föranlett beviljande av här förevarande hyresbidrag, föreläge alltjämt, vadan anslag för ändamålet torde böra utgå jämväl under budgetåret 1937/1938.

I detta sammanhang finge överstyrelsen tillika anmäla, att, enligt vad överstyrelsen inhämtat, någon förändring med avseende å nu utgående kommunala hyresbidrag till lärarna vid de allmänna läroverken i Göteborg och Stockholm icke vidtagits.

Anslagsbeloppet torde liksom för innevarande budgetår böra upptagas till 16,600 kronor.

Med anledning av framställning från lektorerna vid folkskoleseminariet i Stockholm Eva Ramstedt och Ruth Wikander beslöt 1936 års riksdag, att hyresbidrag finge utgå till kvinnlig lektor vid folkskoleseminarierna i Stockholm och Göteborg enligt samma grunder som för manlig lektor vid samma seminarier. I underdånig skrivelse den 10 september 1936 hade nu Ramstedt och Wikander — under anförande att kvinnlig lektor utnämnts vid läroverk i Göteborg redan år 1929, och att ordinarie kvinnlig ämneslärare funnits vid läroverk i Stockholm sedan år 1932 och i Göteborg sedan år 1933, samt att i dessa lärarinnors löneförmåner även hyresbidrag ingått — hemställt, att det hyresbidrag, som av 1936 års riksdag tillerkänts Ramstedt och Wikander, måtte få retroaktivt utgå åtminstone från år 1932.

Med anledning härav finge överstyrelsen anföra följande.

Då syftet med här ifrågavarande anslag varit att bringa avlöningsförmånera för seminarielärarna i Göteborg och Stockholm i överensstämmelse med de förmåner, som i nämnda städer utginge till motsvarande lärare vid de allmänna läroverken, och då riksdagen med anledning härav medgivit, att kvinnlig seminarieläktor i Göteborg och Stockholm finge åtnjuta hyresbidrag, och då kvinnlig lektor eller adjunkt vid läroverk i dessa städer

funnits redan år 1929 respektive år 1932, syntes det icke vara något att erinra mot att Ramstedt och Wikander, vilka innehaft sin nuvarande ordinarie lektorstjänst sedan år 1919, respektive år 1925, komme i åtnjutande av hyresbidrag från och med läsåret 1932—1933. Det sammanlagda hyresbidrag, som sålunda skulle retroaktivt utgå för läsåren 1932—1936, uppginge till ($4 \times 950 =$) 3,800 kronor för var och en av nämnda båda lektorer.

Hela anslagsbehovet å här ifrågavarande post skulle härigenom uppgå till ($16,600 + 7,600 =$) 24,200 kronor.

c. *Tillfällig löneförbättring.* För den händelse att förslag till ny lönereglering för befattningshavare vid folkskoleseminarierna icke skulle komma att föreläggas 1937 års riksdag, tillåte sig överstyrelsen hemställa, att proposition måtte avlätas till samma års riksdag om tillfällig löneförbättring åt nu ifrågavarande befattningshavare.

I ovanberörda nådiga brev den 30 juni 1936 hade i avlöningsstaten för folkskoleseminarierna upptagits en post: Tillfällig löneförbättring, förslagsvis, med 200,000 kronor. Överstyrelsen beräknade föreliggande behov för budgetåret 1937/1938 för folkskoleseminarierna till 211,985 kronor, vilket belopp dock lämpligen — för utjämning av anslagets slutsumma — torde böra föreslås till 210,650 kronor.

d. *Provisorisk avlöningsförbättring.* Anslag till provisorisk avlöningsförbättring åt lärare vid de allmänna läroverken, högre lärarinneseminariet, statens folkskoleseminarier m. fl. hade utgått alltsedan den 1 juli 1929. För budgetåret 1936/1937 vore ifrågavarande anslag i avlöningsstaten för folkskoleseminarierna upptaget till 29,910 kronor.

Därest förslag till definitiv lönereglering för lärarna vid folkskoleseminarierna m. fl. icke skulle komma att föreläggas 1937 års riksdag, och då det syntes angeläget att i avvaktan på sådan lönereglering bereda den här förevarande gruppen befattningshavare en sådan avlöningsförbättring, som åtminstone i någon mån kompenserade de särskilt höga levnadskostnaderna å ifrågavarande orter, tillåte sig överstyrelsen föreslå, att anslag till provisorisk avlöningsförbättring jämväl för budgetåret 1937/1938 måtte beviljas.

Skolöverstyrelsen beräknade kostnaderna för provisorisk avlöningsförbättring för budgetåret 1937/1938 för lärarna vid folkskoleseminarierna till 33,820 kronor, vilket belopp lämpligen kunde avrundas till 34,000 kronor. Vid denna beräkning hade följts de grunder för den provisoriska avlöningsförbättringen, som enligt kungörelsen nr 444/1935 gällde för innevarande budgetår.

e. *Personliga lönetillägg till vissa ordinarie övningslärare.* Enligt inom överstyrelsen verkställda approximativa beräkningar skulle för nästa budgetår komma att erfordras omkring 9,000 kronor. Överstyrelsen föreslog därför, att ifrågavarande anslagspost måtte minskas från 11,000 kronor med 2,000 kronor till förslagsvis 9,000 kronor.

Statskontoret har i utlåtande den 22 december 1936 yttrat följande:

Ämbetsverket ansåge sig icke kunna förorda tillsättandet av mer än åtta av de av överstyrelsen förordade elva övningsskollärartjänsterna, varigenom kostnaderna för de nya befattningarna komme att ungefärligen motsvaras av besparingen på grund av indragna tjänster. Minskningen å anslaget komme nämligen att uppgå till 28,530 kronor och merutgiften för de nya lärarna till 27,200 kronor. Nettoutgiften å anslagsposten till *avlöningar till*

tjänstemän å ordinarie stat syntes vid sådant förhållande kunna beräknas till samma belopp som för innevarande budgetår.

Även om delposten till arvoden för undervisning vid studentkurs vid seminarierna i Stockholm och Karlstad upptog arvoden till extralärare och timlärare, kunde statskontoret icke finna anledning tillstyrka överstyrelsens ovannämnda förslag om sammanslagning av delposterna till *arvoden till extralärare och timlärare* samt till *arvoden för undervisning vid studentkurs vid seminarierna i Stockholm och Karlstad*. Det syntes tvärtom statskontoret angeläget, att de extraordinära utgifter, det här vore fråga om, icke sammanfördes med regelbundet återkommande kostnader. Då statskontoret ovan tillstyrkt allenast en extra avdelning elever, måste den av överstyrelsen begärda anslagshöjningen, som förefölle statskontoret onödigt stor, kunna avsevärt reduceras. Ämbetsverket saknade emellertid möjlighet att verkställa närmare beräkningar över medelsbehovet. Med iakttagande av härav föranledd försiktighet ansåge sig statskontoret böra förorda, att delposten till arvoden till extralärare och timlärare ökades med förslagsvis 10,000 kronor och delposten till arvoden för undervisning vid studentkurs med 3,000 kronor.

I utlåtande den 17 oktober 1936 angående anslag till *arvodesförhöjning åt vissa extra ordinarie ämneslärare* för budgetåret 1937/1938 yttrade statskontoret, att ämbetsverket ställde sig tveksamt till det i ärendet av överstyrelsen framförda förslaget om utgående utöver budgetåret 1936/1937 av dylik arvodesförhöjning. Med hänsyn emellertid till den ringa omfattning, vari förhöjningar enligt skolöverstyrelsen komme att utgå under budgetåret, ville statskontoret icke motsätta sig, att anslag anvisades för ändamålet.

Ämbetsverket ville icke heller för folkskoleseminariernas del motsätta sig förslaget. Mot det åskade beloppet syntes intet vara att erinra.

Till *arvoden till lärare vid en förberedande kurs för småskollärarinnor vid seminariet i Falun* syntes böra upptagas det av rektor vid seminariet beräknade beloppet, 1,000 kronor.

Vad anginge det av överstyrelsen föreslagna *tilläggsarvodet för lärarna i trädgårdsskötsel vid enkelseminarierna i Karlstad och Luleå*, kunde statskontoret för sin del icke tillstyrka, att förevarande, utöver vederbörande lärares ordinarie avlöningsförmåner utgående tilläggsarvode, som vore avsett att utgöra en kompensation för den ökade undervisningsskyldigheten vid ett dubbelseminarium, tillerkändes lärarna ifråga, sedan seminariet omvandlats till enkelseminarium.

Det för *arvoden till seminariebibliotekarierna* begärda beloppet, 8,400 kronor, syntes med hänsyn till förekommande inskränkningar i seminarieorganisationen böra upptagas med allenast 8,000 kronor.

Då ett tillerkännande av avlöningsförmåner retroaktivt skulle innebära ett avsteg från eljest inom den civila statsförvaltningen tillämpade principer, finge statskontoret avstyrka bifall till framställningen i vad avsåge tillerkännande av *retroaktivt hyresbidrag åt Ramstedt och Wikander*.

Departemantschefen.

Anslagsbehov vid nuvarande löneförhållanden. I det föregående har jag biträtt ett av skolöverstyrelsen framlagt förslag rörande omfattningen av folkskolläraryrket under nästa budgetår allenast med det undantag, att jag i likhet med statskontoret ansett blott *en* extra avdelning behöfvlig. Vid beräkningen av behovet av anslag till avlöningar vid ifrågakvarande

seminarier under nästa budgetår kan jag därför taga överstyrelsens i detta hänseende framlagda förslag till utgångspunkt med iakttagande av de ändringar, som påkallas av förenämnda avvikelser från förslaget.

Vad först angår delposten till *lön och tjänstgöringspenningar*, delar jag överstyrelsens mening om vikten av att den beslutade utvidgningen av övningsskolorna snarast möjligt verkställas. Erinras må, att 1936 års riksdag underströk nödvändigheten av att övningsskolan förstärktes på sätt i ämnet föreslagits. Jag anser därför i likhet med överstyrelsen, att endast 2 av de övningsskollärartjänster, som hållits vakanta under innevarande budgetår, kunna undvaras under nästa budgetår, och kan följaktligen icke biträda statskontorets förslag om fortsatt vakanssättning av ytterligare tre sådana tjänster. Överstyrelsens av statskontoret biträdda förslag i övrigt anser jag mig ävenledes kunna tillstyrka.

Min ståndpunkt innebär alltså, att 8 av de lektorstjänster och 2 av de övningsskollärartjänster, som jämlikt riksdagens beslut skola finnas inrättade vid folkskoleseminarierna efter omorganisationens fullständiga genomförande, under nästa budgetår ej skola inrättas, samt att av de lärartjänster vid det under avveckling varande folkskoleseminariet i Växjö, för vilka medel nu äro beräknade under avlöningsanslaget, 4 lektorstjänster, 1 tecknings- och 1 gymnastiklärartjänst skola indragas. Enligt vad jag under hand från överstyrelsen inhämtat, finnas möjligheter att under nästa budgetår överflytta vederbörande ordinarie lektorer i Växjö till andra motsvarande lärarbefattningar.

I enlighet med överstyrelsens förslag bör förevarande delpost beräknas till 955,000 kronor, innebärande en anslagshöjning med 6,980 kronor.

Även för nästa budgetår torde böra meddelas bestämmelser om att rektor och ordinarie lärare vid folkskoleseminarium må, där så påkallas av inskränkningar i seminariums verksamhet och möjlighet ej föreligger att satsa vederbörande för andra undervisningsändamål, på därom av rektor gjord framställning kunna av överstyrelsen tilldelas tjänstgöring med mindre antal veckotimmar, än vad i sådant hänseende eljes är föreskrivet.

Delposterna till *ålderstillägg* och till *fyllnadsarvoden åt vikarier* böra i överensstämmelse med överstyrelsens förslag beräknas till förslagsvis 200,000 kronor, respektive förslagsvis 35,000 kronor. Förstnämnda delpost skulle alltså bibehållas oförändrad och den andra posten minskas med 150 kronor.

Överstyrelsen har beräknat, att under nästa budgetår skall å övergångsstat kvarstå bland annat två lektorer och en lärarinna i gymnastik med lek och idrott. Enligt vad jag inhämtat behöver av dessa befattningshavare endast den ene lektorn kvarstå å övergångsstat. I överstyrelsens beräkningar av de under anslagsposten till *avlöningar till tjänstemän å övergångsstat* uppförda delposterna böra vidtagas härav föranledda ändringar. Delposten till

lön och tjänstgöringspenningar bör minskas till 18,300 kronor, delposten till ålderstillägg till förslagsvis 4,800 kronor och delposten till fyllnadsarvoden åt vikarier till förslagsvis 400 kronor.

Skolöverstyrelsen har förordat en sammanslagning av de under anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, uppförda delposterna till *arvoden till extralärare och timlärare*, nu 60,000 kronor, och till arvoden för undervisning vid studentkurs vid seminarierna i Stockholm och Karlstad m. m., nu förslagsvis 17,300 kronor, till en enda delpost, som enligt överstyrelsens förslag skulle för nästa budgetår beräknas till 98,700 kronor. Statskontoret har motsatt sig den föreslagna sammanslagningen och tillstyrkt, att under förstnämnda delpost måtte för nästa budgetår beräknas en höjning av 10,000 kronor och under den andra posten en höjning av 3,000 kronor. Då skolöverstyrelsens förslag närmare ansluter sig till de principer för avfattningen av avlöningsstater, som komma till användning därest lönerегleringsförslaget bifalles, anser jag mig böra biträda överstyrelsens förslag om sammanslagning av de båda berörda delposterna. Det av överstyrelsen till arvoden åt extralärare och timlärare för nästa budgetår såsom erforderligt beräknade beloppet, 98,700 kronor, bör dock på grund av den begränsning i fråga om lärarutbildningens omfattning, som jag ovan förordat, reduceras med 3,400 kronor till 95,300 kronor. Ifrågakarande delpost, vilken bör benämnas »arvoden till extralärare och timlärare», bör alltså beräknas till 95,300 kronor.

Vad angår *arvodesförhöjning till vissa extra ordinarie ämneslärare*, har jag i det föregående tillstyrkt ett av överstyrelsen framlagt förslag om utgående även för nästa budgetår av ifrågakarande arvodesförhöjning. Med hänsyn till vad i berörda sammanhang anförts, bör emellertid medel för ändamålet beräknas allenast för förra hälften av budgetåret. Det av överstyrelsen angivna beloppet av 700 kronor torde på grund härav kunna reduceras till förslagsvis 400 kronor, innebärande en anslagsminskning med 2,550 kronor.

Delposten till *understöd till extra ordinarie lärare vid förfall på grund av sjukdom* torde i överensstämmelse med överstyrelsens förslag böra beräknas till oförändrat belopp, förslagsvis 1,000 kronor.

Överstyrelsen har enligt det föregående ifrågasatt, att en särskild delpost skulle uppföras i avlöningsstaten för *arvoden till lärare vid förberedande kurs vid seminariet i Falun*, avsedd för småskollärarinnor, som ämna utbildas sig till folkskollärarinnor. I anslutning till överstyrelsens av statskontoret biträdda förslag tillstyrker jag, att en särskild post uppföres för ändamålet. Denna torde emellertid böra tagas i anspråk endast i den mån den av kursen betingade tjänstgöringen ej motväges av den på grund av inskränkningarna i seminarieorganisationen minskade tjänstgöring för vederbörande lärarpersonal, varom Kungl. Maj:t enligt det förut sagda kan komma att meddela bestämmelser.

Vad angår det belopp, varmed delposten bör upptagas i avlöningsstaten,

har överstyrelsen föreslagit ett belopp av 1,200 kronor men statskontoret ifrågasatt en reduktion till 1,000 kronor. Enligt vad jag under hand från överstyrelsen inhämtat, har omförmälda belopp av 1,200 kronor vid de ytterligare överväganden i ärendet, som förekommit inom överstyrelsen, sedan överstyrelsen framlade sitt ifrågavarande förslag, befunnits vara i knappaste laget. Det synes därför ej tillrådligt att vidtaga någon minskning i detsamma, varför jag biträder förslaget, att förevarande delpost upptages med 1,200 kronor.

Delposten till *arvoden för undervisning i hushållsgöromål* torde i enlighet med överstyrelsens förslag böra beräknas till oförändrat belopp, 1,350 kronor. Likaledes torde, såsom överstyrelsen föreslagit, delposten till *lönelltägg till teckningsläraren J. A. Lydh vid seminariet i Luleå och teckningsläraren J. E. R. Nyreen vid seminariet i Karlstad* böra höjas med 1,080 kronor till 4,200 kronor för att hålla Lydh och Nyreen skadeslösa jämväl för den minskning i ålderstilläggens storlek, som blivit följden av seminariernas förvandling från dubbel- till enkelseminarier. Jag vill i samband härmed erinra om att 1936 års riksdag — med bifall till ett av Kungl. Maj:t i proposition nr 125 framlagt förslag — medgivit, att för Lydh och Nyreen finge, så länge vederbörande kvarstode i sin befattning samt ägde åtnjuta särskilt lönelltägg å 1,560 kronor, beträffande pensionsunderlag och pensionsavgifter så anses, som om de vid seminariet fullgjort en tjänstgöring av 27 veckotimmar. Jag förutsätter, att ingen ändring inträder i fråga om riksdagens berörda medgivande, trots att berörda lönelltägg i enlighet med överstyrelsens förslag höjes från 1,560 kronor till 2,100 kronor.

I fråga om delposten till *tilläggsarvoden till lärare i trädgårdsskötsel vid dubbelseminarier* har överstyrelsen, i anknytning till ett av 1936 års riksdag gjort uttalande, framlagt förslag om att lärarna i trädgårdsskötsel vid folkskoleseminarierna i Karlstad och Luleå måtte erhålla tilläggsarvode å 800 kronor, respektive 600 kronor trots att dessa seminarier enligt 1936 års riksdags beslut skola förvandlas från dubbel- till enkelseminarier. Statskontoret har ansett sig icke kunna tillstyrka att förevarande, utöver vederbörande lärares ordinarie avlöningsförmåner utgående tilläggsarvode, som vore avsett att utgöra en kompensation för den ökade undervisningsskyldigheten vid ett dubbelseminarium, tillerkännes lärarna i fråga. För egen del biträder jag statskontorets uppfattning. Förevarande delpost bör beräknas till 4,800 kronor, vilket motsvarar en anslagsminskning med 1,600 kronor.

Överstyrelsens förslag rörande storleken av delposterna till *särskilda arvoden vid provårseminarier, tilläggsarvoden till lärare vid de vid vissa seminarier anordnade kurser för utbildande av kyrkomusiker och arvoden till seminarieläkare* lämnar jag utan erinran. Ifrågavarande delposter böra alltså respektive höjas med 1,200 kronor till 19,200 kronor, beräknas till oförändrat belopp, 4,200 kronor, och ökas med 1,000 kronor till 15,000 kronor.

Delposten till *arvoden till seminariebibliotekarier* torde i anslutning till

överstyrelsens förslag med däri av statskontoret föreslagen ändring, böra minskas med 700 kronor till 8,000 kronor.

Delposterna till *arvoden till biträden vid rektorsexpeditioner*, respektive *hyresersättning till rektorer vid vissa seminarier* böra i enlighet med överstyrelsens förslag minskas med 300 kronor till 5,700 kronor, respektive ökas med 500 kronor till 14,500 kronor.

Vad beträffar delposten till *kyresbidrag till lärare vid seminarierna i Göteborg och Stockholm*, har överstyrelsen erinrat om att 1936 års riksdag beslutat, att hyresbidrag finge utgå till kvinnlig lektor vid folkskoleseminarierna i Stockholm och Göteborg enligt samma grunder som för manlig lektor vid samma seminarier. Överstyrelsen har nu tillstyrkt en av två kvinnliga lektorer vid Stockholmsseminariet gjord framställning om rätt att få retroaktivt uppbära sådan hyresersättning. Statskontoret har avstyrkt framställningen. Ett bifall till densamma skulle enligt statskontorets mening innebära ett avsteg från eljest inom den civila statsförvaltningen tillämpade principer.

Jag ansluter mig till statskontorets ståndpunkt och vill dessutom tillägga, att det, när jag hemställde, att Kungl. Maj:t måtte föreslå 1936 års riksdag att fatta omförmälda beslut, ingalunda var min mening, att ifrågavarande hyresbidrag skulle utgå retroaktivt. Jag kan ej heller föreställa mig, att riksdagen lagt en sådan innebörd i sitt beslut. Förevarande delpost torde på grund härav böra uppföras med oförändrat belopp, förslagsvis 16,600 kronor.

Mot överstyrelsens beräkningar av delposterna till *tillfällig löneförbättring*, *provisorisk avlöningsförbättring* och *personliga lönetillägg till vissa ordinarie övningslärare* har jag ingen erinran att framställa. Dessa poster böra alltså beräknas till förslagsvis respektive 210,650 kronor (ökning 10,650 kronor), 34,000 kronor (ökning 4,090 kronor) och 9,000 kronor (minskning 2,000 kronor).

Vid bifall till mina ovan framställda förslag böra de särskilda posterna i avlöningsstaten för folkskoleseminarierna — vid nuvarande avlöningsförhållanden — för nästa budgetår beräknas till nedannämnda belopp (ökningarna, respektive minskningarna i förhållande till motsvarande, i den nuvarande avlöningsstaten uppförda poster hava angivits inom parentes):

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat:

a. Lön och tjänstgöringspenningar . .	kronor	955,000	(+ 6,980)	
b. Ålderstillägg, <i>förslagsvis</i>	»	200,000		
c. Fyllnadsarvoden åt vikarier, <i>förslagsvis</i>	»	35,000	(— 150)	1,190,000 (+ 6,830)

2. Avlöningar till tjänstemän å övergångsstat:

a. Lön och tjänstgöringspenningar . . . kronor	18,300	(— 15,100)	
b. Ålderstillägg, <i>förslagsvis</i>	4,800	(— 3,900)	
c. Fyllnadsarvoden åt vikarier, <i>förslagsvis</i>	400	(— 100)	23,500 (— 19,100)

3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:

a. Arvoden till extralärare och timlärare kronor	95,300	(+ 35,300)	
b. Arvodesförhöjning till vissa extra ordinarie ämneslärare, <i>förslagsvis</i>	400	(— 2,550)	
c. Understöd till extra ordinarie lärare vid förfall på grund av sjukdom, <i>förslagsvis</i>	1,000		
[d. Arvoden för undervisning vid studentkurs vid seminarierna i Stockholm och Karlstad m. m., <i>förslagsvis</i>	—	(— 17,300)]	
d. Arvoden till lärare vid förberedande kurs vid seminariet i Falun	1,200	(+ 1,200)	
e. Arvoden för undervisning i hushållsgöromål	1,350		
f. Lönetillägg till teckningsläraren J. A. Lydh vid seminariet i Luleå och teckningsläraren J. E. R. Nyreen vid seminariet i Karlstad	4,200	(+ 1,080)	
g. Tilläggsarvoden till lärare i trädgårdsskötsel vid dubbelseminarier	4,800	(— 1,600)	
h. Särskilda arvoden vid provårseminarier	19,200	(+ 1,200)	
i. Tilläggsarvoden till lärare vid de vid vissa seminarier anordnade kurser för utbildande av kyrkomusiker, <i>förslagsvis</i>	4,200		131,650 (+ 17,330)

4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:

a. Arvoden till seminarieläkare . . . kronor	15,000	(+ 1,000)	
b. Arvoden till seminariebibliotekarier	8,000	(— 700)	
c. Arvoden till biträden vid rektors-expeditioner	5,700	(— 300)	28,700

5. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän:

a. Hyresersättning till rektorer vid vissa seminarier kronor	14,500	(+ 500)	
b. Hyresbidrag till lärare vid seminarierna i Göteborg och Stockholm, <i>förslagsvis</i>	16,600		
c. Tillfällig löneförbättring, <i>förslagsvis</i>	210,650	(+ 10,650)	
d. Provisorisk avlöningsförbättring, <i>förslagsvis</i>	34,000	(+ 4,090)	
e. Personliga lönetillägg till vissa ordinarie övningslärare, <i>förslagsvis</i>	9,000	(— 2,000)	284,750 (+ 13,240)

Summa förslagsanslag kronor 1,658,600 (+ 18,300).

Förevarande anslag skulle alltså, om avlöningsbestämmelserna under nästa budgetår bibehölles oförändrade, för nämnda budgetår bestämmas till 1,658,600 kronor, vilket enligt tabellen skulle innebära en anslagshöjning av 18,300 kronor.

Anslagsbehov vid lönereglering. I den personalförteckning, som bör gälla för folkskoleseminarierna från och med den 1 januari 1938, hava under rubriken Tjänstemän å ordinarie stat av skäl, som ovan nämnts, uppförts allenast 71 lektors- och 74 övningsskollärartjänster (79, respektive 76 sådana tjänster erfordras efter seminarieorganisationens fullständiga genomförande). Det har ansetts lämpligt att under rubriken Tjänstemän å övergångsstat uppföra ej blott de befattningshavare, som i det föregående av mig angivits, utan också 1 rektor, 1 lektor, 1 musiklärare, 1 lärare i manlig slöjd, 1 lärarinna i kvinnlig slöjd i övningsskolan och 2 övningsskol-lärare vid det under avveckling varande enkelseminariet i Växjö.

Avlöningsstaten för förra delen av budgetåret 1937/1938 har beräknats efter samma grunder som motsvarande avlöningsstat för de allmänna läroverken. Av nära till hands liggande skäl hava posterna till arvodesförhöjning till vissa extra ordinarie ämneslärare och till arvoden till lärare vid förberedande kurs vid seminariet i Falun icke reducerats till hälften utan uppförts med de belopp, som beräknats i sammanställningen här ovan. Avlöningsstaten slutar å 830,100 kronor.

Avlöningsstaten för senare delen av budgetåret 1937/1938 har likaledes utformats i anslutning till vad som skett beträffande motsvarande avlöningsstat för de allmänna läroverken. Alla anslagsposter utom anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, hava uppskattats med ledning av utav läroverkslönesakkunniga lämnade uppgifter. Övergångslön ingår i anslagsposten till avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat med omkring 80,000 kronor och i anslagsposten till tjänstemän å övergångsstat med omkring 10,000 kronor. På grund av löneregleringen torde tilläggsarvodena åt teckningslärarna Lydh och Nyreen komma att undergå jämkning, varom Kungl. Maj:t lärer böra meddela föreskrifter. Då summan av nämnda arvoden i varje fall icke kan komma att överstiga det för ändamålet i avlöningsstaten för förra delen av budgetåret beräknade beloppet, har motsvarande delpost i den nu förevarande staten upptagits med samma belopp, varmed den föreslagits skola ingå i den förstnämnda staten. Slutsumman av avlöningsstaten för senare delen av budgetåret 1937/1938 utgör 1,079,900 kronor.

Anslaget för budgetåret 1937/1938 bör således uppföras med $(830,100 + 1,079,900 =) 1,910,000$ kronor.

5. Förslagsanslaget till Folkskoleseminarier: Omkostnader.

Förevarande anslag är nu uppfört med 287,000 kronor. Anslaget fördelas jämlikt följande omkostnadsstat:

Utgifter:

1. Expenser, <i>förslagsvis</i>	kronor 237,000
2. Övriga utgifter:	
a. Trädgårdarnas underhåll och skötsel, <i>förslagsvis</i>	kronor 48,500
b. Särskilda kurser och föreläsningar m. m., <i>förslagsvis</i>	» 6,500
3. Reseersättningar, <i>förslagsvis</i>	» 2,000
4. Utbyggande av orgeln i högtidssalen vid folkskoleseminariet i Göteborg	» 1,000
5. Reparation och utbyggande av orgelverket vid folkskoleseminariet i Lund	» 11,000
	Summa kronor 306,000.

Särskilda uppbördsmedel:

1. Upplåtelse av lokaler, ersättning för lyse m. m.	kronor 4,000
2. Inkomster av trädgårdarna	» 15,000
	kronor 19,000
	Nettoutgift kronor 287,000.

Skolöverstyrelsen har i skrivelse den 10 november 1936 hemställt, att anslaget måtte för nästa budgetår bestämmas till 308,000 kronor.

Till stöd härför har anförts:

Sedan folkskoleseminariernas rektorer till överstyrelsen inkommit med uppgifter rörande dels de av dem beräknade omkostnaderna för seminarierna, dels de väntade inkomsterna av särskilda uppbördsmedel under budgetåret 1937/1938, hade överstyrelsen beräknat det sammanlagda anslagsbehovet för nämnda budgetår till 275,000 kronor, d. v. s. samma behov som innevarande budgetår, om engångskostnaderna för ovannämnda musikinstrument frånräknades.

Överstyrelsen hade i nyssnämnda summa inräknat kostnader för anordnande av friluftsläger vid seminarierna i Göteborg, Kalmar och Karlstad, vilkas rektorer för detta ändamål begärt ett anslag av 350 kronor för vardera seminariet. Likaledes hade överstyrelsen räknat med att för anordnande av simundervisning och bad för eleverna vid seminarierna i Göteborg, Kalmar, Stockholm och Växjö i enlighet med rektorernas anhållan skulle utgå ett anslagsbelopp av sammanlagt 1,350 kronor. I likhet med föregående år hade överstyrelsen därjämte beräknat ett anslag av 2,500 kronor för anordnande av kurser i tal- och röstvård vid folkskoleseminarierna.

Rektorn vid folkskoleseminariet i Stockholm hade hemställt, att seminariet måtte beviljas ett anslag av 300 kronor att utgå som ersättning åt en skolsköterska vid seminariet. Såsom motivering härför framhölle rektor, att det vore önskvärt, att seminariets elever under sin utbildningstid finge tillfälle att komma i kontakt med det hälsovårdsarbete, som med hjälp av skolsköterskeinstitutionen nu bedreves i svenska folkskolor. Han framhölle även, att seminarieläkaren doktor G. Nylin vore i eminent grad sakkunnig såsom ledare av dylikt hälsovårdsarbete.

Överstyrelsen, som funne ändamålet behjärtansvärt, tillstyrkte anslaget och hade inberäknat detsamma i ovannämnda summa.

Posten Reseersättningar föresloges höjd från 2,000 till 4,000 kronor med anledning av att ett antal lärare vid folkskoleseminariet i Växjö väntades bliva förflyttade.

Utöver de 275,000 kronor, som sålunda vore behövliga för seminariernas löpande omkostnader samt reseersättningar, hade genom den av riksdagen beslutade omorganisationen av folkskoleseminarierna ett behov uppstått av ett icke ringa *engångsanslag* för inredning av de nya lokaler, som omorganisationen krävde.

På uppdrag av Kungl. Maj:t hade byggnadsstyrelsen i samråd med överstyrelsen verkställt utredning och avgivit förslag rörande de åtgärder, som behövde vidtagas för att anskaffa seminarierna behövliga lokaler efter omorganisationen. I samband härmed hade rektorerna i Göteborg, Lund och Umeå till överstyrelsen avgivit förslag om inredning av dessa lokaler.

Enligt rektors beräkningar skulle ett anslag av 8,628 kronor vara erforderligt för att inreda de nya lokalerna vid folkskoleseminariet i Göteborg. Häremot torde icke något väsentligt vara att erinra.

Rektor vid folkskoleseminariet i Lund beräknade det behövliga anslaget till 14,000 kronor. Häri inginge dock 4,000 kronor till fast inredning i den nya gymnastiksalen, vilken summa borde upptagas i byggnadsstyrelsens kostnadsberäkningar för de nya lokalerna. Utöver sålunda begärda 10,000 kronor, framhölle rektor, vore seminariet i behov av ett större engångsanslag för att avhjälpa vissa påtagliga brister i seminariets nuvarande utrustning. Så framhölle rektor bland annat, att biblioteket för närvarande innehölle huvudsakligen äldre litteratur, och att de mest använda arbetena i biblioteket vore i hög grad slitna. Möbler och inventarier hade sedan år 1919 icke varit föremål för reparation och översyn och gardinerna vore i det skick, att de behövde utbytas. Seminariets idrottsplan vore i trängande behov av omläggning. En geografisk lärosal saknades vid anstalten men kunde inredas i övningsskolans samlingsrum. Läkarens rum saknade utrustning. En lokaltelefon vore behövlig i de vidsträckta lokalerna. Dessutom vore en hel del ny materiel nödvändig. En sammanställning av rektors önskemål gäve vid handen, att ett engångsanslag på 57,000 kronor vore behövligt, däri inberäknat ovannämnda inredningsanslag för nya lokaler.

Rektor framhölle slutligen, att folkskoleseminariet i Lund byggdes under kristiden och att den utrustning, som då anskaffades, var av kristidskvalitet, samt att seminariets anslag i regel varit lägre än vid andra jämförliga seminarier och därjämte till en betydande del icke uttagits. Det vore under sådana förhållanden naturligt, att utrustningen blivit lidande. Såsom ett särskilt skäl för att seminariet snarast möjligt sattes i värdigt skick nämnde rektor, att seminariet i januari 1939 fyllde 100 år.

Föredraganden av detta ärende inom överstyrelsen hade genom personligt

besök vid seminariet förvissat sig om att rektors önskemål vore berättigade, även om möjligen kostnaderna torde kunna något nedpressas. Hela anslaget torde dock icke vara behövt redan under budgetåret 1937/1938.

Rektor vid folkskoleseminariet i Umeå begärde för de nya slöjdlokalernas utrustning med verktyg m. m. 3,000 kronor.

Av seminarierektorena i Göteborg, Lund och Umeå hade alltså begärts ett sammanlagt engångsanslag av $(8,628 + 57,000 + 3,000 =)$ 68,628 kronor.

En del av detta anslag avsåge visserligen nyanskaffning av materiel, böcker m. m., men överstyrelsen funne det riktigast att här sammanföra hela ifrågavarande anslagskrav under en gemensam post i omkostnadsstaten.

Överstyrelsen ville vitsorda behovet av ett engångsanslag till här nämnda ändamål. Dock torde det icke vara nödvändigt, att hela anslaget upptoges i nästkommande budgetårs stat. Lämpligast skulle det kunna uppdelas på tvenne år, varvid anslaget för vardera året torde — med någon nedskärning av de av rektorerna beräknade summorna — kunna upptagas till 33,000 kronor.

Omkostnadsanslaget borde alltså bestämmas till $(275,000 + 33,000 =)$ 308,000 kronor och disponeras jämlikt följande omkostnadsstat:

Utgifter.

1. Expenser, förslagsvis		kronor	232,500
2. Övriga utgifter:			
a) Trädgårdarnas underhåll och skötsel,			
förslagsvis		kronor	52,000
b) Särskilda kurser och föreläsningar			
m. m., förslagsvis		»	7,500
			59,500
3. Reseersättningar, förslagsvis		»	4,000
4. Inredning av lokaler m. m. vid seminarierna			
i Göteborg, Lund och Umeå		»	33,000
		Summa kronor	329,000.

Särskilda uppbördsmedel.

1. Upplåtelse av lokaler, ersättning för			
lyse m. m.		kronor	3,300
2. Inkomster av trädgårdarna		»	17,700
		kronor	21,000
		Nettoutgift kronor	308,000.

Statskontoret har i utlåtande den 22 december 1936 anfört:

Ämbetsverket kunde icke finna tillräcklig anledning tillstyrka, att medel beviljades till ersättning åt en skolsköterska vid seminariet i Stockholm.

Då den av överstyrelsen föreslagna ökningen av den under posten övriga utgifter upptagna delposten till trädgårdarnas underhåll icke på något sätt motiverats, finge statskontoret hemställa, att delposten ifråga uppfördes med oförändrat belopp.

Såvitt av handlingarna framginge, hade överstyrelsen icke gjort engångskostnaderna till föremål för någon egentlig granskning. Statskontoret, som för sin del icke vore i tillfälle att ingå på en närmare prövning av de för de olika ändamålen beräknade utgifterna, ville dock erinra, att 1932 års

seminariesakkunniga på sin tid beräknade de av omorganisationen föranledda engångskostnaderna för seminarierna i Göteborg, Umeå och Lund till respektive 6,000, 2,500 och 750 kronor. Seminariet i Lund hade emellertid givits en annan organisation än de sakkunniga föreslagit, varför sistnämnda kostnadssiffra icke vore jämförbar med det nu äskade beloppet, 10,000 kronor. Vad särskilt anginge sagda seminarium, ville det förefalla statskontoret som om åtskilliga utgiftsposter borde kunna reduceras, medan andra åter syntes böra helt bortfalla, exempelvis lokaltelefon och omläggning av bollplan. Med hänsyn till vad sålunda anförts förmenade ämbetsverket, att en detaljundersökning beträffande de ifrågasatta utgifterna vore önskvärd. Därjämte syntes det ämbetsverket böra tagas under överbäggande, om icke ett väsentligt tillskott borde lämnas av å reservationsanslaget till materiel och böcker m. m. reserverade medel.

Departement-
mentschefen.

I enlighet med skolöverstyrelsens förslag torde för expenser böra för nästa budgetår beräknas ett från 237,000 kronor till 232,500 kronor, alltså med 4,500 kronor sänkt belopp. Med hänsyn till vad statskontoret anförut kan jag icke biträda överstyrelsens förslag om höjning av delposten till trädgårdarnas underhåll och skötsel med 3,500 kronor. Jag är beredd att tillstyrka allenast den höjning, som motsvarar den av överstyrelsen beräknade höjningen av inkomsterna av trädgårdarna, d. v. s. med 2,700 kronor till 51,200 kronor. Mot beräkningarna av delposten till särskilda kurser och föreläsningar m. m. har jag endast den erinran att framställa, att jag, i likhet med statskontoret, ej kan för närvarande tillstyrka, att medel auvisas till ersättning åt en skolsköterska vid seminariet i Stockholm. Jag anser anslagsändamålet i och för sig behjärtansvärt men finner det önskvärt, att statsmakterna, innan beslut fattas om anvisande av medel för ändamålet vid ett seminarium, bliva satta i tillfälle att efter närmare utredning genom överstyrelsens försorg bilda sig en uppfattning om och i vad mån motsvarande anordning anses böra vidtagas även vid andra seminarier och om kostnaderna härför. Ifrågavarande delpost bör därför enligt min mening höjas med endast 700 kronor till 7,200 kronor. Mot den av överstyrelsen ifrågasatta höjningen med 2,000 kronor till 4,000 kronor av anslagsposten till reseersättningar har jag ingen erinran att framställa. Likaledes biträder jag beräkningarna av de särskilda uppbördsmedlen.

Vad därefter angår det av överstyrelsen framlagda förslaget om anvisande av anslag till viss utrustning vid en del seminarier, finner jag, trots att vissa engångskostnader avförts å det för innevarande budgetår anvisade omkostnadsanslaget, önskvärt, att sådana kostnader för framtiden bestridas från särskilt i riksstaten uppfört anslag. I det av överstyrelsen för ändamålet för budgetåret 1937/1938 äskade beloppet — 33,000 kronor — anser jag mig kunna räkna med en väsentlig beskäring. Dels har Kungl. Maj:t i årets statsverksproposition under utgifter för kapitalökning endast i vissa delar upptagit ovannämnda av byggnadsstyrelsen och skolöverstyrelsen framlagda förslag om utökning av folkskoleseminariernas lokaler m. m., dels

finner jag i likhet med statskontoret det önskvärt med en detaljundersökning beträffande det för folkskoleseminariet i Lund avsedda betydande kostnadsbeloppet. För att råda bot på de mera framträdande bristerna i utrustningen vid detta seminarium och för att bereda medel till utrustning, där sådan erfordras, av de nya lokaler vid folkskoleseminarierna, varom förslag som nämnts framlagts i årets statsverksproposition, torde böra för budgetåret 1937/1938 anvisas ett anslag, som jag beräknar till mindre än hälften av det av överstyrelsen föreslagna beloppet, eller till 15,000 kronor. Detta belopp, som bör uppföras i riksstaten såsom särskilt anslag av reservationsanslags natur, benämnt Folkskoleseminarier: Utrustning, bör fördelas efter grunder, som av Kungl. Maj:t på förslag av överstyrelsen framdeles bestämmas. Jag återkommer härtill längre fram.

Omkostnadsanslaget torde enligt det ovanstående böra för nästa budgetår disponeras på följande sätt:

Omkostnadsstat.

Utgifter:

1. Expenser, <i>förslagsvis</i>	kronor 232,500
2. Övriga utgifter:	
a. Trädgårdarnas underhåll och skötsel, <i>förslagsvis</i>	kronor 51,200
b. Särskilda kurser och föreläsningar m. m., <i>förslagsvis</i>	» 7,200 » 58,400
3. Resersättningar, <i>förslagsvis</i>	» 4,000
	<u>Summa kronor 294,900.</u>

Särskilda uppbördsmedel:

1. Upplåtelse av lokaler, ersättning för lyse m. m.	kronor 3,300
2. Inkomster av trädgårdarna	» 17,700 kronor 21,000
	<u>Nettoutgift kronor 273,900.</u>

Anslaget bör alltså bestämmas till 273,900 kronor, innebärande en anslagsminskning med 13,100 kronor eller — om hänsyn icke toges till de för budgetåret 1936/1937 ur anslaget utgående tillfälliga anslagsbeloppen — en anslagsminskning med 1,100 kronor. Stat för anslaget bör framdeles fastställas av Kungl. Maj:t. Jag vill anmärka, att det härvid kan bli en förderligt att vidtaga jämkningar i den kostnadsfördelning, som ovan ifrågasatts. Det låter sig nämligen svårligen göra att i förväg verkställa fullt tillförlitliga beräkningar rörande anslagets disposition.

**6. Reservationsanslaget till Folkskoleseminarier:
Materiel, böcker m. m.**

Detta anslag är nu uppfört med 75,500 kronor och disponeras på sätt framgår av sid. 496 i statsliggaren för budgetåret 1936/1937. Ur anslaget utgår bland annat ett tillfälligt anslagsbelopp å 3,000 kronor till inköp av flygel vid folkskoleseminariet i Luleå.

Skolöverstyrelsen har i skrivelse den 10 november 1936 anført, att seminarierektorerna för nästa budgetår anhållit om anslag med sammanlagt 79,550 kronor. Överstyrelsen ansåge det emellertid möjligt att häri vidtaga viss reduktion och har för ändamålet förordat ett anslag av 77,500 kronor.

Statskontoret har i utlåtande den 22 december 1936 förklarat sig icke kunna tillstyrka den av överstyrelsen äskade höjningen av anslaget. Ämbetsverket anser anslaget böra upptagas till högst det belopp, varmed det för innevarande budgetår vore uppfört. I detta sammanhang ansåge sig ämbetsverket böra erinra dels att vid utgången av sistlidet budgetår å anslaget förefunnits en reservation av icke mindre än 18,228 kronor 53 öre, dels ock att anslaget efter omorganisationens fullständiga genomförande beräknats komma att utgöra allenast 70,000 kronor.

**Departement-
schefen.**

Jag biträder statskontorets uppfattning och föreslår med utgångspunkt härifrån, att förevarande anslag för nästa budgetår bestämmes till oförändrat belopp, 75,500 kronor. Då i det för löpande budgetår anvisade anslaget ingår en tillfällig medelsanvisning av 3,000 kronor, innebär mitt förslag en anslagshöjning med sistnämnda belopp.

7. Reservationsanslaget till Folkskoleseminarier: Stipendier.

Ur detta anslag, som är uppfört med 107,700 kronor, utgår ett belopp av 105,700 kronor till stipendier enligt kungörelsen nr 339/1916 och ett belopp av 2,000 kronor till bidrag till anordnande av studieutfärder vid folkskoleseminarierna.

Skolöverstyrelsen har i skrivelse den 10 november 1936 hemställt, att oförändrat belopp, 2,000 kronor, måtte anvisas till sistnämnda och 118,000 kronor till förstberörda ändamål. Till stöd för den äskade anslagshöjningen har yttrats:

I propositionen nr 100/1936 framhöll departementschefen vikten av att stipendierna till elever vid folkskoleseminarierna snarast återfördes till de före år 1933 utgående beloppen och biträdde på grund härav ett av överstyrelsen framlagt förslag om successiv återgång till häri tidigare rådande förhållanden. Då riksdagen icke hade något att erinra häremot, höjdes stipendieanslaget för innevarande budgetår med ungefär 50 procent till 105,700 kronor.

Om stipendierna för budgetåret 1937/1938 skulle utgå med samma belopp som under innevarande budgetår, vore anslagsbehovet för stipendier ungefär 108,000 kronor. Det vore givetvis önskvärt att redan under budgetåret 1937/1938 kunna utdela stipendier av samma storlek som före år 1933. Härtill skulle erfordras ytterligare omkring 36,000 kronor. Då emellertid de av överstyrelsen framlagda anslagskraven för folkskoleseminarierna innebure rätt avsevärd höjning av vissa anslagsposter, funne överstyrelsen sig nödsakad att nu föreslå blott en mindre ökning — förslagsvis 10,000 kronor — av stipendieanslaget i hopp om att kunna under ett följande år hemställa om stipendier till det önskade fulla beloppet.

Överstyrelsen föresloge alltså, att stipendieanslaget för budgetåret 1937/1938 måtte upptagas till 118,000 kronor. Härtill borde läggas omförmälda belopp å 2,000 kronor till anordnande av studiefärder vid folkskoleseminarierna. Det sammanlagda anslagsbehovet skulle alltså utgöra 120,000 kronor.

Statskontoret har i utlåtande den 22 december 1936 yttrat:

Då statskontoret räknat med en avdelning elever mindre än överstyrelsen, torde, därest stipendier för nästkommande budgetår skulle utgå med samma belopp som för innevarande budgetår, ett anslag å 106,900 kronor — oberoende bidraget å 2,000 kronor till anordnande av studiefärder — vara för ändamålet tillfyllest. Med hänsyn till den betydande höjningen av anslaget för innevarande budgetår syntes med den äskade ytterligare ökningen böra anstå.

Jag ansluter mig till statskontorets uppfattning och förutsätter alltså att stipendierna böra under nästa läsår utgå med i stort sett samma belopp som för det löpande. I likhet med statskontoret har jag räknat med en avdelning mindre än skolöverstyrelsen. Anslaget torde därför böra bestämmas till 109,000 kronor. Jag förutsätter härvid, att anslaget skall bereda täckning jämväl för ovannämnda anslagsbelopp å 2,000 kronor.

Departementschefen.

8. Reservationsanslag till Folkskoleseminarier: Utrustning.

Till förevarande ändamål bör för nästa budgetår, enligt vad vid behandlingen av folkskoleseminariernas omkostnadsanslag anförts, anvisas ett reservationsanslag av 15,000 kronor.

9. Förslagsanslaget till Småskoleseminarier: Avlöningar.

Detta anslag är nu uppfört med 278,800 kronor och disponeras jämlikt en å sid. 497 i statsliggaren för budgetåret 1936/1937 införd avlöningsstat.

I det föregående har ställning tagits till frågan om småskollärarytbildningens omfattning under nästa läsår. Vidare har förutsatts, att anslagsberäkningarna för nästa budgetår skola grunda sig på nu gällande lönebestämmelser.

Skolöverstyrelsen har i skrivelse den 10 november 1936 gjort framställning om höjning av anslaget med 10,550 kronor till 289,350 kronor. Av skrivelsen inhämtas beträffande beräkningen av de särskilda i avlöningsstaten uppförda posterna:

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat:

a. *Lön och tjänstgöringspenningar.* De av Kungl. Maj:t fastställda staterna för de särskilda småskoleseminarierna upptog det antal lärare, som ansåges bliva erforderligt, när seminarierna blivit fullständigt organiserade såsom enkel- och dubbelseminarier enligt den av riksdagen beslutade nya seminarieorganisationen. Dessa stater slutade på ett kostnadsbelopp av 207,000 kronor. Någon ändring här i vore sålunda ej erforderlig.

Från nämnda belopp skulle dock avgå lön och tjänstgöringspenningar för de tjänster, som under löpande budgetår ej uppehöles. Detta avdrag uppginge under budgetåret 1936/1937 till 75,800 kronor. Med hänsyn till att vid seminariet i Landskrona borde under budgetåret 1937/1938 uppehållas ytterligare en ämneslärartjänst och en övningsskollärartjänst, komme avdragsbeloppet för sistnämnda budgetår att minskas med 6,800 kronor till 69,000 kronor. Det erforderliga beloppet till lön och tjänstgöringspenningar för ordinarie tjänstemän komme alltså att utgöra (207,000 — 69,000 =) 138,000 kronor, vilket utgjorde en ökning från föregående år med 6,800 kronor.

Delposterna b. *Ålderstillägg* å 24,000 kronor och c. *Fyllnadsarvoden* åt vikarier å 7,000 kronor torde böra beräknas till oförändrade belopp.

2. Avlöningar till tjänstemän å övergångsstat:

Delposten a. *Lön och tjänstgöringspenningar* uppginge för budgetåret 1936/1937 till ett belopp av 33,200 kronor, av vilket enligt av Kungl. Maj:t meddelade föreskrifter disponerats ett belopp av 30,400 kronor. Skillnaden mellan dessa båda belopp berodde därpå, att en lärarinna, som skolat uppföras på övergångsstat, avlidit en av de sista dagarna i juni. Någon ändring i beloppet 30,400 kronor vore ej erforderlig för budgetåret 1937/1938, enär ej nu kunde förutses, i vad mån på övergångsstat uppförd lärare skulle kunna vinna ordinarie anställning. Ändring erfordrades ej heller i delposterna b. *Ålderstillägg* å 7,000 kronor och c. *Fyllnadsarvoden* åt vikarier å 800 kronor.

3. *Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:*

a. *Arvoden till extra lärare under tjänstledighet på grund av sjukdom.* Någon extra ordinarie lärartjänst funnes icke vid småskoleseminarierna under budgetåret 1936/1937. Fyllnadsarvoden åt sjukvikarier för sådana vikarier, som med uppbärande av ordinarie lärares lön uppehölle vakanta tjänster, syntes böra bestridas ur det för fyllnadsarvoden åt vikarier, upptagna beloppet. Då det emellertid icke vore uteslutet att framdeles efter den nya löneregleringens genomförande någon extra lärare kunde bli anställd vid småskoleseminarierna, syntes posten böra kvarstå med oförändrat belopp, 600 kronor.

b. *Arvoden till timlärare.* Arvoden till timlärare hade — på grundval av rektorernas uppgifter — beräknats till 28,000 kronor. Häri vore inberäknat ett belopp av 2,000 kronor för den utvidgade timlärartjänstgöring, som bleve erforderlig, därest fortbildningskurser för småskollärarinnor komme till stånd vid några seminarier under läsåret 1937—1938. Det nu beräknade beloppet innebure en ökning från budgetåret 1936/1937 med 4,600 kronor. Denna ökning vore betingad av seminarieverksamhetens utvidgning, därigenom att vid samtliga seminarier, utom i Haparanda, tillkomme nya klassavdelningar.

c. *Tilläggsarvoden till lärare i trädgårdsskötsel.* Sådana arvoden vore för närvarande beräknade till ett belopp av 900 kronor, att utgå med 300 kronor till ettvarvt av seminarierna i Landskrona, Skara och Strängnäs. Vederbörande rektor hade nu anmält, att dylikt tilläggsarvode ej vore erforderligt vid seminariet i Landskrona. Undervisningen i trädgårdsskötsel uppehölles därstädes av en ordinarie lärare i trädgårdsskötsel på övergångsstat vid statens folkskoleseminarier, och även vid detta seminarium hade trädgården undergått förminskning. Det erforderliga beloppet bleve sålunda 600 kronor.

d. *Arvode till ett biträde för matlagningen vid seminariet i Lycksele.* Detta arvode syntes böra kvarstå med oförändrat belopp, 900 kronor.

4. *Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:*

a. *Arvoden till seminarieläkare.* Posten, som nu utgjorde 2,500 kronor, borde med hänsyn till utökningen av seminarie- och övningsskolklasserna, beräknas till ett belopp av 3,250 kronor.

b. *Arvoden till seminariebibliotekarier.* Posten vore nu upptagen till ett belopp av 1,500 kronor. Beloppet beräknades böra höjas till 2,150 kronor.

c. *Arvoden till biträden vid rektorsexpeditioner.* För ändamålet vore nu uppfört ett belopp av 900 kronor. Arvodet borde vid dubbelseminarierna höjas från 150 till 200 kronor och beloppet i det hela sålunda sättas till 1,050 kronor.

5. *Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän:*

a. *Hyresersättning till rektor vid seminariet i Skara.* b. *Särskilda lönetillägg till lärare vid vissa seminarier.* c. *Tillfällig löneförbättring.* För dessa tre ändamål kunde beräknas oförändrade belopp, respektive 2,000 kronor, 2,600 kronor och 38,000 kronor.

d. *Provisorisk avlöningsförbättring,* som endast utginge till lärarna vid seminarierna i Härnösand, Lycksele och Haparanda, borde enligt uppgift av rektorerna ökas från 2,300 kronor till 3,000 kronor.

Statskontoret, som enligt det föregående tillstyrkt den modifikation i överstyrelsens förslag till intagning av elever vid småskoleseminarierna under nästa läsår, att vid småskoleseminariet i Landskrona skulle intagas endast en klassavdelning om 12 elever mot av överstyrelsen föreslagna två

avdelningar om 15 elever, har i utlåtande den 5 december 1936 anfört följande:

Med hänsyn till den av ämbetsverket förordade begränsningen av antalet vid småskoleseminariet i Landskrona intagna elever torde icke erfordras, att ytterligare lärartjänster vid seminariet ifråga uppehöles. Anslaget till avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat torde följaktligen böra upptagas med enahanda belopp som för innevarande budgetår.

Den av överstyrelsen tillstyrkta ökningen i delposten till timlärare skulle måhända med hänsyn till vad ovan föreslagits komma att visa sig onödigt stor. Statskontoret ansåge sig likväl icke böra föreslå någon sänkning av åskade beloppet. Därest emellertid icke fortbildningskurser för småskollärarinnor skulle komma till stånd jämväl under nästkommande budgetår, syntes anslaget böra minskas med 2,000 kronor.

De belopp, varmed arvoden till seminarieläkare, till seminariebibliotekarier samt till biträden vid rektorsexpeditioner för innevarande budgetår vore uppförda i avlöningsstaten, förefölle statskontoret — även med den utvidgning av organisationen, som nu föreslagits — vara väl avvägda i förhållande till de belopp, som i propositionen nr 100/1936 (sid. 158) beräknats skola utgå efter organisationens fullständiga genomförande. Statskontoret ansåge sig därför icke kunna tillstyrka någon ökning av sagda belopp.

Statskontoret hade icke något att erinra mot en ökning med 700 kronor av delposten till provisorisk avlöningsförbättring.

I det föregående har jag anslutit mig till statskontorets mening rörande omfattningen av elevintagningen vid småskoleseminarierna under nästa budgetår. Vid sådant förhållande är det icke nödvändigt att med innehavare besätta omförmälda ämneslärar- respektive övningskollärartjänst vid småskoleseminariet i Landskrona. Delposten till *lön och tjänstgöringspenningar* bör därför uppföras med oförändrat belopp, *131,200 kronor*. Ej heller i de två övriga under anslagsposten till avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat uppförda delposterna å förslagsvis 24,000 kronor till *ålderstillägg* och 7,000 kronor till *fyllnadsarvoden åt vikarier* ifrågasättes någon ändring för nästa budgetår. Av samma anledning kan, enligt vad jag hos överstyrelsen förvissat mig om, delposten till *arvoden till timlärare* minskas med 1,500 kronor från det av överstyrelsen beräknade beloppet och alltså uppföras med *26,500 kronor*. På motsvarande sätt kunna de för *arvoden till seminarie-läkare* och för *arvoden till biträden vid rektorsexpeditioner* beräknade beloppen minskas med 100 kronor, respektive 50 kronor till *3,150 kronor*, respektive *1,000 kronor*. Det av överstyrelsen för *arvoden till seminariebibliotekarier* angivna anslagsbeloppet av 2,150 kronor synes mig kunna, oavsett nyssberörda omständighet, nedsättas med 200 kronor till *1,950 kronor*. Slutligen kan, enligt vad under hand från överstyrelsen upplysts, delposten till *tillfällig löneförbättring* minskas med 2,000 kronor till *36,000 kronor*, därest min uppfattning beträffande elevintagningen biträdades.

I övrigt har jag intet att erinra mot överstyrelsens anslagsberäkningar. Jag vill tillägga, att jag anser det rådligast att även för nästa budgetår

Departement-
schefen.

avlöningsstaten beräkna omförmälda belopp å 600 kronor till arvoden till extra lärare under tjänstledighet på grund av sjukdom.

Under nästa budgetår torde beträffande inskränkning av rektorernas och de ordinarie seminarielärarnas tjänstgöring böra meddelas enahanda bestämmelser, som ovan föreslagits beträffande motsvarande befattningshavare vid folkskoleseminarierna.

Avlöningsstaten för småskoleseminarierna skulle vid bifall till de ovanberörda förslagen för nästa budgetår sluta å 278,700 kronor. Detta innebär en anslagsminskning med 100 kronor.

10. Förslagsanslaget till Småskoleseminarier: Omkostnader.

Detta anslag, som är uppfört med 66,000 kronor, disponeras jämlikt följande omkostnadsstat:

Omkostnadsstat.

Utgifter:

1. Expenser, <i>förslagsvis</i>	kronor 55,250
2. Övriga utgifter:	
a. Trädgårdarnas underhåll och skötsel, <i>förslagsvis</i>	kronor 10,850
b. Särskilda kurser och föreläsningar, <i>förslagsvis</i> » 1,600	12,450
3. Reseersättningar, <i>förslagsvis</i>	kronor 3,000
	Summa kronor 70,700.

Särskilda uppbördsmedel:

1. Hyror, ersättning för lyse	kronor 2,800
2. Inkomster av trädgårdarna » 1,900	4,700
	Nettoutgift kronor 66,000.

Skolöverstyrelsen har i skrivelse den 10 november 1936 hemställt om en anslagshöjning med 7,000 kronor till 73,000 kronor och till stöd härför anfört:

Vad först beträffar *expenser*, hade för bränsle, lyse och vatten, för vilket ändamål nu utginge förslagsvis 21,800 kronor, för nästa budgetår beräknats 26,000 kronor. I övriga *expenser*, för vilket ändamål nu utginge 33,450 kronor, inginge utgifter till expeditions- och tryckningskostnader samt betjäning (dock ej vid vissa seminarier förekommande värmeskötare-trädgårdsbiträden) och renhållning jämte mera tillfälliga utgifter. Posten i det hela hade för nästa budgetår beräknats till 33,900 kronor.

Medelsbehovet för *expenser* borde sålunda beräknas till 59,900 kronor. Emellertid borde detta belopp ökas med hänsyn till vissa förutsedda behov, nämligen lönefyllnad till vaktmästare och värmeskötare 2,000 kronor, arvoden och vissa andra utgifter vid en preparandkurs i Haparanda 2,000 kronor samt för undervisning i hushållsgöromål vid samma seminarium 1,500 kronor (propositionen nr 100/1936, sid. 203). Hela anslaget till *expenser* hade sålunda beräknats till 65,400 kronor, vilket belopp med omkring 10,000 kronor överstege de beräknade bruttoutgifterna till *expenser* för budgetåret 1936/1937. Ökningen vore föranledd därav, att antalet klassavdelningar för budgetåret 1937/1938 komme att ökas från 7 till 12, varjämte även övningsskolan utvidgades.

För *trädgårdarnas underhåll och skötsel* beräknades för nästa budgetår 11,900 kronor mot 10,850 kronor under innevarande budgetår. Ur anslaget skulle även bestridas utgifter till avlöning åt värmeskötare-trädgårdsbiträden vid ettbart av seminarierna i Strängnäs, Landskrona, Skara och Härnösand.

Delposten till *särskilda kurser och föreläsningar* beräknades för nästa budgetår till 1,700 kronor. Av dessa medel skulle även bestridas utgifter för anordnande av simundervisning och bad för eleverna vid seminarierna i Skara, Härnösand, Lycksele och Haparanda.

Förslagsanslaget till *reseersättningar* borde beräknas till oförändrat belopp av 3,000 kronor, enär en del tvångsförflyttningar av seminarielärare torde komma att äga rum under budgetåret.

De *särskilda uppbördsmedlen* beräknades till sammanlagt 9,000 kronor, varav för upplåtelse av lokaler och ersättning för lyse 6,405 kronor och för inkomster av trädgårdarna 2,595 kronor.

Statskontoret har i utlåtande den 5 december 1936 anført:

De för bränsle, lyse och vatten beräknade ökade utgifterna syntes böra föranleda en höjning av anslagsposten till expenser med 4,200 kronor.

Enligt överstyrelsens beräkningar skulle de sex i verksamhet varande seminarierna för övriga expenser erfordra 33,900 kronor, vilket belopp med ej mindre än 4,000 kronor översköte den för sagda ändamål av överstyrelsen i dess utlåtande den 15 november 1935 över 1932 års seminariesakkunnigas betänkande angående folk- och småskoleseminariernas organisation m. m. för ifrågavarande seminarier beräknade medelsåtgången (se propositionen nr 100/1936 sid. 164). Statskontoret måste finna detta så mycket mera anmärkningsvärt, som seminarierna icke heller för nästkommande budgetår komme att tagas i anspråk till ens hälften av sin beräknade kapacitet. Med hänsyn till vad sålunda anförts torde för övriga expenser böra beräknas samma belopp som för innevarande budgetår, innebärande i själva verket en ökning med cirka 1,400 kronor.

Beträffande den under anslagsposten övriga utgifter upptagna delposten till trädgårdarnas underhåll och skötsel hade överstyrelsen föreslagit ökning med 1,050 kronor. Då emellertid nu utgående anslag, 10,850 kronor, nära överensstämde med det belopp, överstyrelsen i sitt ovannämnda utlåtande beräknat för ändamålet, kunde statskontoret icke tillstyrka höjning av posten ifråga.

Däremot hade statskontoret icke något att erinra mot en ökning av posten till särskilda kurser och föreläsningar med 100 kronor.

Departementschefen.

För bränsle, lyse och vatten beräknar jag i likhet med myndigheterna ett belopp av 26,000 kronor, motsvarande en höjning av 4,200 kronor, vara erforderligt. I anslutning till vad statskontoret yttrat och med hänsyn jämväl till den av mig förordade begränsningen i överstyrelsens förslag till intagning under nästa läsår av elever vid seminarierna, torde för övriga expenser böra avses ett belopp av i runt tal 33,500 kronor. Detta innebär en anslagshöjning med endast 50 kronor. För expenser erfordras alltså inalles 59,500 kronor mot av överstyrelsen angivna 65,400 kronor.

Delposten till trädgårdarnas underhåll och skötsel torde, med hänsyn jämväl tagen till den mindre höjning av de mot denna post svarande inkomsterna, varmed överstyrelsen kalkylerat, böra avrundas uppåt till 11,000 kronor mot av överstyrelsen föreslagna 11,900 kronor. Anslagshöjningen skulle i så fall utgöra 150 kronor. I likhet med statskontoret tillstyrker jag en höjning av posten till särskilda kurser och föreläsningar med 100 kronor

till 1,700 kronor. Delposten till reseersättningar torde i enlighet med överstyrelsens förslag böra bibehållas oförändrad.

Jag vill i detta sammanhang nämna, att fråga uppkommit rörande sättet för gäldandet från riksstatsanslag av rese- och traktamentsersättningar för fullgörande av uppdrag att i egenskap av skolöverstyrelsens ombud övervaka och leda avgångsprövning vid småskoleseminarium. Dessa ersättningar avfördes tidigare från det numera indragna anslaget till rese- och traktamentspenningar under åttonde huvudtiteln. Skolöverstyrelsen har intagit den ståndpunkten, att här avsedda kostnader böra gäldas antingen från förevarande anslag eller från reservationsanslaget till extra utgifter. Statskontoret har anslutit sig till sistnämnda förslag och framhållit, att ifrågavarande kostnader över huvud taget icke torde kunna hänföras till utgifter, som skola bestridas av anslag, anvisade till småskoleseminarierna. Riksräkenskapsverket har biträtt statskontorets uppfattning och samtidigt uttalat önskvärdheten av att sådana kostnader som de nu ifrågavarande finge för framtiden utbetalas av överstyrelsen från dess omkostnadsanslag. En dylik anordning, som skulle förutsätta en omräkning av vissa till reseersättningar anvisade anslagsposter, torde emellertid icke kunna genomföras utan inhämtande av riksdagens medgivande.

För egen del vill jag framhålla, att jag icke kan se något hinder för att ifrågavarande av seminariernas verksamhet såsom sådana omedelbart betingade kostnader avföras från anslag, som är avsett för dessa läroanstalter, d. v. s. från delposten till reseersättningar under förevarande omkostnadsanslag. Riksdagen synes hava anslutit sig till samma uppfattning vid behandlingen år 1936 av ett motsvarande, de tekniska läroverken avseende ärende (jfr 1936 års åttonde huvudtitel, sid. 456, och riksdagens skrivelse nr 8, sid. 68). Jag utgår därför från att de ifrågavarande kostnaderna skola för framtiden bestridas på sätt nyss angivits. Någon höjning av delposten till reseersättningar torde icke på grund härav erfordras.

Mot beräkningarna av de särskilda uppbördsmedlen har jag icke funnit anledning till erinran.

Förevarande anslag bör sålunda enligt min mening disponeras jämlikt följande omkostnadsstat:

Omkostnadsstat.

Utgifter:

1. Expenser, <i>förslagsvis</i>	kronor 59,500
2. Övriga utgifter:	
a. Trädgårdarnas underhåll och skötsel, <i>förslagsvis</i>	kronor 11,000
b. Särskilda kurser och föreläsningar	» 1,700 » 12,700
3. Reseersättningar, <i>förslagsvis</i>	» 3,000
	Summa kronor 75,200.

Särskilda uppbördsmedel:

1. Upplåtelse av lokaler, ersättning för lyse	kronor	6,405	
2. Inkomster av trädgårdarna	»	2,595	kronor 9,000
			Nettoutgift kronor 66,200.

Förevarande anslag bör alltså uppföras med sistnämnda belopp. Anslagshöjningen utgör (66,200—66,000=) 200 kronor. Stat för anslaget torde i sinom tid få fastställas av Kungl. Maj:t. Därvid torde, i anslutning till vad som framhållits vid föredragningen av motsvarande folkskoleseminarierna berörande fråga, det kunna komma att visa sig erforderligt att vidtaga jämkningar i de ovan för de särskilda ändamålen beräknade beloppen.

11. Reservationsanslaget till Småskoleseminarier: Materiel, böcker m. m.

Detta anslag, som nu är uppfört med 11,700 kronor, disponeras jämlikt vissa å sid. 502 i statsliggaren för budgetåret 1936/1937 refererade föreskrifter.

Skolöverstyrelsen har i skrivelse den 10 november 1936, på grundval av från seminarierektorerna inhämtade uppgifter, hemställt om en höjning av anslaget med 800 kronor till 12,500 kronor. Överstyrelsen har framhållit, att ökningen huvudsakligen berodde på det ökade behov vid småskoleseminariet i Landskrona, som bleve en följd av det föreslagna ökade klass- och elevantalet vid nämnda seminarium.

Statskontoret har i utlåtande den 5 december 1936 anført, att anslagshöjningen — särskilt med hänsyn till den under förra budgetåret uppkomna reservationen å anslaget — knappast torde vara erforderlig ens i händelse av bifall till överstyrelsens förslag om utvidgning av seminariet i Landskrona.

Förevarande anslag torde med hänsyn bland annat till den standpunkt, jag i det föregående intagit till frågan om intagning av elever vid omförmälda seminarium, böra höjas med allenast 300 kronor till i runt tal 12,000 kronor.

**Departement-
schefen.**

12. Reservationsanslaget till Småskoleseminarier: Stipendier.

Anslaget är nu uppfört med 19,500 kronor.

Skolöverstyrelsen har i skrivelse den 10 november 1936 hemställt om anvisande av oförändrat anslag för nästa budgetår och till stöd härför yttrat:

Enligt den av överstyrelsen för nästa läsår föreslagna intagningsplanen skulle vid seminarierna i Lycksele och Haparanda nästa läsår finnas tillsammans 36 elever. Med ett beräknat stipendiebelopp av 300 kronor till varje elev skulle sålunda för dessa seminarier erfordras ett belopp av 10,800 kronor. I enlighet med seminariesakkunnigas förslag beräknades därjämte ett belopp av högst 3,000 kronor att utgå till högst 20 elever vid en preparandkurs i Haparanda med 150 kronor till varje elev. Vid övriga seminarier skulle finnas sammanlagt 115 elever. Beräknades det genomsnittliga beloppet till varje elev efter enahanda grunder som vid folkskoleseminarierna, skulle till stipendier åt dessa elever erfordras 13,000 kronor. Medelsbehovet i det hela skulle alltså böra uppskattas till $(10,800 + 3,000 + 13,000 =)$ 26,800 kronor.

Överstyrelsen hade räknat med ett elevantal av 15 i de nyintagna avdelningarna vid seminarierna i Landskrona samt med ett antal av 12 vid seminarierna i Strängnäs, Skara, Härnösand och Lycksele. Emellertid hade överstyrelsen framhållit, att frågan, huruvida klassnumerären vid de sistnämnda seminarierna borde stanna vid 12 eller eventuellt någon högre siffra, borde tills vidare få vara en öppen fråga och längre fram, efter riksdagens beslut i seminariefrågan, bestämmas av Kungl. Maj:t. Därest elevantalet i nyintagna avdelningar bestämdes till 15 vid varje seminarium, där intagning borde ske, skulle stipendiebeloppet i det hela behöva ökas med 1,000 kronor till 27,800 kronor.

Enligt riksräkenskapsverkets uppgifter funnes från budgetåret 1935/1936 en reservation på anslaget å 10,089 kronor. Därest, såsom antagligt vore, denna icke behövde tagas i bruk under nu löpande budgetår utan kunde få användas under budgetåret 1937/1938, skulle, även vid ett behov av 27,800 kronor, någon höjning av anslaget icke vara erforderlig.

Statskontoret har i utlåtande den 5 december 1936] tillstyrkt förslaget.

Departementschefen.

I det föregående har jag föreslagit, att vid småskoleseminariet i Landskrona skulle intagas allenast en klassavdelning i stället för av överstyrelsen förordade två. Enligt från överstyrelsen under hand lämnade uppgifter möjliggöres härigenom en nedsättning av förevarande anslag med 1,500 kronor till 18,000 kronor, vilket belopp således bör anvisas för nästa budgetår.

13. Reservationsanslag till Småskoleseminarier: Utrustning.

Skolöverstyrelsen har i skrivelse den 10 november 1936 hemställt om anvisande för budgetåret 1937/1938 av ett belopp av 27,535 kronor till vissa inredningsarbeten och inventarier vid småskoleseminarierna i Strängnäs, Skara, Härnösand och Lycksele.

Överstyrelsen har yttrat:

På uppdrag av Kungl. Maj:t hade byggnadsstyrelsen i samråd med överstyrelsen verkställt utredning och avgivit förslag rörande de åtgärder, som behövde vidtagas för tillgodoseende av småskoleseminariernas lokalbehov efter omorganisationen. Vid ett genomförande av nämnda förslag erfordrades medel i form av engångsanslag för vissa inredningsarbeten, som icke kunde anses ingå i den av byggnadsstyrelsen uppgjorda planen, ävensom till erforderliga ledningar och inventarier.

Enligt av rektorerna uppgjorda kostnadsberäkningar skulle för ändamålet erfordras följande anslag:

Seminariet i Strängnäs. För inventarier m. m. till två nya lärosalar krävdes ett belopp av 2,100 kronor.

Seminariet i Skara. För träinredning och möblering hade beräknats i den nuvarande huvudbyggnaden 5,600 kronor och i nybyggnaden 7,900 kronor. Därtill komme kostnader för elektricitet, gas och vatten, beräknade till 2,335 kronor. Hela kostnaden sålunda 15,835 kronor.

Seminariet i Härnösand. Inredning och inventarier till ett nytt skolkök hade kostnadsberäknats till i det hela 4,222 kronor. Emellertid hade seminariets rektor lämnat anvisningar till förbilligande av behoven. Härigenom kunde göras en besparing av 1,000 kronor. Det erforderliga beloppet torde bära upptagas till 3,000 kronor.

Seminariet i Lycksele. Det erforderliga inrednings- och inventariebehovet för två lärorum, ett biblioteksrum för övningsskolan, ett materielrum, korridorer och ett utvidgat skolkök ävensom inmontering av elektrisk belysning hade kostnadsberäknats till i avrundat tal 6,600 kronor.

Seminariet i Växjö. Med anslag till inventarier till ett nytt skolkök syntes kunna anstå till 1938 års riksdag.

Statskontoret har i utlåtande den 5 december 1936 yttrat:

Såvitt av handlingarna framginge, hade överstyrelsen icke gjort ifrågasatt kostnadsberäkningar till föremål för någon egentlig granskning. Statskontoret, som för sin del icke vore i tillfälle att ingå på en närmare prövning av de för de olika ändamålen beräknade utgifterna, hade i stort sett funnit de åskade beloppen skäligen. Då emellertid vissa skiljaktigheter beträffande enstaka utgiftsposter syntes föreligga mellan de olika seminarierna, förmenade ämbetsverket, att en detaljundersökning beträffande de ifrågasatta utgifterna vore önskvärd.

Byggnadsstyrelsen har i utlåtande den 15 februari 1937 yttrat:

Vad beträffade de beräknade kostnaderna för inredning av nya klassrum inom seminarierna i Strängnäs, Skara och Lycksele, hade ifråga om semi-

nariet i *Strängnäs* räknats med en betydligt lägre kostnad än ifråga om de båda övriga seminarierna. Byggnadsstyrelsen hade beträffande dessa kostnader samrått med skolöverstyrelsen, som lämnat uppgift rörande de inredningsföremål, som genomsnittligt erfordrades för en fullständig utrustning av ett klassrum, enligt vilken uppgift en dylik utrustning kunde beräknas draga en kostnad av 1,635 kronor. De nu angivna kostnaderna för inventarieanskaffning för klassrum i de tre här avsedda seminarierna uppginge i intet fall till detta belopp, och de beräknade kostnaderna för dylika inventarier för seminariet i *Strängnäs* understeg avsevärt beloppet ifråga. Då emellertid respektive rektorer måste förutsättas vara fullt förtrogna med av de särskilda förhållandena inom de olika seminarierna betingade behoven syntes de av dem angivna beloppen för inventarier i klassrum icke böra föranleda någon erinran från byggnadsstyrelsens sida.

I de för seminariet i *Skara* beräknade kostnaderna har byggnadsstyrelsen ifrågasatt en nettominskning med 100 kronor.

Vad anginge *Härnösand*, avsåge rektors berörda anvisningar dels att vissa förenklingar och uteslutningar beträffande föreslagna inventarier skulle vidtagas, varigenom en del besparingar skulle vinnas, och dels att vissa arbeten skulle bekostas av de medel, som äskats för byggnadsarbeten vid seminariet. Vad de av rektor sålunda föreslagna förenklingarna och uteslutningarna beträffade hade en inom byggnadsstyrelsen verkställd beräkning givit vid handen, att härigenom skulle vinnas en besparing å 282 kronor. Ifråga om den omfattning, i vilken inredningsarbeten skulle kunna bestridas av ett blivande byggnadsanslag, finge byggnadsstyrelsen framhålla, att i det av byggnadsstyrelsen framlagda förslaget till byggnadsarbeten, vad avsåge skolköksanläggning vid ifrågavarande seminarium, räknats med ett belopp av 1,550 kronor för fast inredning, såsom skåp, hyllor, m. m. Den i den av rektor framlagda kostnadsberäkningen angivna kostnadssumman för inventarier 4,222 kronor 40 öre skulle alltså kunna minskas med $(282 + 1,550 =) 1,832$ kronor eller i runt tal till 2,400 kronor.

Vad slutligen beträffade *Lycksele*, finge byggnadsstyrelsen framhålla, att i det för detta seminarium beräknade beloppet inginge bland annat kostnader för elektriska ledningar samt skåp i köket, för vilket ändamål byggnadsstyrelsen i sitt förslag till byggnadsarbeten vid detta seminarium räknat med ett belopp å sammanlagt 1,300 kronor. Detta belopp torde därför kunna frändragas kostnadssumman, vilken alltså skulle nedbringas till 5,300 kronor.

Departementschefen.

Kungl. Maj:t har i årets statsverksproposition under utgifter för kapitalökning i beskuret skick för riksdagen framlagt byggnadsstyrelsens ovan nämnda förslag till ändrade och utökade lokaler vid småskoleseminarierna. Med hänsyn härtill och då vidare åtskilliga av de kostnader, som ovan upptagits, synas vara hänförliga till den fasta inredningen och alltså icke böra bestridas genom anslag i nu förevarande ordning, torde endast ett mindre belopp böra anvisas för nästa budgetår. En anslagssumma om 7,000 kronor synes tillräcklig, om beslut fattas i överensstämmelse med vad Kungl. Maj:t i ovanberörda sammanhang föreslagit. Nämnda belopp torde böra för ändamålet under huvudtiteln uppföras såsom ett särskilt reservationsanslag, att utgå med den fördelning, som i sinom tid av Kungl. Maj:t bestämmes.

14. Förslagsanslaget till Folkskolinspektionen: Avlöningar.

Under innevarande budgetår är detta anslag uppfört med 434,000 kronor. Anslaget disponeras jämnt en av 1936 års riksdag fastställd avlöningsstat, som finnes intagen i statsliggaren för budgetåret 1936/1937, sid. 504.

Skolöverstyrelsen har enligt det föregående framlagt ett förslag om höjning av förevarande anslag med 23,400 kronor till 457,400 kronor i syfte att bereda folkskolinspektörerna tillgång till biträdeshjälp.

Anslagsbehov vid nuvarande löneförhållanden. Vid min anmälan av nyssberörda fråga (jfr sid. 257 ff. här ovan) har jag visserligen anslutit mig till överstyrelsens nyssberörda förslag och förordat, att för ändamålet skulle i avlöningsstaten för folkskolinspektionen uppföras en anslagspost å 23,400 kronor till avlöningar till icke-ordinarie personal, men samtidigt tillstyrkt ett av statskontoret framlagt förslag om slopande av den förstärkning med 10,600 kronor av delposten till expensersättning, som beslöts av 1936 års riksdag. De ändringar i avlöningsstaten, som sålunda bära från och med nästa budgetår vidtagas, resultera alltså i en anslagshöjning med (23,400—10,600 =) 12,800 kronor.

Departementsschefen.

I övrigt bör förevarande anslag vid oförändrade avlöningsförhållanden disponeras enligt nu gällande grunder. Staten skulle alltså erhålla följande utseende:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat:	
a. Lön och (i förekommande fall) ortstillägg till 52 inspektörer, <i>förslagsvis</i>	kronor 186,900
b. Alderstillsägg, <i>förelagsvis</i>	» 26,000
c. Tjänstgöringspenningar till 52 inspektörer	» 93,600
d. Fyllnadsarvoden åt vikarier, <i>förslagsvis</i>	» 30,000
	336,500
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	23,400
3. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän:	
a. Expensersättning, <i>förslagsvis</i>	kronor 27,300
b. Tillfällig löneförbättring, <i>förslagsvis</i>	» 51,600
c. Provisorisk avlöningsförbättring, <i>förslagsvis</i>	» 8,000
	86,900
	Summa kronor 446,800.

Vid oförändrade avlöningsvillkor skulle alltså förevarande anslag beräknas till 446,800 kronor.

Anslagsbehov vid lönereglering. Den personalförteckning, som bör från och med den 1 januari 1938 gälla för folkskolinspektionen, bör upptaga — förutom 52 folkskolinspektörer i lönegraden B 26 — jämväl 1 nomadskolinspektör i lönegraden B 26.

Avlöningsstaten för förra hälften av budgetåret 1937/1938 bör uppföras med de ovannämnda posterna, minskade till hälften, och kommer således att sluta å 223,400 kronor. I denna stat bör alltså icke upptagas den nu från förslagsanslaget till Nomadskolor: Avlöningar utgående lönen till nomadskolinspektören.

Avlöningsstaten för senare delen av budgetåret 1937/1938 bör upptaga först och främst en anslagspost till avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, vilken — med inräknande av lön till nomadskolinspektören — enligt läroverkslönesakkunnigas beräkningar bör uppföras med omkring 485,000 kronor och för halvt budgetår alltså med 242,500 kronor. Med tillägg av övergångslönen, beräknad till i runt tal 23,000 kronor, bör posten i förevarande avlöningsstat upptagas med $(242,500 + 23,000 =)$ 265,500 kronor. Det för nomadskolinspektören ifrågasatta särskilda lönetillägget å 1,500 kronor bör avföras från en anslagspost till arvode och särskild ersättning, bestämd av Kungl. Maj:t, som här alltså bör uppföras med 750 kronor. Posten till icke-ordinarie personal bör uppföras med samma belopp som i den för förra delen av budgetåret föreslagna avlöningsstaten. Från en anslagspost till särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän böra bestridas *dels* expensersättning för folkskolinspektörerna och nomadskolinspektören, för halvt budgetår $(13,650 + 500 =)$ 14,150 kronor, *dels ock* provisoriskt dyrortstillägg, för halvt budgetår omkring 800 kronor enligt läroverkslönesakkunnigas beräkningar. Posten bör alltså upptagas med 14,950 kronor. Förevarande avlöningsstat slutar å ett belopp av 292,900 kronor.

Anslaget för budgetåret 1937/1938 bör alltså bestämmas till $(223,400 + 292,900 =)$ 516,300 kronor.

15. Förslagsanslaget till Nomadskolor: Avlöningar.

Förevarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 95,000 kronor. Anslaget disponeras jämlikt en av 1936 års riksdag fastställd avlöningsstat, som jämte till densamma hörande bestämmelser finnes intagen i statsliggaren för budgetåret 1936/1937 sid. 511—513.

Skolöverstyrelsen har med ledning av ett av nomadskolinspektören i ämnet avgivet förslag i skrivelse den 31 augusti 1936 gjort framställning angående anvisande av anslagsmedel till nomadskoleväsendet för nästkommande budgetår och föreslagit följande ändringar i avlöningsstaten:

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat. *a. Lön, tjänstgöringspenningar och ortstillägg.* Under denna delpost vore i staten nu uppfört ett belopp av 56,600 kronor. Enligt överstyrelsens förslag skulle följande ändring vidtagas.

B. Nomadskolor inom Norrbottens län. Genom nedläggande tills vidare av visteskolorna med sommarkurs i Seväbyn och i Sitojaur hade antalet kvinnliga nomadlärare med småskollärarexamen eller motsvarande utbildning kunnat minskas med 1 till 15, varigenom anslagsposten kunde minskas med 1,600 kronor till 55,000 kronor.

b. Ålderstillägg. Härtill vore i staten upptaget ett belopp av 8,200 kronor. Enligt nomadskolinspektörens beräkningar skulle härför erfordras 7,350 kronor. Liksom tidigare torde för ålderstillägg åt nomadskolinspektören böra beräknas 1,000 kronor, ehuru det första ålderstillägget åt nuvarande innehavaren kunde utgå först från och med år 1939. Delpostens slutsumma komme alltså att bli $(7,350 + 1,000 =) 8,350$ kronor.

Slutsumman av förevarande anslagspost 1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat skulle sålunda, med inberäkning av den oförändrade delposten *c.* å 5,800 kronor till fyllnadsarvoden åt vikarier utgöra $(55,000 + 8,350 + 5,800 =) 69,150$ kronor.

2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t. Beträffande denna anslagspost, vilken vore upptagen med 7,380 kronor, ifrågasattes icke någon ändring.

3. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän. Anslagsposten vore nu uppförd med 17,020 kronor. Med hänsyn till den minskning med en kvinnlig lärare, som föreslagits beträffande Norrbottens län, skulle delposten till provisorisk avlöningsförbättring till nomadskolinspektören och lärare — nu å 5,860 kronor — kunnat minskas med 120 kronor. För avjämning av anslagets slutsumma, som enligt överstyrelsens förslag annars skulle bli 91,970 kronor, syntes emellertid förevarande delpost till provisorisk avlöningsförbättring böra minskas med allenast 90 kronor och för nästa budgetår bli $(5,860 - 90 =) 5,770$ kronor.

Då enligt nomadskolinspektörens beräkning delposten till ersättning till

lärare för bostad och vedbrand efter ortens pris ansåges kunna minskas från nuvarande belopp 9,160 kronor till 7,700 kronor eller med 1,460 kronor, skulle slutsumman av förevarande anslagspost sålunda för nästa budgetår bli (17,020 — 90 — 1,460 =) 15,470 kronor.

Enligt överstyrelsens beräkningar skulle förevarande anslag till avlöningar sålunda uppföras med (69,150 + 7,380 + 15,470 =) 92,000 kronor. Anslagsminskningen skulle alltså utgöra (95,000 — 92,000 =) 3,000 kronor.

I detta sammanhang får jag anmäla, att nomadlärarinnan Sara Nutti hos Kungl. Maj:t gjort framställning om vidtagande av vissa ändringar i nomadskolestadgan, i syfte, bland annat, att nomadlärarbefattningarna skulle i viss omfattning uppföras på ordinarie stat.

Med anledning av denna framställning hava yttranden avgivits av vederbörande nomadskolinspektör och lappfogdar, domkapitlen i Härnösand och Luleå, länsstyrelserna i Östersund, Umeå och Luleå, skolöverstyrelsen samt statskontoret.

Departementschefen.

1936 års lärarlönesakkunniga hava framhållit, att nomadlärarnas löner blivit satta i en viss relation till folk- och småskollärarkårens avlöningsförmåner. Jag förutsätter, att jämväl dessa lärares löneförmåner skola anpassas efter den löneställning folk- och småskollärarna erhålla efter genomförandet av den av mig föreslagna löneregleringen. Förslag härom har emellertid icke hunnit utarbetas till innevarande års riksdag. Jag har emellertid för avsikt att föreslå Kungl. Maj:t att uppdraga åt skolöverstyrelsen att utarbeta ett förslag till lönereglering för dessa lärare, som kan föreläggas 1938 års riksdag.

Emot skolöverstyrelsens förslag till ändring i avlöningsstaterna och ämbetsverkets beräkningar av medelsbehovet under förevarande anslag har jag i sak icke funnit annan anledning till erinran än att lönen för nomadlärarna bör — i motsats till vad som skett under de två senaste budgetåren — bestridas från en anslagspost till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, som bör fördelas med en delpost till grundavlöningar m. m. å 49,200 kronor och en delpost till avlöningsförhöjningar m. m. å förslagsvis 13,150 kronor.

I det föregående har föreslagits, att lönen för nomadskolinspektören skall från och med den 1 januari 1938 bestridas från förslagsanslaget till Folk-skolinspektionen: Avlöningar. För förra delen av budgetåret bör lönen bestridas från förevarande anslag. Härav betingade ändringar böra vidtagas i den av överstyrelsen förordade avlöningsstaten, som på grund härav kommer att sluta å 87,500 kronor, med vilket belopp förevarande anslag bör uppföras för nästa budgetår.

16. Förslagsanslag till Läroanstalter för blindas: Avlöningar.

Under åttonde huvudtiteln äro nu uppförda följande anslag, nämligen till

Institutet och förskolan för blindas å Tomtebodas: Avlöningar, förlagsanslag	kronor	94,100
Hantverksskolan i Kristinehamn för blindas män: Avlö- ningar, förlagsanslag	»	29,600
Hantverksskolan i Växjö för blindas kvinnor: Avlöningar, förlagsanslag	»	15,700
Summa kronor		139,400.

Anslagen disponeras jämlikt avlöningsstater, införda å sid. 518 ff. i statsliggaren för budgetåret 1936/1937.

Skolöverstyrelsen har i skrivelse den 31 augusti 1936 hemställt om anvisande av oförändrade anslag till avlöningar vid förstnämnda och sistnämnda läroanstalt. Vidare har överstyrelsen i samma skrivelse hemställt om en höjning till 30,260 kronor av det för hantverksskolan i Kristinehamn avsedda avlöningsanslaget. Anslagshöjningen, 660 kronor, skulle möjliggöra en av skolans styrelse begärd avlöningsförbättring åt en del av den från delposten till Avlöningar till icke-ordinarie personal: Grundavlöningar m. m. avlönade personalen.

Beträffande sistberörda förslag har statskontoret i utlåtande den 7 oktober 1936 — under hänvisning till en av ämbetsverket uppgjord jämförande tablå — anført, att det ville synas, som om vissa av de befattningshavare, för vilka avlöningsförhöjning begärts, icke kommit i åtnjutande av de avlöningsbelopp, som tidigare begärts under uppgift, att de varit avsedda för nämnda tjänstemän, under det att andra uppburit högre lön än avsett varit vid frågans riksdagsbehandling. Statskontoret har därför avstyrkt förslaget om höjning av omförmälda delpost.

Skolöverstyrelsen har i utlåtande den 10 november 1936 anført, att de tidigare av skolans styrelse och av överstyrelsen för ifrågavarande befattningshavare angivna arvodenas endast uppfattats som en plan, angivande de ungefärliga belopp, styrelsen tänkt sig skola utgå till de befattningshavare, som avlönades ur delposten. Överstyrelsen har, i syfte att vinna större klarhet beträffande styrelsens bestämmanderätt samt likformighet med staterna för övriga blindundervisningsanstalter, föreslagit, att vissa av de lönekostnader, som nu bestridas ur omförmälda delpost, skulle överföras till läroanstaltens omkostnadsanslag. Däremot har överstyrelsen — med hänsyn till att viss löneökning kunnat beviljas personalen under år 1936 — avstått från ovannämnda förslag om anvisande av ökade anslagsmedel för avlöningar.

Departement-
schefen.

Anslagsbehov vid nuvarande löneförhållanden. För läroanstalterna i Tomteboda och Växjö torde vid nuvarande avlöningsförhållanden böra för nästa budgetår beräknas oförändrade anslagsmedel till avlöningar. Vad anstalten i Kristinehamn beträffar, har överstyrelsen enligt det ovanstående slutligt äskat oförändrade medel till avlöningar men ifrågasatt en överflyttning av vissa kostnader från avlönings- till omkostnadsanslaget. Sistnämnda förslag kan jag icke biträda. Jag ifrågasätter ingen ändring i de för läroanstalten nu utgående anslagsmedlen till avlöningar.

Såsom redan i årets statsverksproposition under åttonde huvudtiteln framhållits, torde förevarande tre anslag böra från och med nästa budgetår sammanföras till ett förslagsanslag, benämnt Läroanstalter för blinda: Avlöningar. Detta anslag bör alltså vid oförändrade avlöningsförhållanden beräknas till 139,400 kronor och disponeras på följande sätt:

Avlöningsstat:

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat:		
a. Lön och tjänstgöringspenningar	kronor	93,350
b. Ålderstillägg, <i>förslagsvis</i>	»	13,700
c. Fyllnadsarvoden åt vikarier, <i>förslagsvis</i>	»	550
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> . .		4,200
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m.	kronor	7,500
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	»	200
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> .		19,900
Summa förslagsanslag kronor		139,400.

Anslagsbehov vid löne reglering. Den personalförteckning, som bör tillämpas från och med den 1 januari 1938, har utformats i överensstämmelse med vad av mig i det föregående förordats.

Avlöningsstaten för förra delen av budgetåret 1937/1938 bör upptaga de i sammanställningen här ovan ingående posterna, i regel reducerade till hälften. Staten slutar, såsom av det efterföljande framgår, å 69,800 kronor.

Posterna 1, 3 och 4 i avlöningsstaten för senare delen av budgetåret 1937/1938 hava beräknats med ledning av utav läroverkslönesakkunniga verkställda kalkyler. I den förstnämnda posten ingår övergångslön med 8,300 kronor. Delposten till grundavlöningar m. m. till övrig icke-ordinarie personal har av skäl, som ovan angivits, som en övergångsanordning för nämnda halvår betecknats förslagsvis. Under posten 2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, hava beräknats medel till bestridande av — förutom, på sätt nu är fallet, kostnader för kamrerar och sekreterargöromålens handhavande — förutnämnda särskilda arvoden till rektor i Tomteboda och i Kristinehamn samt till den av lärarinnorna vid förskolan i Tomteboda, som förordnas att vara första lärarinna vid nämnda skola. Samtliga dessa arvoden och andra ersättningar hava under

posten beräknats till hälften av de belopp, som skola utgå för helt budgetår. Avlöningstaten slutar å *113,700 kronor*.

Anslaget bör för budgetåret 1937/1938 uppföras med $(69,800 + 113,700 =)$ 183,500 kronor.

Lönen för husmodern i Tomteboda, vilken enligt vad förut sagts bör er-hålla ordinarie anställning från och med den 1 januari 1938 och även upp-tagits i personalförteckningen, bestrides nu från den i omkostnadsstaten för ifrågavarande läroanstalt uppförda delposten till vårdare och tjänstepersonal. Vid anvisandet av det anslag till omkostnader, som ställes till förfogande för nästa budgetår, bör detta beaktas.

17. Förslagsanslaget till Vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte: Avlöningar.

Detta anslag är nu uppfört med 55,600 kronor.

I skrivelse den 31 augusti 1936 har *skolöverstyrelsen* — med föranledande av ett av *styrelsen för vårdanstalten* framlagt förslag i ämnet — hemställt om oförändrat anslag till ifrågavarande ändamål under nästkommande budgetår.

Genom kungörelse den 22 juni 1923 (nr 276) meddelades bestämmelser om tillfälliga lönetillägg under budgetåret 1923/1924 åt vissa ordinarie vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare vid i kungörelsen angivna verk och inrättningar, vilka samtliga då icke erhållit ny lönereglering. Där vid något i samma kungörelse omförmålt verk eller inrättning vore anställda icke-ordinarie befattningshavare, vilka i fråga om tjänsteställning och avlöning vore att likställa med sådana ordinarie befattningshavare, som i kungörelsen avsåges, ägde Kungl. Maj:t efter framställning av vederbörande verk eller inrättning bestämma, om och med vilket belopp tillfälligt lönetillägg finge utgå.

Bestämmelserna angående dessa tillfälliga lönetillägg hava sedermera erhållit fortsatt giltighet med de ändringar, som betingats av att vid 1925—1927 samt 1932 och 1933 års riksdagar ny lönereglering genomförts för ett flertal av ifrågavarande verk och inrättningar. Efter genomförda löneregleringar och organisationsändringar återstå endast följande å riksstaten uppförda inrättningar, vid vilka tillfälliga lönetillägg för närvarande utgå, nämligen vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte, tekniska läroverken i Örebro, Malmö och Härnösand, tekniska elementarskolorna i Norrköping och Borås samt elektrotekniska fackskolan i Västerås.

Departementsschefen.

Anslagsbehov vid nuvarande löneförhållanden. De tillfälliga lönetilläggen åt vissa vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare vid ovan nämnda inrättningar torde jämväl under nästa budgetår böra utgå efter oförändrade grunder. Jag gör hemställan härom i det följande.

Ifrågavarande anslag torde, på sätt skolöverstyrelsen föreslagit, böra vid oförändrade löneförhållanden disponeras på följande sätt:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat:		
a. Lön och tjänstgöringspenningar	kronor	36,450
b. Ålderstillägg, <i>förslagsvis</i>	"	5,450
c. Fyllnadsarvoden åt vikarier, <i>förslagsvis</i>	"	300
		42,200
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	kronor	5,800
3. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän:		
a. Tillfällig löneförbättring, <i>förslagsvis</i>	kronor	6,600
b. Tillfälligt lönetillägg, <i>förslagsvis</i>	"	1,000
		7,600
Summa förslagsanslag kronor		55,600.

Anslagsbehov vid lönereglering. Beträffande den föreslagna personalförteckningen och avlöningsstaten för förra delen av budgetåret 1937/1938 hänvisas till vad ovan sagts i fråga om läroanstalterna för blinda. Nämda stat slutar å ett belopp av 27,800 kronor.

Det framlagda löneregleringsförslaget avser icke, såsom av det föregående framgår, följande befattningshavare vid vårdanstalten, nämligen 1 kvinnligt skrivbiträde, tillika räkenskapsförare, 1 maskinist och 2 vaktmästare, vilka samtliga nu äro uppförda å ordinarie stat. Förstnämnda befattningshavare bör enligt det föregående överföras å övergångsstat. Maskinist- och vaktmästarlönerna böra ur avlöningsstaten för senare delen av budgetåret 1937/1938 utgå från en särskild anslagspost. Den i staten uppförda anslagsposten till arvode och särskild ersättning, bestämd av Kungl. Maj:t, avser det nu utgående arvodet å 1,300 kronor till en extra ordinarie vaktmästare. Ur anslagsposten till särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän böra bestridas omförmälda tillfälliga lönetillägg för bland annat vaktmästarpersonalen. Övriga poster hava beräknats med ledning av utav läroverkslönésakkunniga lämnade uppgifter. Anslagsposten till avlöningar till lärare, husmoder och översköterska innesluter övergångslön å 3,000 kronor. Avlöningsstatens slutsumma utgör 41,800 kronor.

Förevarande anslag bör följaktligen uppföras med $(27,800 + 41,800 =)$ 69,600 kronor.

18. Förslagsanslaget till Tekniska läroverk: Avlöningar.

Förevarande anslag, som nu är uppfört med 495,900 kronor, disponeras jämlikt en av 1936 års riksdag för de tekniska läroverken fastställd avlöningsstat och utav Kungl. Maj:ts meddelade bestämmelser på följande sätt:

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat:		
a. Lön och tjänstgöringspenningar	kronor	292,100
b. Ålderstillägg, <i>förslagsvis</i>	»	30,000
c. Fyllnadsarvoden åt vikarier, <i>förslagsvis</i>	»	8,000
		<u>330,100</u>
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:ts:		
a. Arvoden åt extralärare:		
tekniska gymnasiet i Örebro	kronor	14,400
» läroverket i Malmö	»	11,900
» fackskolan i Västerås	»	3,900
» elementarskolan i Norrköping	»	10,150
» elementarskolan i Borås	»	9,800
» gymnasiet i Härnösand	»	12,250
» fackskolan i Eskilstuna	»	3,850
		<u>66,250</u>
b. Arvoden åt vaktmästare m. fl.		3,850
c. Understöd åt extra ordinarie lärare vid förfall på grund av sjukdom, <i>förslagsvis</i>		500
		<u>70,600</u>
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Övningar i lantmäteri	kronor	1,825
b. Föredrag om arbetarskydd och hygien	»	1,900
c. Arvoden åt bokförings- och skrivbiträden åt rektorerna	»	4,400
d. Arvoden åt skolläkare	»	2,750
e. » » bibliotekarier	»	2,350
f. » » biträden vid laborationer	»	2,000
		<u>15,225</u>
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän:		
a. Tillfällig löneförbättring för lärare, <i>förslagsvis</i>	kronor	65,975
b. Provisorisk avlöningsförbättring för lärare, <i>förslagsvis</i>	»	10,000
c. Tillfälligt lönetillägg åt vissa vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare, <i>förslagsvis</i>	»	4,000
		<u>79,975</u>
Summa förslagsanslag kronor		495,900.

Under åttonde huvudtiteln är vidare uppfört ett anslag å 75,000 kronor till Tekniska läroverk: Uppehållande av undervisning vid parallellavdelningar, vilket enligt Kungl. Maj:ts beslut för innevarande läsår disponeras sålunda:

Tekniska gymnasiet i Örebro: en fjärde parallellavdelning till första, andra och tredje klasserna	kronor	24,000
Tekniska elementarskolan i Norrköping: en parallellavdelning till första, andra och tredje klasserna	»	24,000

Tekniska fackskolan i Eskilstuna: parallellavdelningar till första och andra klasserna	kronor	6,300
Tekniska fackskolan i Eskilstuna: parallellavdelning till tredje klassen . . .	»	6,950
Tekniska gymnasiet i Malmö: en parallellavdelning till första klassen . . .	»	8,000
Elektrotekniska fackskolan i Västerås: partiell uppdelning av första klassen	»	1,250
Tekniska gymnasiet i Härnösand: parallellavdelning till andra klassen . . .	»	4,500
Summa kronor		75,000.

Med anledning av en framställning från de tekniska läroverkens extra-lärarförening om inrättande av ett antal nya ordinarie tjänster vid dessa läroverk anförde *skolöverstyrelsen* i utlåtande den 22 januari 1936, att nya ordinarie lektorstjänster syntes för närvarande böra upprättas endast vid de tekniska gymnasierna i Örebro och Härnösand. Överstyrelsen förklarade sig hava för avsikt att upptaga denna fråga till prövning i samband med avgivande av anslagsäskanden beträffande yrkesundervisningen för budgetåret 1937/1938, därest vederbörlig framställning med ytterligare utredning i ämnet inkomme från styrelserna för berörda båda gymnasier.

Sedermera har *skolöverstyrelsen* i skrivelse den 31 augusti 1936 gjort framställning om anvisande för nästa budgetår av *dels* ett förslagsanslag av 515,700 kronor till avlöningar vid de tekniska läroverken, *dels ock* ett anslag av 107,600 kronor till uppehållande av undervisning vid parallellavdelningar vid ifrågavarande läroanstalter. Anslagshöjningen skulle alltså utgöra 19,800 kronor, respektive 32,600 kronor eller sammanlagt 52,400 kronor.

Till stöd för dessa båda förslag har anförts följande:

Tekniska gymnasiet i Örebro. Läroanstaltens styrelse hade gjort framställning om inrättande av nya lektorstjänster och därvid som skäl anfört, att för närvarande icke mindre än 7 extralärare med full lektorstjänstgöring — 20 à 24 timmar i veckan — vore sysselsatta vid läroanstalten, därav 2 inom ämnesgruppen maskinteknik, mekanisk teknologi och hållfasthetslära, 2 i språk, 1 i matematik, fysik och kemi, 1 i handelsteknik och nationalekonomi samt 1 i ritteknik. Läroanstalten intoge sedan en följd av år 4 fulltaliga parallellavdelningar i första årsklassen. Dessa uppdelades i andra och tredje årsklasserna på fyra linjer: en maskinteknisk, en elektroteknisk, en kemisk-teknisk och en merkantilt teknisk, av vilka den förstnämnda brukade omfatta två parallellavdelningar, medan de två sistnämnda tillsammans motsvarade en parallellavdelning med gemensam undervisning i de ämnen, där lärokurserna vore lika. En parallellavdelning i vardera av de tre årsklasserna, varvid den merkantila linjen åsyftades, vore upptagen på extra stat. Medel till uppehållande av nämnda tre avdelningar utginge från det särskilda anslaget till parallellavdelningar med 24,000 kronor. Gymnasiets styrelse föreslog nu, att dessa avdelningar måtte uppföras på ordinarie stat och att i samband därmed sex extralärartjänster måtte överföras till ordinarie lektorstjänster, nämligen de förut omnämnda med undantag av den i ritteknik. Styrelsen uttalade ytterligare, att, även om den ifrågavarande fjärde parallellavdelningen skulle få kvarstå på extra stat, tre nya

lektorstjänster kunde inrättas, nämligen två inom ämnesgruppen maskinteknik, mekanisk teknologi och hållfasthetslära samt en i språk.

Överstyrelsen delade skolstyrelsens uppfattning, att det med största sannolikhet kunde förväntas, att den fjärde parallellavdelningen för framtiden komme att vara erforderlig, men vore dock icke beredd att redan nu föreslå dess överförande på ordinarie stat. Följaktligen kunde överstyrelsen icke heller nu föreslå inrättande av alla de sex nya lektorstjänster, som styrelsen ifrågasatte. Överstyrelsen funne det emellertid vara befogat att inrätta de tre lektorstjänster, som även utan den fjärde parallellavdelningen vore behövliga, varvid det syntes lämpligt, att åtminstone två av dessa upptoges i staten för budgetåret 1937/1938, medan frågan om den tredje torde kunna återupptagas vid uppgörande av stat för budgetåret 1938/1939.

Överstyrelsen finge sålunda föreslå, att antalet lektorer vid tekniska gymnasiet i Örebro upptoges till 15 i stället för nuvarande 13. Posten lön och tjänstgöringspenningar måste då höjas med ($2 \times 5,800 =$) 11,600 kronor, medan posten arvoden åt extralärare borde sänkas med ett belopp, svarande mot det antal undervisningstimmar per vecka, som skulle påföras de två nya lektoraten. Då lektorstjänstgöringen enligt gällande föreskrifter omfattade 20—24 veckotimmar, syntes det lämpligast att räkna med ett medeltal av 22 eller för båda lektorerna 44 veckotimmar. Anslaget till extralärare skulle då minskas med ($44 \times 175 =$) 7,700 kronor.

Framdeles komme givetvis en ökning av antalet ordinarie tjänster att påverka även det för ålderstillägg erforderliga anslaget, men för budgetåret 1937/1938 torde ingen ökning påfordras. Däremot måste anslaget till tillfällig löneförbättring för lärare ökas med skillnaden mellan dylik förbättring för två lektorer å 1,000 kronor och för två extralärare med full tjänstgöring å 800 kronor eller 400 kronor. Även den provisoriska avlösningsförbättringen skulle höjas, nämligen från 180 kronor för extralärare till 300 för lektor eller sammanlagt 240 kronor.

Tekniska läroverket i Malmö. Som eleverna i den parallellavdelning till första klassen, som inrättats för läsåret 1936—1937 (jfr ovan), kunde förväntas bli uppflyttade i andra årsklassen för läsåret 1937—1938, bleve ett anslag till parallellavdelning i denna klass ofrånkomligt och syntes detsamma böra beräknas efter samma grunder som det tidigare såväl för Malmö som Örebro och Norrköping för ändamålet beräknade eller sammanlagt 8,000 kronor, därav till lärararvoden för 40 veckotimmar å 175 kronor 7,000 kronor och till förstärkning av ett antal andra poster 1,000 kronor. Då det, enligt vad överstyrelsen erfarit, med största sannolikhet kunde förväntas, att de stora om- och tillbyggnader vid tekniska läroverket, som Malmö stad nyligen fullbordat, möjliggjorde intagande av parallellavdelning jämväl i första årskursen, ansåge sig överstyrelsen böra beräkna ett anslag för budgetåret 1937/1938 av ytterligare 8,000 kronor för detta ändamål. Under förutsättning, att medel till dessa båda parallellavdelningar beviljades, borde anslaget till tillfällig löneförbättring åt lärare jämväl höjas. Denna löneförbättring utgjorde 25 procent av arvodet men vore begränsad till högst 800 kronor till varje lärare. Då det för närvarande icke kunde överblickas, huru stort antal av parallellavdelningens 40 veckotimmar, som kunde uppehållas av redan vid tekniska läroverket eller annat statens läroverk anställda lärare, redan åtnjutande högsta löneförbättring, kunde det erforderliga tilläggsbeloppet å denna post icke exakt beräknas. I förelig-

gande fall torde detta tillägg kunna upptagas till 1,500 kronor. I den mån, som de i samband med parallellavdelningarnas inrättande engagerade extralärarna erhöle full sysselsättning, borde de även tillerkännas provisorisk avlöningsförbättring med 180 kronor per år. Det torde för budgetåret 1937/1938 vara nog att räkna med endast en dylik post för tekniska läroverket i Malmö.

Elektrotekniska fackskolan i Västerås. Skolans styrelse hade inkommit med framställning om anslag till parallellavdelning i första årsklassen för läsåret 1936—1937. Enär det av riksdagen för sagda år beviljade anslaget till parallellavdelningar vid de tekniska läroanstalterna blivit mindre än det av överstyrelsen beräknade, hade någon parallellavdelning vid fackskolan i Västerås icke kunnat komma till stånd för nämnda läsår. Överstyrelsen, som redan den 20 december 1935 ansett sig böra tillstyrka styrelsens förslag om inrättande av parallellavdelning, hade nu erfarit, att antalet inträdessökande alltjämt visade tendens till ökning, särskilt vad beträffade sådana sökande, som genomgått de i skolans lokaler av kommunens yrkesskolstyrelse anordnade förberedande kurserna. Enbart denna kategori inträdessökande, vilka alltså alldeles speciellt inriktat sig på genomgående av just denna fackskola och som därför redan tidigare måst förskaffa sig en flerårig praktisk förberedelse, hade år 1936 uppgått till 55. Totala antalet inträdessökande hade varit 79.

Skolöverstyrelsen hade sig även bekant, att den elektrotekniska industriens behov av teknisk personal, med den utbildning fackskolan meddelade, för närvarande vore avsevärt större än tillgången på utexaminerade och funne det därför ur alla synpunkter väl motiverat att bereda skolan möjlighet att mottaga ett större antal av de inträdessökande genom inrättande av en parallellavdelning till första klassen vid början av höstterminen 1937. Överstyrelsen finge därför hemställa, att för ändamålet erforderligt anslag måtte upptagas i staten till ett belopp av 8,000 kronor, beräknat enligt samma beräkningsgrund, som tillämpats i fråga om de tekniska läroanstalterna i Örebro, Malmö och Norrköping. Anslagsbeloppen till tillfällig löneförbättring och provisorisk avlöningsförbättring torde av samma skäl, som förut anförts i fråga om tekniska läroverket i Malmö, böra höjas med respektive 1,500 och 180 kronor.

Tekniska elementarskolan i Norrköping. Skolans styrelse hade framhållit, hurusom antalet inträdessökande vid skolan alltjämt vuxe. Styrelsen föresloge därför, att en ny parallellavdelning till första klassen måtte inrättas från och med budgetåret 1937/1938.

Skolöverstyrelsen ville för sin del, under beaktande av att för närvarande mer än halva antalet kompetenta sökande måste avvisas och därmed, då även övriga tekniska läroverk vore fullbesatta, utestängas från denna utbildningsmöjlighet, understödja styrelsens framställning och finge hemställa ej mindre att 24,000 kronor måtte beräknas för ovannämnda parallellavdelning i första, andra och tredje klasserna än även att för ytterligare en parallellavdelning till första klassen måtte upptagas ett belopp å 8,000 kronor.

Tillkomsten av en ny parallellavdelning till första klassen skulle, i överensstämmelse med vad som anförts beträffande läroverken i Malmö och

Västerås, motivera ökning av anslagen till tillfällig löneförbättring och provisorisk avlöningsförbättring med respektive 1,500 kronor och 180 kronor.

Tekniska gymnasiet i Härnösand. Styrelsen för gymnasiet hade gjort framställning om inrättande av nya lektorstjänster. Med hänsyn till en svävande omorganisationsfråga och i betraktande av att den nuvarande rektorn inträdde i pensionsåldern under år 1937, ansåge emellertid överstyrelsen lämpligast att icke för budgetåret 1937/1938 föreslå någon ändring i staten, i vad anginge ordinarie tjänster.

Eleverna i den parallellavdelning, som under läsåret 1936—1937 vore anordnad i andra klassen, sedan medel därtill anvisats enligt det ovanstående, skulle under läsåret 1937—1938 beredas plats i tredje klassen, varför även för sistnämnda budgetår ett anslag till parallellavdelning erfordrades. Enär de fyra ordinarie lärarnas tjänstgöring omfattat 80 veckotimmar, då ingen parallellavdelning funnits, medan den högsta dem åliggande undervisnings-skyldigheten omfattade sammanlagt 92 veckotimmar, torde det kunna förutsättas, att i medeltal 8 veckotimmar av parallellavdelningens 40 skulle kunna utan särskild merkostnad för lärarlöner uppehållas av läroverkets ordinarie lärare. En mera exakt beräkning, grundad på en detaljerad plan för timfördelningen, kunde nu icke genomföras, enär två av de hittillsvarande fyra ordinarie tjänsterna förväntades bli besatta med nya innehavare, för vilka ämneskombinationerna i så fall senare skulle bestämmas i vanlig ordning. På parallellavdelningen skulle följaktligen komma 32 extralärartimmar, för vilka sammanlagda arvudet beräknades till $(32 + 175 =)$ 5,600 kronor. De extra kostnader i övrigt, som parallellavdelningen kunde väntas medföra, torde kunna begränsas till 700 kronor, varför överstyrelsen ville föreslå ett anslag av 6,300 kronor till en parallellavdelning i tredje klassen vid tekniska gymnasiet i Härnösand för budgetåret 1937/1938.

Nu hade styrelsen för gymnasiet inkommit med en framställning beträffande medel för inrättande av en parallellavdelning till gymnasiets första klass under läsåret 1936—1937, varvid styrelsen meddelat, att antalet inträdessökande till första klassen utgjorde 87 den 15 augusti 1936 men kunde förutses komma att slutligt uppgå till en väsentligt högre siffra. Då det sålunda visade sig, att behov av en parallellavdelning till första klassen alltjämt förefunnnes, ansåge överstyrelsen det vara i hög grad önskvärt, att möjlighet till inrättande av en dylik parallellavdelning vid början av nästkommande hösttermin kunde beredas genom upptagande i staten för budgetåret 1937/1938 av ett belopp å 8,000 kronor för detta ändamål.

En parallellavdelning till första klassen ställde ökade krav på anslagen till tillfällig löneförbättring och provisorisk avlöningsförbättring, vilka anslag därför i överensstämmelse med vad av överstyrelsen förutsatts beträffande läroverken i Malmö, Västerås och Norrköping, torde behöva ökas med ytterligare respektive 1,500 kronor och 180 kronor.

Tekniska fackskolan i Eskilstuna. Parallellavdelningar hade varit anordnade i alla tre årskurserna under läsåret 1935—1936 och vore avsedda att anordnas även läsåret 1936—1937 (jfr ovan). Det kunde förutses, att parallellavdelningar med största sannolikhet bleve erforderliga jämväl läsåret 1937—1938. På grund av den säregna organisationen med aftonundervisning och endast 18 veckotimmar i vardera av första och andra årsklasserna kunde kostnaden för parallellavdelningar i dessa båda klasser

tillsammans begränsas till $(2 \times 18 \times 175 =)$ 6,300 kronor, vilket vore samma belopp, som anvisats för budgetåret 1936/1937. För parallellavdelningen i tredje årsklassen finge man beräkna 40 veckotimmar. Av dessa vållade de 3 gymnastiktimmarna ingen särskild kostnad, och då antalet elever i vardera avdelningen kunde beräknas bli avsevärt under maximiantalet 30, torde det icke vara nödvändigt att ytterligare uppdelna klasserna i grupper under några laborationer, varför till lärararvoden kunde beräknas $(37 \times 175 =)$ 6,475 kronor. De genom parallellavdelningen vållade extra kostnaderna i övrigt torde kunna begränsas till 525 kronor, så att hela kostnaden för en parallellavdelning i tredje årskursen kunde förutses uppgå till 7,000 kronor.

Gemensamma anslagsbehov. Beträffande anslaget till *ålderstillägg* hade överstyrelsen redan i det föregående anført, att inrättandet av de två föreslagna nya lektorstjänsterna vid tekniska gymnasiet i Örebro i sinom tid måste påverka posten *ålderstillägg* men att någon ökning för budgetåret 1937/1938 av denna anledning icke syntes påkallad. Då emellertid av från de olika tekniska läroverken infordrade uppgifter framginge, att det under budgetåret 1935/1936 utgående anslaget å 30,000 kronor överskridits med 5,150 kronor, ansåge överstyrelsen skäl föreligga att för budgetåret 1937/1938 föreslå ett anslagsbelopp av 35,000 kronor till *ålderstillägg*.

Anslaget till *fyllnadsarvoden åt vikarier*, 8,000 kronor, torde vara tillfyllest.

Posten *understöd åt extra ordinarie lärare vid förfall på grund av sjukdom*, 500 kronor, syntes vara lågt beräknad i staten för budgetåret 1936/1937. Under läsåret 1935—1936 hade hela antalet extralärare och vikarier med full tjänstgöring varit 21. I lyckligaste fall behövde anslaget icke tagas i anspråk, men å andra sidan förbrukades hela anslaget, om en enda av dessa 21 extralärare skulle bli sjuk under cirka en månad. Under sistnämnda läsår utbetalades understöd å sammanlagt 759 kronor. Det syntes välbetänkt att öka ifrågavarande anslagspost till 1,000 kronor.

Den *tillfälliga löneförbättringen* för lärare skulle, enligt vad överstyrelsen i det föregående anført, behöva ökas dels på grund av inrättandet av de föreslagna nya lektorstjänsterna, dels på grund av den föreslagna ökningen av antalet parallellavdelningar. Ökningen skulle bli $(400 + 1,500 + 1,500 + 1,500 + 1,500 =)$ 6,400 kronor, varför anslaget skulle beräknas till 72,375 kronor.

På enahanda grunder skulle för den *provisoriska avlöningsförbättringen* beräknas en ökning av $(240 + 180 + 180 + 180 + 180 =)$ 960 kronor. Då på grund av infordrade uppgifter en höjning, oavsett nyssnämnda förhållanden, å i runt tal 3,000 kronor syntes erforderlig, skulle detta anslag behöva upptagas till ett belopp av 13,960 kronor eller avrundat uppåt, 14,000 kronor.

I beräkningen av *tillfälligt lönetillägg till vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare*, 4,000 kronor, syntes ingen ändring vara behövlig.

Sedermera har styrelsen för *elektrotekniska fackskolan i Västerås* anhängit, att erforderligt anslag måtte för budgetåret 1937/1938 anvisas till uppehållande av en parallellklass vid fackskolans första årskurs.

Anslagsbehov vid nuvarande löneförhållanden. Vid min anmälan av förvarande anslagsfråga i 1936 års åttonde huvudtitel lämnade jag vissa upp-

Departementschefen.

gifter angående antalet kompetenta inträdessökande vid de tekniska läroverken. Som bakgrund till vad i det följande anföres återgiver jag nedan vissa motsvarande uppgifter, ehuru kompletterade och utökade till att avse förhållandena vid de särskilda läroanstalterna m. m. Uppgifterna hava erhållits från skolöverstyrelsen.

Tabellerna giva vid handen, att de tekniska läroverken under de senaste tio åren undergått en mycket kraftig utveckling. Elevantalet och antalet i första klassen intagna har nästan fördubblats, antalet kompetenta inträdessökande nästan fyrdubblats. Ur allmän synpunkt är denna utveckling enbart av godo. Säkerligen sammanhänger företeelsen i viss mån med konjunkturutvecklingen inom näringslivet men stegringen är så pass stadigt fortgående under här avsedda tioårsperiod, att den med fog synes kunna antagas väsentligen vara betingad av en hos ungdomen ökad insikt om de möjligheter, som öppna sig inom praktisk förvärvsverksamhet. Jag finner det angeläget, att statsmakterna med till buds stående medel befrämja denna utveckling. Jag återkommer härtill i det följande.

Enligt det föregående är för närvarande under åttonde huvudtiteln uppfört ett särskilt anslag till uppehållande av undervisning vid parallellavdelningar. Att detta ändamål ansetts böra tillgodoses från ett särskilt anslag och ej ur de för de tekniska läroverken uppförda allmänna anslagen, beror därpå, att det befunnits lämpligt hålla ifrågakommande kostnader, som i viss mån äro konjunkturbetonade, skilda från de löpande anslagen till de tekniska läroverken. De i det föregående återgivna siffrorna rörande dessa läroanstalters utveckling och nuvarande omfattning synas mig emellertid tyda på att det icke längre kan vara erforderligt att i förevarande hänseende sätta de tekniska läroverken i särställning i jämförelse med andra jämförliga läroanstalter. Om det ovan framlagda förslaget till lönereglering för lärarna vid de tekniska läroverken genomföres, uppstå för övrigt vissa formella svårigheter att bibehålla den nuvarande ordningen. Jag vill därför föreslå, att hithörande anslagsmedel sammanföras med ifrågakommande anslag i övrigt, d. v. s. med anslagen till avlöningar, till omkostnader och till materiel, böcker m. m. vid de tekniska läroverken.

Med utgångspunkt härifrån och från överstyrelsens föreliggande framställning beräknar jag för nästa budgetår avlöningsanslaget på följande sätt.

Vad först angår delposten till *lön och tjänstgöringspenningar*, har överstyrelsen ifrågasatt den förändringen i postens nuvarande disposition, att ytterligare två lektorstjänster skulle inrättas vid tekniska gymnasiet i Örebro. Vad överstyrelsen härutinnan anfört ävensom de ovannämnda sifferuppgifterna rörande gymnasiets utveckling och nuvarande storlek synes mig tala för att de föreslagna tjänsterna äro behövliga. Stora utgiftsökningar hava emellertid för nästa budgetår ifrågasatts under åttonde huvudtiteln, och jag anser mig därför böra för närvarande begränsa mig till att förorda, att allenast en lektorstjänst inrättas från och med nästa budgetår. Förevarande

Antalet lärjungar vid de tekniska läroverken läsåren 1927—1937.

	1927—28	1928—29	1929—30	1930—31	1931—32	1932—33	1933—34	1934—35	1935—36	1936—37
Tekniska elementarskolan i Norrköping	53	63	64	69	109	107	137	143	173	184
» » i Borås	39	51	60	65	70	72	62	73	84	88
» läroverket i Malmö	113	127	133	183	194	202	185	181	185	218
» gymnasiet i Örebro	249	255	290	321	348	362	339	338	342	336
» läroverket i Härnösand	35	39	49	62	92	87	96	90	113	101
» fackskolan i Västerås	28	38	57	64	60	62	68	67	67	72
» » i Eskilstuna	79	90	88	101	113	117	136	130	154	148
Summa	596	663	741	865	986	1,009	1,023	1,022	1,118	1,147

Antalet kompetenta (i enstaka fall efter dispens etc.) inträdessökande till första årsklassen vid de tekniska läroverken under åren 1927—1936.

	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936
Tekniska elementarskolan i Norrköping	21	27	29	35	65	45	66	77	102	138
» » i Borås	11	22	26	28	26	29	33	37	58	64
» gymnasiet i Örebro	103	97	143	181	172	164	136	145	226	272
» » i Malmö	21	32	53	75	53	66	57	53	70	92
» maskinfackskolan i Malmö	10	10	11	19	26	22	19	23	30	29
» byggnadsfackskolan i Malmö	5	15	8	13	11	12	17	17	14	13
» kemifackskolan i Malmö	6	4	5	5	11	13	10	8	8	6
» gymnasiet i Härnösand	12	12	19	41	47	33	36	31	67	82
» fackskolan i »	1	4	—	—	—	—	—	—	—	—
» » i Västerås	6	13	28	30	28	36	36	50	44	62
» » i Eskilstuna	35	29	29	37	40	47	54	42	48	56
Summa	231	265	351	464	479	467	464	585	667	814

Antalet i första klassen vid tekniska läroverk intagna inträdessökande under läsåren 1927—1937.

	1927—28	1928—29	1929—30	1930—31	1931—32	1932—33	1933—34	1934—35	1935—36	1936—37
Tekniska elementarskolan i Norrköping	22	27	22	25	54	24	25	56	51	56
» » i Borås	11	23	24	20	26	25	25	25	27	27
» » i Malmö	43	58	47	94	77	74	74	77	78	111
» gymnasiet i Örebro	103	98	97	109	111	109	78	111	106	106
» läroverket i Härnösand	13	17	19	25	47	25	28	26	55	20
» fackskolan i Västerås	14	23	28	28	28	30	34	34	33	39
» » i Eskilstuna	35	31	29	37	40	47	54	42	48	56
Summa	241	277	266	338	383	334	318	371	398	415

delpost bör alltså höjas med 5,800 kronor till 297,900 kronor. Delposten till arvoden åt extralärare bör i samband härmed, på sätt nedan föreslås, minskas med 3,850 kronor.

I enlighet med överstyrelsens förslag torde delposten till *ålderstillägg* böra med hänsyn till belastningen höjas med 5,000 kronor till förslagsvis 35,000 kronor och delposten till *fyllnadsarvoden åt vikarier* bibehållas vid oförändrat belopp, 8,000 kronor.

I delposten till *arvoden åt extralärare*, nu 66,250 kronor, har överstyrelsen föreslagit endast den ändringen, att posten skulle minskas med 7,700 kronor till 58,550 kronor på grund av överstyrelsens förutberörda förslag om inrättande av två nya lektorstjänster vid tekniska gymnasiet i Örebro. Då jag föreslagit endast en sådan tjänst, bör posten som nämnts minskas med allena 3,850 kronor. Härutöver bör emellertid posten höjas med den del av anslagsmedlen till uppehållande av undervisning vid parallellavdelningar, som belöper på arvoden åt extra lärare. Anslagshöjningen blir alltså beroende av vilken ståndpunkt som toges till överstyrelsens förslag om anvisande av ökade medel till sådan undervisning.

I sistnämnda hänseende har överstyrelsen ifrågasatt en höjning av det nuvarande särskilda anslaget till uppehållande av undervisning vid parallellavdelningar från 75,000 kronor med 32,600 kronor till 107,600 kronor. Anslagshöjningen skulle belöpa på en ny parallellavdelning av första årskursen vid respektive tekniska gymnasiet i Malmö, elektrotekniska fackskolan i Västerås, tekniska elementarskolan i Norrköping och tekniska gymnasiet i Härnösand. Enligt överstyrelsens förslag skulle alltså inalles fyra nya avdelningar inrättas. Då överstyrelsens framställning synes utvisa, att det ej är fullt säkert, att en ny parallellavdelning kan beredas utrymme vid tekniska gymnasiet i Malmö, anser jag mig ej böra räkna med bifall till överstyrelsens förslag i denna del. I övrigt är behovet av parallellavdelningar väl styrkt — jag hänvisar till tablärna i det föregående — och jag utgår alltså från att tre nya parallellavdelningar böra under nästa läsår uppehållas utöver de nuvarande.

Hos överstyrelsen har jag inhämtat, att av ovannämnda av överstyrelsen föreslagna anslag å 107,600 kronor till undervisning i parallellavdelningar ett belopp av 94,775 kronor belöper på arvoden åt extralärare. Av överstyrelsens i det föregående refererade framställning inhämtas, att kostnaderna för sådana arvoden vid den av mig avstyrkta nya parallellavdelningen vid Malmö-gymnasiet beräknats till 7,000 kronor. Förevarande delpost bör alltså för nästa budgetår höjas med ($-3,850 + 94,775 - 7,000 =$) 83,925 kronor till ($66,250 + 83,925 =$) 150,175 kronor eller i runt tal 150,200 kronor.

Jag vill i detta sammanhang erinra om att Kungl. Maj:t plägat under de senare åren fördela delposten mellan de särskilda läroanstalterna. Då så ej sker beträffande vare sig de allmänna läroverken eller folk- och småskoleseminarierna, ämnar jag framdeles föreslå Kungl. Maj:t att icke vidtaga en

sådan uppdelning för nästa budgetår. Däremot förutsätter jag, att Kungl. Maj:t skall även i fortsättningen fatta beslut rörande de läroanstalter, som skola erhålla parallellavdelningar. Enligt ovanstående förslag skulle sålunda parallellavdelningarna fördelas på följande sätt:

Tekniska gymnasiet i Örebro: en fjärde parallellavdelning till första, andra och tredje klasserna

Tekniska läroverket i Malmö: en parallellavdelning till andra klassen av tekniska gymnasiet

Tekniska fackskolan i Västerås: en parallellavdelning till första klassen

Tekniska elementarskolan i Norrköping: två parallellavdelningar till första samt en i vardera av andra och tredje klasserna

Tekniska gymnasiet i Härnösand: en parallellavdelning till vardera av första och tredje klasserna

Tekniska fackskolan i Eskilstuna: en parallellavdelning till första, andra och tredje klasserna.

Kungl. Maj:t lär dock ej vara bunden av den fördelning, som ligger till grund för beräkningen av förevarande anslag. Förhållanden kunna nämligen tänkas inträda, vilka nödvändiggöra ändrade dispositioner.

Delposten å 3,850 kronor till *arvoden åt vaktmästare m. fl.* torde i enlighet med överstyrelsens förslag böra upptagas med oförändrat belopp. I överensstämmelse med samma förslag bör vidare delposten till *understöd åt extra ordinarie lärare vid förfall på grund av sjukdom* höjas med 500 kronor till förslagsvis 1,000 kronor.

Under anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal böra en del förändringar vidtagas på grund av ovanstående förslag om överflyttning till förevarande anslag av vissa kostnader, som hittills avförts från det särskilda anslaget till uppehållande av undervisning vid parallellavdelningar. Delposten till *övningar i lantmäteri* bör sålunda höjas med 325 kronor till 2,150 kronor, delposten till *arvoden åt bokförings- och skrivbiträden åt rektorerna* med 800 kronor till 5,200 kronor, delposten till *arvoden åt skolläkare* med 600 kronor till 3,350 kronor och delposten till *arvoden åt bibliotekarier* med 450 kronor till 2,800 kronor. Härvid har förutsatts, att från ifrågakavarande delposter skola bestridas vederbörliga kostnader för ej blott de parallellavdelningar, som nu äro inrättade, utan också motsvarande kostnader för ytterligare tre parallellavdelningar. De återstående under anslagsposten uppförda delposterna böra bibehållas oförändrade. Sammanlagda anslagshöjningen under denna anslagspost utgör alltså $(325 + 800 + 600 + 450 =)$ 2,175 kronor.

Delposten till *tillfällig löneförbättring för lärare* torde med hänsyn till de ovan framställda förslagen om inrättande av en ny lektorstjänst och tre nya parallellavdelningar böra höjas till i avrundat tal förslagsvis 70,000 kronor, d. v. s. med 4,025 kronor. Av samma anledning och på grund av belastningen bör delposten till *provisorisk avlöningsförbättring för lärare* höjas med 3,700 kronor till förslagsvis 13,700 kronor. Delposten till *tillfälligt*

lönertillägg åt vissa vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare bör i enlighet med överstyrelsens förslag bibehållas vid oförändrat belopp, 4,000 kronor.

Vid bifall till de ovan framställda förslagen skulle, med utgångspunkt från nuvarande avlöningsförhållanden, de särskilda posterna i avlöningsstaten för de tekniska läroverken för nästa budgetår beräknas på följande sätt (ökningarna och minskningarna i förhållande till den nuvarande staten hava angivits inom parentes):

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat:			
a. Lön och tjänstgöringspenningar . . .	kronor	297,900 (+ 5,800)	
b. Ålderstillägg, <i>förslagsvis</i>	»	35,000 (+ 5,000)	
c. Fyllnadsarvoden åt vikarier, <i>förslagsvis</i>	»	8,000	340,900 (+ 10,800)
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:			
a. Arvoden åt extralärare	kronor	150,200 (+ 83,950)	
b. Arvoden åt vaktmästare m. fl.	»	3,850	
c. Understöd åt extra ordinarie lärare vid förfall på grund av sjukdom, <i>förslagsvis</i>	»	1,000 (+ 500)	155,050 (+ 84,450)
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:			
a. Övningar i lantmäteri	kronor	2,150 (+ 325)	
b. Föredrag om arbetarskydd och hygien	»	1,900	
c. Arvoden åt bokförings- och skrivbiträden åt rektorerna	»	5,200 (+ 800)	
d. Arvoden åt skolläkare	»	3,350 (+ 600)	
e. Arvoden åt bibliotekarier	»	2,800 (+ 450)	
f. Arvoden åt biträden vid laborationer	»	2,000	17,400 (+ 2,175)
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän:			
a. Tillfällig löneförbättring för lärare, <i>förslagsvis</i>	kronor	70,000 (+ 4,025)	
b. Provisorisk avlöningsförbättring för lärare, <i>förslagsvis</i>	»	13,700 (+ 3,700)	
c. Tillfälligt lönertillägg åt vissa vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare, <i>förslagsvis</i>	»	4,000	87,700 (+ 7,725)
Summa förslagsanslag kronor			601,050 (+ 105,150).

Vid oförändrade avlöningsförhållanden skulle alltså förevarande anslag för nästa budgetår uppföras med 601,050 kronor. Såsom av det sagda framgår, är en väsentlig del av anslagshöjningen föranledd av att till anslaget överflyttats vissa kostnader för uppehållande av undervisning vid parallellavdelningar, som hittills bestritts från särskilt anslag.

Anslagsbehov vid lönereglering. I vederbörande personalförteckning har upptagits — förutom nuvarande rektorer och 38 lektorer — den ovan nämnde nytillkommande lektorn.

Avlöningsstaten för förra delen av budgetåret 1937/1938 har beräknats på enahanda sätt som motsvarande avlöningsstater för blindundervisningsanstalterna. Den slutar å 300,500 kronor.

Vad beträffar avlöningsstaten för senare delen av budgetåret 1937/1938, ingår i anslagsposten till avlöningar till lärare, som beräknats enligt av läroverkslönesakkunniga lämnade uppgifter och med hänsynstagande till den nytillkommande lektorn, ett belopp av omkring 23,000 kronor, belöpande å övergångslön. Ur en anslagspost till avlöningar till övriga tjänstemän å ordinarie stat böra bestridas lönerna för vaktmästarpersonalen, som ju ej beröres av det framlagda löneregleringsförslaget. Under anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, hava uppförts — förutom en delpost till arvoden åt vaktmästare m. fl. — jämväl de förutnämnda delposterna till arvoden åt skolläkare, bibliotekarier, respektive bokförings- och skrivbiträden åt rektorer, detta i överensstämmelse med vad som skett beträffande de allmänna läroverken. Kungl. Maj:t torde få i sinom tid utfärda erforderliga föreskrifter rörande dessa arvoden. Anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, som innesluter jämväl de ovannämnda kostnaderna för övningar i lantmäteri, föredrag om arbetarskydd och hygien samt biträden vid laborationer, har beräknats i anslutning till av läroverkslönesakkunniga lämnade uppgifter och med beaktande av vad ovan föreslagits beträffande nya parallellavdelningar. Den under anslagsposten uppförda delposten till grundavlöningar bör som en tillfällig åtgärd av skäl, vilka ovan angivits, betecknas förslagsvis. Ur anslagsposten till särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän avses skola bestridas omförmälda lönetillägg till vissa vaktmästare m. m. Förevarande avlöningsstat slutar å 382,200 kronor.

Anslaget för nästa budgetår bör alltså uppföras med $(300,500 + 382,200 =)$ 682,700 kronor.

19. Förslagsanslaget till Tekniska läroverk: Omkostnader.

Detta anslag är för innevarande budgetår uppfört med 61,800 kronor. Den av Kungl. Maj:ts fastställda omkostnadsstaten upptager utgifter till ett sammanlagt belopp av 67,425 kronor, varemot balansera särskilda uppbördsmedel till ett belopp av 5,625 kronor, vadan det erforderliga statsanslaget blir det nyss angivna. Av utgifterna disponeras ett belopp av 65,425 kronor till expenser, varav till bränsle, lyse och vatten 42,425 kronor och till övriga expenser 23,000 kronor. Angående expensmedlens fördelning å de skilda läroverken hänvisas till sid. 532 f. i statsliggaren för budgetåret 1936/1937.

Skolöverstyrelsen har i skrivelse den 31 augusti 1936 hemställt om höjning av ifrågavarande anslag med 2,600 kronor till 64,400 kronor. Av skrivelsen inhämtas följande:

Överstyrelsen ifrågasätter icke någon förändring i utgiftsposten till *reseersättningar till examensombud*, förslagsvis 2,000 kronor, och icke heller i inkomstposten *särskilda uppbördsmedel*. Beträffande utgiftsposten till *expenser* anför överstyrelsen följande.

Bränsle, lyse och vatten. Beträffande tekniska gymnasiet i *Örebro* hade det visat sig, att gymnasiets nuvarande anslag för detta ändamål, 10,905 kronor, för budgetåret 1935/1936 lämnat så stort överskott, att det samma för nästkommande budgetår kunde minskas med 1,250 kronor, vilket belopp i stället borde överföras till gymnasiets anslagsmedel till övriga expenser (jfr nedan). För nu ifrågavarande ändamål borde alltså beräknas ett belopp av $(10,905 - 1,250 =) 9,655$ kronor.

Tekniska elementarskolans i *Norrköping* andel i förevarande delpost hade under budgetåret 1935/1936 — liksom under innevarande budgetår — utgjort 7,100 kronor, medan de verkliga utgifterna för ifrågavarande ändamål uppgått till ett med omkring 600 kronor högre belopp, varav dock en del synes hänförlig till parallellavdelningarna. Överstyrelsen föresloge med hänsyn härtill en höjning av anslagsmedlen med 400 kronor till 7,500 kronor.

Till bränsle, lyse och vatten skulle alltså för nästkommande budgetår erfordras $(42,425 - 1,250 + 400 =) 41,575$ kronor, eller ett med 850 kronor minskat belopp i jämförelse med innevarande budgetår.

Övriga expenser. Som ovan nämnts, har överstyrelsen beträffande tekniska gymnasiet i *Örebro* föreslagit en överföring av ett belopp av 1,250 kronor från posten »bränsle, lyse och vatten» till posten »övriga expenser». Överföringen skulle bättre motsvara behovet, då sistnämnda post för budgetåret 1935/1936 uppvisat en brist av ungefär samma storlek. Till övriga expenser borde alltså vid nämnda gymnasium beräknas en ökning från nu 2,500 kronor till 3,750 kronor.

För tekniska elementarskolan i *Norrköping* hade under budgetåret 1935/1936 stått till förfogande ett belopp av 2,600 kronor till övriga expenser. Vid avgivande av anslagsaskanden för innevarande budgetår hade översty-

relsen föreslagit en ökning till 5,000 kronor (se 1936 års åttonde huvudtitel, sid. 455). Riksdagen hade dock på departementschefens förslag beräknat ett belopp av allenast 3,800 kronor för ändamålet. Enligt under budgetåret 1935/1936 vunnen erfarenhet vore detta belopp otillräckligt. Överstyrelsen hade inhämtat, att de verkliga utgifterna stigit till cirka 7,000 kronor. Av detta belopp kunde dock en del hänföras till parallellavdelningarna och täckas av anslaget till dessa, varför det av överstyrelsen tidigare beräknade beloppet 5,000 kronor syntes vara tillräckligt för ändamålet. Förslaget innebure en ökning med 1,200 kronor.

Enligt meddelande från styrelsen för tekniska elementarskolan i Borås hade på utgiftsposten övriga expenser för budgetåret 1935/1936 uppstått en avsevärd brist. Ehuru anslaget för budgetåret 1936/1937 vore 1,000 kronor större, komme det dock icke, därest utgifterna bleve desamma som under budgetåret 1935/1936, att visa sig tillräckligt. Utgifterna låge obetydligt under det belopp av 3,000 kronor, som överstyrelsen föreslagit för budgetåret 1936/1937, varför överstyrelsen nu såge sig nödsakad föreslå denna summa för budgetåret 1937/1938. Förslaget innebure en ökning med 1,000 kronor.

För nästkommande budgetår borde alltså till övriga expenser beräknas ett med $(1,250 + 1,200 + 1,000 =)$ 3,450 kronor till 26,450 kronor ökat belopp.

Då skolöverstyrelsen icke ifrågasatt andra förändringar beträffande dispositionen av förevarande anslag, skulle anslaget sålunda enligt överstyrelsens förslag för nästkommande budgetår uppföras med $(61,800 - 850 + 3,450 =)$ 64,400 kronor.

Jag har icke funnit något att erinra mot vad skolöverstyrelsen sålunda föreslagit och biträder förty överstyrelsens hemställan om ökning av förevarande anslag med 2,600 kronor. Härutöver bör emellertid anslaget, i avslutning till vad tidigare anförts, höjas med den del av anslagsmedlen till uppehållande av undervisning vid parallellavdelningar, som belöper på omkostnader. Enligt vad jag från överstyrelsen inhämtat, avser det av överstyrelsen för nästa budgetår till berörda ändamål äskade särskilda anslaget å 107,600 kronor till ett belopp av 2,160 kronor kostnader för bränsle, lyse och vatten och till ett belopp av 4,475 kronor kostnader för övriga expenser. Då jag, såsom tidigare anförts, utgår från att under nästa läsår skola upprättas endast tre nya parallellavdelningar mot av överstyrelsen föreslagna fyra, torde sistnämnda båda belopp kunna minskas till 2,000 kronor, respektive 4,300 kronor. Förevarande anslag bör alltså höjas med inalles $(2,600 + 2,000 + 4,300 =)$ 8,900 kronor till 70,700 kronor.

Vid bifall härtill skulle omkostnadsstaten för de tekniska läroverken för nästkommande budgetår erhålla följande utseende:

Departementschefen.

Omkostnadsstat.

Utgifter:

1. Reseersättningar, <i>förlagsvis</i>	kronor 2,000
2. <i>Expenser, förlagsvis</i>	74,325
Summa kronor 76,325.	

Särskilda uppbördsmedel:

Ersättning för värme och lyse m. m.	kronor 5,625
Nettoutgift kronor 70,700.	

Stat för anslaget torde i sinom tid få fastställas av Kungl. Maj:t.

20. Reservationsanslaget till Tekniska läroverk: Materiel, böcker m. m.

Detta anslag är för innevarande budgetår uppfört med 44,700 kronor. Anslaget disposition framgår av statsliggaren för budgetåret 1936/1937, sid. 533.

Skolöverstyrelsen har i skrivelse den 31 augusti 1936 hemställt, att till förevarande ändamål måtte för nästkommande budgetår anvisas ett till 42,600 kronor sänkt belopp. Av skrivelsen inhämtas följande.

Tekniska elementarskolan i Norrköping. Av det av 1932 års riksdag beviljade beloppet, 50,000 kronor, till laboratorieutrustning och undervisningsmateriel hade, framhåller överstyrelsen, till och med budgetåret 1936/1937 anvisats 35,000 kronor. Överstyrelsen hemställde nu, att för budgetåret 1937/1938 måtte anvisas samma belopp som för budgetåret 1936/1937, eller 10,000 kronor. Om så skedde, syntes den för elementarskolan avsedda posten böcker, samlingar och undervisningsmateriel, 2,300 kronor, ehuru den i och för sig måste betecknas såsom alltför knappt beräknad särskilt i betraktande av de många olika utbildningsmöjligheterna vid läroanstalten, kunna bibehållas oförändrad för budgetåret 1937/1938.

Tekniska elementarskolan i Borås. 1936 års riksdag anvisade för denna skolas räkning ett engångsbelopp av 3,000 kronor till utrustning av laboratoriet för fysik och elektroteknik. Skolöverstyrelsen har med anledning härav för nästkommande budgetår beräknat en minskning av förevarande anslag med ett belopp, motsvarande nämnda engångsanslag.

Tekniska gymnasiet i Härnösand. Överstyrelsen har anfört, att den för gymnasiet avsedda posten böcker, samlingar och undervisningsmateriel, 1,600 kronor, syntes vara för knappt tilltagen. Överstyrelsen hade till detta ändamål för budgetåret 1936/1937 hemställt om anvisande av ett belopp av 2,500 kronor, innebärande en ökning med 900 kronor, vilken hemställer dock icke bifallits. En jämförelse med de övriga tekniska läroverken gäve emellertid vid handen, att tekniska gymnasiet i Härnösand för närvarande åtnjöt ett mindre anslag till böcker, samlingar och undervisningsmateriel än övriga ifrågavarande läroanstalter, vilket givetvis måste medföra viss svårighet för gymnasiet att hålla undervisningen på samma nivå som vid övriga tekniska läroverk. Överstyrelsen såge sig därför nödsakad att ånyo föreslå en förhöjning av anslagsmedlen till böcker, samlingar och undervisningsmateriel med 900 kronor till 2,500 kronor.

I övrigt har överstyrelsen icke ifrågasatt några förändringar beträffande dispositionen av ifrågavarande anslag. Anslaget skulle sålunda för nästkommande budgetår komma att minskas med (3,000 — 900 =) 2,100 kronor.

Jag biträder skolöverstyrelsens förslag om anvisande även för nästkommande budgetår av 10,000 kronor till laboratorieutrustning och undervisningsmateriel vid tekniska elementarskolan i Norrköping.

Departement-
schefen.

Det i anslaget för innevarande budgetår inberäknade beloppet å 3,000 kronor till viss utrustning vid tekniska elementarskolan i Borås bör i enlighet med överstyrelsens förslag icke beräknas i anslaget för budgetåret 1937/1938. Däremot torde för tekniska gymnasiet i Härnösand, på sätt överstyrelsen föreslagit, böra anslås ett med 900 kronor förhöjt belopp till böcker, samlingar och undervisningsmateriel.

I övrigt ifrågasätter jag endast sådana förändringar i fråga om dispositionen av förevarande anslag, vilka föranledas av vad i det föregående anförts beträffande överförande till anslaget av vissa på undervisning vid parallellavdelningar belöpande kostnader för materiel, böcker m. m. Med ledning av från överstyrelsen erhållna uppgifter och på grundval av mitt förut framställda förslag rörande omfattningen av parallellundervisningen under nästa läsår beräknar jag av nämnda anledning följande höjningar av förevarande anslagsmedel, nämligen beträffande böcker, samlingar och undervisningsmateriel tillhoppa 3,300 kronor (varav för Örebro 1,200 kronor, Malmö 200 kronor, Västerås 100 kronor, Norrköping 1,000 kronor, Härnösand 600 kronor och Eskilstuna 200 kronor), beträffande materiel m. m. till laborationer tillhoppa 1,100 kronor (varav för Örebro 400 kronor, Malmö 200 kronor, Västerås 200 kronor och Norrköping 300 kronor) samt beträffande materiel m. m. till verkstad 200 kronor för Norrköping. Den av berörda anledning föranledda anslagshöjningen skulle alltså utgöra sammanlagt $(3,300 + 1,100 + 200 =)$ 4,600 kronor.

Förevarande anslag bör således mellan de särskilda tekniska läroverken och olika anslagsändamål under budgetåret 1937/1938 fördelas på följande sätt:

	1	2	3	4	5
	Böcker, samlingar och under- visnings- materiel	Materiel m. m. till labora- tioner	Materiel m. m. till verkstad	Labora- rietrust- ning och undervis- ningsma- teriel	Summa
Tekniska gymnasiet i Örebro	3,700	3,850	—	—	7,550
» läroverket i Malmö	2,700	3,200	—	—	5,900
Elektrotekniska fackskolan i Västerås	2,300	2,000	—	—	4,300
Tekniska elementarskolan i Norrköping	3,300	1,800	1,400	10,000	16,500
Tekniska elementarskolan i Borås . .	1,800	1,200	1,200	—	4,200
» gymnasiet i Härnösand . .	3,100	1,950	—	—	5,050
» fackskolan i Eskilstuna . .	2,200	1,500	—	—	3,700
Summa kronor	—	—	—	—	47,200

Förevarande anslag bör sålunda för budgetåret 1937/1938 uppföras med 47,200 kronor. Anslagsökningen utgör $(47,200 - 44,700 =)$ 2,500 kronor. Stat för anslaget bör i sinom tid fastställas av Kungl. Maj:t.

21. Förslagsanslaget till dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst.

Detta anslag är nu uppfört med 6,500,000 kronor.

Vid oförändrade avlöningsförhållanden torde anslaget kunna för nästa budgetår, med beaktande jämväl av de förslag rörande lönerreglering för personal vid serafimerlasarettet och karolinska sjukhuset, som av Kungl. Maj:t i annat sammanhang framlagts, beräknas till 6,860,000 kronor.

**Departement-
schefen.**

En väsentlig minskning av anslaget möjliggöres emellertid vid bifall till förslaget om lönerreglering för lärarpersonalen vid statens undervisningsväsen, vilket förslag bland annat innebär, att ifrågavarande befattningshavare, vilka hittills åtnjutit dyrtidstillägg efter de grunder, som gälla för oreglerade verk, skola, i den mån de övergå på det nya lönesystemet, från och med den 1 januari 1938 erhålla det lägre dyrtidstillägg, som utgår å reglerad lön. Inom läroverkslönesakkunniga verkställda överslagsberäkningar giva vid handen, att förevarande anslag av denna anledning bör för nästa budgetår kunna minskas med förslagsvis 1,500,000 kronor. Anslaget synes böra uppföras med i runt tal 5,400,000 kronor.

22. Kostnadsjämförelse.

De av de ovannämnda avlöningsanslagen, vilka från och med den 1 januari 1938 påverkas av löneregleringen, hava i det föregående för nästa budgetår beräknats vid oförändrade löneförhållanden till sammanlagt 26,542,750 kronor och vid bifall till löneregleringsförslaget till sammanlagt 29,069,500 kronor. Av sistnämnda belopp belöpa 1,034,700 kronor på förutberörda övergångslön. De löpande merkostnaderna för löneregleringen för det halva budgetår, varom här är fråga, utgöra alltså $(29,069,500 - 1,034,700 - 26,542,750 =)$ 1,492,050 kronor. Härvid hava medel icke beräknats för bestridande av kostnaderna för den lönenämnd, som omförmäles i förslaget till avlöningsreglemente. I detta avseende hänvisas till vad i annat sammanhang yttrats beträffande lönenämnd för folkskoleväsendet.

IV. Hemställan.

Under åberopande av vad i det föregående anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

1. godkänna förutberörda förslag till avlöningsreglemente för ordinarie lärare vid statens undervisningsväsen jämte den reglementet bilagda tjänsteförteckningen;

2. besluta, att lärare vid högre lärarinneseminariet, de allmänna läroverken, folkskoleseminarierna, läroanstalterna för blindas, vårdanstalten i Lund för blindas med komplicerat lyte och de tekniska läroverken skola äga att under tiden den 1 januari—den 30 juni 1938 uppbära provisoriskt dyrtidstillägg enligt samma grunder, som gälla för andra befattningshavare i statens tjänst;

3. medgiva, att dyrtidstillägg till nämnda lärare må under tiden den 1 januari—den 30 juni 1938 utgå enligt samma grunder, som gälla för statens befattningshavare vid s. k. nyreglerade verk;

4. besluta, att avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, skall från och med den 1 januari 1938 äga tillämpning å statens folkskolinspektörer, nomadskolinspektören och husmoder vid läroanstalterna för blindas samt å husmoder och översköterskas vid vårdanstalten i Lund för blindas med komplicerat lyte;

5. bemyndiga Kungl. Maj:t att utfärda de tilläggsbestämmelser och tillämpningsföreskrifter, som kunna erfordras för genomförandet av de ovannämnda avlöningsbestämmelserna eller eljest stå i samband därmed;

6. medgiva, att ordinarie befattningshavare, som här avses och för vilkas ny lönereglering genomföres från och med januari 1938, må, under förutsättning att de underkasta sig vederbörande avlöningsreglemente, vid ingången av nämnda månad av statsmedel uppbära ett belopp, motsvarande vad de skulle hava uppburit i förskott för samma månad, om de före den 1 januari 1938 gällande avlöningsbestämmelserna då fortfarande ägt giltighet;

7. bemyndiga Kungl. Maj:t att, i huvudsaklig överensstämmelse med vad i det föregående angivits, meddela de bestämmelser i övrigt rörande övergången till det nya avlöningssystemet, som må finnas erforderliga;

8. förklara sig icke hava något att erinra mot de av mig förordade riktlinjerna för en lönereglering för vaktmästarpersonalen vid förutnämnda läroanstalter;

9. besluta, att provisorisk avlöningsförbättring må för tiden den 1 juli—den 31 december 1937 utgå till lärare vid högre lärarinneseminarier, de allmänna läroverken, folkskoleseminarierna och de tekniska läroverken samt till statens folkskollinspektörer och nomadskolinspektören ävensom under budgetåret 1937/1938 till lärare vid småskoleseminarierna, allt enligt samma grunder, som föreskrivits för budgetåret 1936/1937;

10. medgiva, att arvodesförhöjning för vissa extra ordinarie lärare vid högre lärarinneseminarier, allmänt läroverk eller statens folkskoleseminarium må efter nu gällande grunder utgå till och med den 31 december 1937;

11. godkänna följande avlöningsstat för högre lärarinneseminarier, att tillämpas under tiden den 1 juli—den 31 december 1937:

Avlöningsstat.

Utgifter:

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat:

a. Lön och (i förekommande fall)		
tjänstgöringspenningar	kronor	69,700
b. Ålderstillägg, <i>förslagsvis</i>	»	7,000
c. Fyllnadsarvoden åt vikarier,		
<i>förslagsvis</i>	»	3,000
		79,700

2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:

a. Grundbelopp:

- 1) Arvoden åt extra lärare och timlärare . kronor 19,110
- 2) Arvodesförhöjning
åt vissa extra ordinarie ämneslärare,
förslagsvis » 300

3) Arvoden åt timlära- innor vid vissa kur- ser (parallellkurser), <i>förslagsvis</i>	kronor	3,000	
4) Understöd åt extra ordinarie lärare vid förfall på grund av sjukdom, <i>förslagsvis</i> »		50	
5) Vissa arvoden till or- dinarie lärare m. m. »		3,575	
<i>Anm.: Ur denna post utgår arvode med 500 kronor för år räknat till rektor, lektor och adjunkt.</i>			26,035
b. Vikariatsersättningar m. m., <i>förslagsvis</i>	kronor	50	26,085
3. Särskilda löneförmåner till ordina- rie och icke-ordinarie tjänstemän:			
a. Tillfällig löneförbättring åt lä- rare, <i>förslagsvis</i>	kronor	19,350	
b. Tillfällig löneförbättring åt vaktmästare och eldare	»	325	
c. Provisorisk avlöningsförbätt- ring, <i>förslagsvis</i>	»	6,165	
d. Hyresersättningar och hyres- bidrag	»	10,125	35,965
Summa kronor			141,750

Särskilda uppbördsmedel:

Termins- och inskrivningsavgifter	kronor	11,650
Nettoutgift kronor		130,100;

12. godkänna följande personalförteckning för högre lä-
rarinneseminariet, att tillämpas tills vidare från och med
den 1 januari 1938:

Personalförteckning.

Befattning.	Lönegrad.
-------------	-----------

Tjänstemän å ordinarie stat.

Högre lärarinneseminariet.

1 rektor, lön enligt 6 § 1 mom. i avlöningsregle- mentet	—
9 lektorer	L 28
2 adjunkter	L 24
11 ämneslärarinnor	L 22

1 lärare i teckning	L 20
1 lärare i musik	L 20
1 lärare i gymnastik med lek och idrott	L 20
4 övningsskollärare	L 20
1 lärarinna i kvinnlig slöjd	L 16

Statens skolköksseminarium och hushållsskola.

5 lärarinnor i hushållsgöromål	L 19
1 lärarinna i kvinnlig slöjd	L 16;

13. godkänna följande avlöningsstat för högre lärarinneseminariet, att tillämpas under tiden den 1 januari—den 30 juni 1938:

Avlöningsstat.

Utgifter:

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor 161,200	
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:		
a. Grundbelopp	kronor 3,765	
b. Vikariatersättningar m. m., <i>förslagsvis</i>	» 50	3,815
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m., <i>förslagsvis</i>	kronor 25,000	
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	» 1,500	26,500
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän:		
a. Provisoriskt dyrtortstillägg, <i>förslagsvis</i>	kronor 13,710	
b. Tillfällig löneförbättring åt vaktmästare och eldare	» 325	14,035
	Summa kronor	205,550.

Särskilda uppbördsmedel:

Termins- och inskrivningsavgifter	kronor 11,650
	Nettoutgift kronor 193,900;

14. till Högre lärarinneseminariet: *Avlöningar* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett *förslagsanslag* av kronor 324,000;

15. medgiva, att det må ankomma på Kungl. Maj:ts avgörande, huruvida inbyggd praktisk realskollinje må, i hu-

vudsaklig överensstämmelse med hittills tillämpade grunder, anordnas vid allmänt läroverk eller kommunal mellanskola;

16. besluta, att samrealskolorna i Eslöv, Motala och Skellefteå skola från och med budgetåret 1937/1938 eller den senare tidpunkt, Kungl. Maj:t bestämmer, successivt ombildas till högre samläroverk med i Eslöv treårigt latin- och realgymnasium, i Motala fyraårigt latin- och realgymnasium samt i Skellefteå fyraårigt latin- och treårigt realgymnasium, allt under förutsättning, ej mindre att vederbörande kommun åtager sig att tillhandahålla erforderliga undervisningslokaler jämte inredning och möbelutrustning samt bostad åt rektor eller motsvarande kontant ersättning, än även, i fråga om Skellefteå, att staden förbinder sig att bevilja ett engångsanslag av 5,000 kronor till bestridande av kostnaderna för komplettering av undervisningsmaterielen och utvidgning av biblioteket;

17. besluta, att lärare vid provårsläroverk, som för minst en termin förordnats att vara föreståndare för provårskursen, må — utöver särskilt arvode med 1,500 kronor för år enligt ovannämnda avlöningsreglemente för ordinarie lärare vid statens undervisningsväsen — åtnjuta tilläggsarvode med 300 kronor för år, därest ovan angivna provisoriska utvidgning av provårsinstitutionen kommer till stånd och så länge denna utvidgning består;

18. medgiva, att gällande bestämmelser angående rätt för ämneslärarinna vid allmänt läroverk att för lönetur tillgodoräkna sig tjänstgöring vid statsunderstödd enskild läroanstalt må, i huvudsaklig överensstämmelse med vad skolöverstyrelsen i ovanberörda skrivelse den 31 augusti 1936 föreslagit, utsträckas att gälla tills vidare till och med utgången av juni 1945;

19. besluta, att vid de allmänna läroverken skola från och med den 1 juli 1937 — utöver de lärartjänster, som jämlikt beslut av 1935 års riksdag skola från och med sagda dag inrättas — inrättas ytterligare 10 lektorstjänster och 4 adjunktstjänster;

20. besluta, att vid de allmänna läroverken skola från och med den 1 juli 1937 inrättas en teckningslärartjänst och 5 tjänster såsom lärarinnor i kvinnligt handarbete;

21. besluta, att till tjänster vid högre allmänna läroverk skola från och med den 1 juli 1937 ombildas följande lärartjänster vid realskolor nämligen 3 rektorstjänster, 2 teckningslärartjänster, 1 musiklärartjänst och 2 gymnastiklärartjänster;

22. godkänna följande avlöningsstat för de allmänna läroverken, att tillämpas under tiden den 1 juli—den 31 december 1937:

Avlöningsstat.

Utgifter:

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat:			
a. Lön och (i förekommande fall) tjänstgöringspenningar kronor	4,950,000		
b. Ålderstillägg, <i>förslagsvis</i> »	730,000		
c. Fyllnadsarvoden åt vikarier, <i>förslagsvis</i> »	45,000	5,725,000	
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:			
a. Arvoden åt extra ämneslärare kronor	604,100		
b. Arvodesförhöjning åt vissa extra ordinarie ämneslärare, <i>förslagsvis</i> »	2,500		
c. Arvoden åt lärare i manlig slöjd »	22,000		
d. Arvoden åt lärarinnor i hushållsgöromål »	8,000		
e. Extra arvoden åt lärare i övningsämen »	334,800		
f. Arvoden åt lärare vid inbyggda praktiska realskollinjer, <i>förslagsvis</i> »	11,500		
g. Understöd åt extra ordinarie lärare vid förfall på grund av sjukdom, <i>förslagsvis</i> »	4,000		
h. Arvoden åt skolläkare, <i>förslagsvis</i> »	50,500		
i. Arvoden åt tillsyningslärare, kvinnliga sakkunniga och första lärarinnor »	20,925		
j. Särskilda arvoden vid provårsläroverk »	53,100	1,111,425	
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:			
a. Arvoden åt bibliotekarier kronor	31,900		
b. Arvoden åt biträden å rektorsexpeditionerna »	33,350	65,250	

4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän:		
a. Tillfällig löneförbättring, <i>förslagsvis</i>	kronor 1,095,000	
b. Provisorisk avlöningsförbättring, <i>förslagsvis</i>	» 225,075	
c. Personliga lönetillägg åt vissa ordinarie övningslärare, <i>förslagsvis</i>	» 2,000	
d. Vissa ersättningar, <i>förslagsvis</i>	» 150	1,322,225
	Summa kronor	8,223,900

Särskilda uppbördsmedel:

Bidrag från Stockholms stad	kronor 7,500
	Nettoutgift kronor 8,216,400;

23. godkänna följande personalförteckning för de allmänna läroverken, att tillämpas tills vidare från och med den 1 januari 1938:

Personalförteckning.		Lönegrad.
Tjänstemän å ordinarie stat:		
57 rektorer vid högre allmänna läroverk, lön enligt 6 § 1 mom. i avlöningsreglementet.	—	
<i>Anm.:</i> Av dessa rektorer skola 18 tillhöra avlöningsgruppen I, 23 avlöningsgruppen II och 16 avlöningsgruppen III.		
80 rektorer vid realskolor, lön enligt 6 § 1 mom. i avlöningsreglementet.	—	
<i>Anm.:</i> Av dessa rektorer skola 5 tillhöra avlöningsgruppen I, 25 avlöningsgruppen II och 50 avlöningsgruppen III.		
402 lektorer	L	27
1,258 adjunkter	L	23
<i>Anm.:</i> Av dessa adjunktstjänster må uppehållas endast så många tjänster, att antalet uppehållna adjunktstjänster å ordinarie stat och å övergångsstat ej överstiger sammanlagt 1,258.		
257 ämneslärarinnor	L	21
103 lärare i teckning	L	20
83 lärare i musik	L	20
88 lärare i gymnastik med lek och idrott	L	20
23 lärarinnor i kvinnlig slöjd	L	16

Tjänstemän å övergångsstat.

44 adjunkter L 22

Anm.: Av dessa adjunktstjänster må uppehållas endast så många tjänster, att antalet uppehållna adjunktstjänster å ordinarie stat och å övergångsstat ej överstiger sammanlagt 1,258.

24. bemyndiga Kungl. Maj:t att — utan hinder av sagda personalförteckning — tills vidare under budgetåret 1937/1938, då för realskolestadiet avsedd ordinarie ämneslärarbefattning vid samläroverk skall tillsättas, besluta, huruvida befattningen skall kungöras ledig såsom adjunktstjänst eller ämneslärarinnestjänst;

25. godkänna följande avlöningsstat för de allmänna läroverken, att tillämpas under tiden den 1 januari—den 30 juni 1938:

*Avlöningsstat.**Utgifter:*

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor 10,000,000
2. Avlöningar till tjänstemän å övergångsstat, <i>förslagsvis</i>	» 135,000
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:	
a. Arvoden åt kvinnliga sakkunniga	kronor 525
b. Arvoden åt tillsynslärare	» 15,000
c. Personliga tilläggsarvoden åt 5 första lärarinnor	» 1,250
d. Arvoden åt skolläkare, <i>förslagsvis</i>	» 50,500
e. Arvoden åt bibliotekarier	» 31,900
f. Arvoden åt biträden å rektorsexpeditionerna	» 33,350
g. Särskilda arvoden vid provårsläroverk, <i>förslagsvis</i>	» 53,100
	» 185,625

4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:
- a. Grundavlöningar
m. m., *förslagsvis* kronor 1,278,000
 - b. Avlöningsförhöjningar m. m., *förslagsvis* » 130,000 kronor 1,408,000
5. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, *förslagsvis* » 95,175
- Summa kronor 11,823,800

Särskilda uppbördsmedel:

- 1. Bidrag från Stockholms stad kronor 7,500
 - 2. Ersättningar från skolkommuner, som icke tillhandahålla lärare tjänstebostad » 118,000
 - 3. Avkastning av donationer från kronan m. m. » 18,800 kronor 144,300
- Nettoutgift kronor 11,679,500;

26. till *Allmänna läroverken*: *Avlöningar* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett *förslagsanslag* av kronor 19,895,900;

27. till *Kommunala läroverk*: *Understöd åt vissa kommunala gymnasier* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett anslag av kronor 21,400;

28. godkänna följande avlöningsstat för folkskoleseminarierna, att tillämpas under tiden den 1 juli—den 31 december 1937:

Avlöningsstat.

- 1. Avlöningar till tjänstemän & ordinarie stat:
 - a. Lönochtjänstgöringspenningar kronor 477,500
 - b. Ålderstillägg, *förslagsvis* » 100,000
 - c. Fyllnadsarvoden åt vikarier, *förslagsvis* » 17,500 595,000
- 2. Avlöningar till tjänstemän & övergångsstat:
 - a. Lönochtjänstgöringspenningar kronor 9,150
 - b. Ålderstillägg, *förslagsvis* » 2,400
 - c. Fyllnadsarvoden åt vikarier, *förslagsvis* » 200 11,750

3.	Arvoden och särskilda] ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:		
a.	Arvoden till extralärare och timlärare	kronor	47,650
b.	Arvodesförhöjning till vissa extra ordinarie ämneslärare, <i>förslagsvis</i>	»	400
c.	Understöd till extra ordinarie lärare vid förfall på grund av sjukdom, <i>förslagsvis</i>	»	500
d.	Arvoden till lärare vid förberedande kurs vid seminariet i Falun	»	1,200
e.	Arvoden för undervisning i hushållsgöromål	»	675
f.	Lönatillägg till teckningsläraren J. A. Lydh vid seminariet i Luleå och teckningsläraren J. E. R. Nyreen vid seminariet i Karlstad	»	2,100
g.	Tilläggsarvoden till lärare i trädgårdsskötsel vid dubbelseminarier	»	2,400
h.	Särskilda arvoden vid provårsseminarier	»	9,600
i.	Tilläggsarvoden till lärare vid de vid vissa seminarier anordnade kurser för utbildande av kyrkomusiker, <i>förslagsvis</i>	»	2,100
			66,625
4.	Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a.	Arvoden till seminarieläkare . .	kronor	7,500
b.	Arvoden till seminariebibliotekarier	»	4,000
c.	Arvoden till biträden vid rektorsexpeditioner	»	2,850
			14,350
5.	Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän:		
a.	Hyresersättning till rektorer vid vissa seminarier	kronor	7,250
b.	Hyresbidrag till lärare vid seminarierna i Göteberg och Stockholm, <i>förslagsvis</i>	»	8,300

c. Tillfällig löneförbättring, förslagsvis	kronor 105,325
d. Provisorisk avlöningsförbättring, förslagsvis	» 17,000
e. Personliga lönetillägg till vissa ordinarie övningslärare, förslagsvis	» 4,500
	<u>142,375</u>

Summa förslagsanslag kronor 830,100;

29. godkänna följande personalförteckning för folkskoleseminarierna, att tillämpas tills vidare från och med den 1 januari 1938:

Personalförteckning.

Befattning.	Tjänstemän å ordinarie stat.	Lönegrad.
10 rektorer, lön enligt 6 § 1 mom i avlöningsreglementet		—
<i>Anm.: Av dessa rektorer skola 6 tillhöra avlöningsgruppen I, 1 avlöningsgruppen II och 3 avlöningsgruppen III.</i>		
71 lektorer		L 27
10 lärare i teckning		L 21
10 lärare i musik		L 21
13 lärare i gymnastik med lek och idrott		L 21
74 övningsskollärare		L 20
7 lärare i manlig slöjd		L 18
7 lärarinnor i kvinnlig slöjd		L 18
6 lärarinnor i hushållsgöromål		L 16
3 lärarinnor i kvinnlig slöjd vid manligt seminariums övningsskola		L 16
6 lärare i trädgårdsskötsel vid dubbelseminarium		L 16
4 lärare i trädgårdsskötsel vid enkelseminarium		L 13

Tjänstemän å övergångsstat.

1 rektor, lön enligt 6 § 1 mom. i avlöningsreglementet, avlöningsgruppen III	—
2 lektorer	L 27
1 adjunkt	L 23
1 lärare i musik	L 21
3 övningsskollärare	L 20
1 lärare i manlig slöjd	L 18
1 lärarinna i kvinnlig slöjd vid manligt seminariums övningsskola	L 16
2 lärare i trädgårdsskötsel vid enkelseminarium	L 13;

30. godkänna följande avlöningsstat för folkskoleseminarierna, att tillämpas under tiden den 1 januari—den 30 juni 1938:

A v l ö n i n g s s t a t .

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor	950,000	
2. Avlöningar till tjänstemän å övergångsstat, <i>förslagsvis</i>	»	52,000	
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:			
a. Arvoden åt seminarie-läkare	kronor	7,500	
b. Arvoden åt seminariebibliotekarier	»	4,000	
c. Arvoden åt biträden å rektorsexpeditioner-na	»	2,850	
d. Särskilda arvoden vid provårsseminarier, <i>förslagsvis</i>	»	9,600	
e. Tilläggsarvoden åt lärare vid de vid vissa seminarier anordnade kurser för utbildande av kyrkomusiker, <i>förslagsvis</i>	»	2,100	
f. Tilläggsarvoden åt teckningsläraren J. A. Lydh vid seminariet i Luleå och teckningsläraren J. E. R. Nyreen vid seminariet i Karlstad	»	2,100	28,150
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:			
a. Grundavlöningar m. m., <i>förslagsvis</i>	kronor	42,000	
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	»	6,000	48,000

5. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, *förslagsvis* kronor 1,750
- Summa kronor 1,079,900

31. till *Folkskoleseminarier*: *Avlöningar* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett *förslagsanslag* av kronor 1,910,000;

32. till *Folkskoleseminarier*: *Omkostnader* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett *förslagsanslag* av . . . kronor 273,900;

33. till *Folkskoleseminarier*: *Materiel, böcker m. m.* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett *reservationsanslag* av kronor 75,500;

34. till *Folkskoleseminarier*: *Stipendier* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett *reservationsanslag* av kronor 109,000;

35. till *Folkskoleseminarier*: *Utrustning* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett *reservationsanslag* av kronor 15,000;

36. godkänna följande avlöningsstat för småskoleseminarierna, att tillämpas under budgetåret 1937/1938:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat:
 - a. Lön och tjänstgöringspennin-
gar kronor 131,200
 - b. Ålderstillägg, *förslagsvis* . . . » 24,000
 - c. Fyllnadsarvoden åt vikarier,
förslagsvis » 7,000 162,200
2. Avlöningar till tjänstemän å övergångsstat:
 - a. Lön och tjänstgöringspennin-
gar kronor 30,400
 - b. Ålderstillägg, *förslagsvis* . . . » 7,000
 - c. Fyllnadsarvoden åt vikarier,
förslagsvis » 800 38,200
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:
 - a. Arvoden till extra lärare under tjänstledighet på grund av sjukdom, *förslagsvis* : . . . kronor 600
 - b. Arvoden till timlärare . . . » 26,500
 - c. Tilläggsarvoden till lärare i trädgårdsskötsel » 600
 - d. Arvode till ett biträde för matlagningen vid seminariet i Lycksele » 900 28,600

4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:			
a. Arvoden till seminarieläkare	kronor	3,150	
b. Arvoden till seminariebibliotekarier	»	1,950	
c. Arvoden till biträden vid rektorsexpeditioner	»	1,000	6,100
5. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän:			
a. Hyresersättning till rektor vid seminariet i Skara	kronor	2,000	
b. Särskilda lönetillägg till lärare vid vissa seminarier	»	2,600	
c. Tillfällig löneförbättring, <i>förlagsvis</i>	»	36,000	
d. Provisorisk avlöningsförbättring, <i>förlagsvis</i>	»	3,000	43,600
Summa förslagsanslag		kronor	278,700;

37. till *Småskoleseminarier*: *Avlöningar* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett *förslagsanslag* av kronor 278,700;

38. till *Småskoleseminarier*: *Omkostnader* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett *förslagsanslag* av kronor 66,200;

39. till *Småskoleseminarier*: *Materiel, böcker m. m.* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett *reservationsanslag* av kronor 12,000;

40. till *Småskoleseminarier*: *Stipendier* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett *reservationsanslag* av kronor 18,000;

41. till *Småskoleseminarier*: *Utrustning* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett *reservationsanslag* av kronor 7,000;

42. besluta, att från och med den 1 juli 1937 för expenser skall utgå ej mindre till ordinarie och av Kungl. Maj:t förordnad folkskolinspektör ävensom till å ledig befattning vikarierande folkskolinspektör ersättning med 500 kronor för år, dock att folkskolinspektör, som är tjänstledig, skall av honom tillkommande expensersättning till sin vikarie avstå 200 kronor för år, såvida icke Kungl. Maj:t i särskilt fall bestämmer, att han skall avstå högre belopp, än även till vikarie för folkskolinspektör, som åtnjuter semester, ersättning med ett belopp, beräknat efter 200 kronor för år;

43. godkänna följande avlöningsstat för folkskolinspektionen, att tillämpas under tiden den 1 juli—den 31 december 1937:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat:		
a. Lön och (i förekommande fall)		
ortstillägg till 52 inspektörer,		
<i>förslagsvis</i>	kronor	93,450
b. Ålderstillägg, <i>förslagsvis</i>	»	13,000
c. Tjänstgöringspenningar till 52		
inspektörer	»	46,800
d. Fyllnadsarvoden åt vikarier,		
<i>förslagsvis</i>	»	15,000
		168,250
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal		11,700
3. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän:		
a. Expensersättning, <i>förslagsvis</i>	kronor	13,650
b. Tillfällig löneförbättring, <i>förslagsvis</i>	»	25,800
c. Provisorisk avlöningsförbättring, <i>förslagsvis</i>	»	4,000
		43,450
	Summa kronor	223,400;

44. godkänna följande personalförteckning för folkskolinspektionen, att tillämpas tills vidare från och med den 1 januari 1938:

Personalförteckning.

Befattning.

Lönegrad.

Tjänstemän å ordinarie stat.

52 folkskolinspektörer	B 26
1 nomadskolinspektör	B 26;

45. godkänna följande avlöningsstat för folkskolinspektionen, att tillämpas under tiden den 1 januari—den 30 juni 1938:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor	265,500
2. Arvode och särskild ersättning, bestämd av Kungl. Maj:t	»	750

3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	kronor	11,700
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	»	14,950
		Summa kronor 292,900;

46. till *Folkskolinspektionen*: *Avlöningar* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett *förslagsanslag* av kronor 516,300;

47. godkänna följande avlöningsstat för nomadskolorna, att tillämpas under budgetåret 1937/1938:

Avlöningsstat.

1. Avlöning till tjänsteman å ordinarie stat:		
a. Lön, tjänstgöringspenningar och ortstillägg	kronor	2,900
b. Ålderstillägg, <i>förslagsvis</i>	»	500
c. Fyllnadsarvode åt vikarie, <i>förslagsvis</i>	»	500
		3,900
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t		6,830
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m.	kronor	49,200
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	»	13,150
		62,350
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	14,420
		Summa förslagsanslag kronor 87,500;

48. till *Nomadskolor*: *Avlöningar* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett *förslagsanslag* av kronor 87,500;

49. godkänna följande avlöningsstat för läroanstalterna för blinda, att tillämpas under tiden den 1 juli—den 31 december 1937:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat:		
a. Lön och tjänstgöringspenningar	kronor	46,700
b. Ålderstillägg, <i>förslagsvis</i>	»	6,850
c. Fyllnadsarvoden åt vikarier, <i>förslagsvis</i>	»	350
		53,900
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>		2,100

3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:
- a. Grundavlöningar m. m. kronor 3,750
 - b. Avlöningsförhöjningar m. m.,
förslagsvis » 100 3,850
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, *förslagsvis* 9,950
- Summa förslagsanslag kronor 69,800;

50. godkänna följande personalförteckning för läroanstalterna för blindas, att tillämpas tills vidare från och med den 1 januari 1938:

Personalförteckning.

Befattning.	Tjänstemän å ordinarie stat.	Lönegrad.
3 rektorer, lön enligt 6 § 1 mom. i avlöningsreglementet för ordinarie lärare vid statens undervisningsväsen		—
11 lärare i kunskapsämne		L 20
1 lärare i musik		L 20
2 lärare i gymnastik med lek och idrott		L 20
13 arbetslärare		L 15
1 lärarinna i hushållsgöromål		L 15
1 husmoder		B 7;

51. godkänna följande avlöningsstat för läroanstalterna för blindas, att tillämpas under tiden den 1 januari—den 30 juni 1938:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, *förslagsvis* kronor 103,400
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t » 1,780
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:
- a. Grundavlöningar m. m.,
förslagsvis kronor 4,600
 - b. Avlöningsförhöjningar
m. m., *förslagsvis* » 400 » 5,000
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, *förslagsvis* » 3,520
- Summa kronor 113,700;

52. till *Läroanstalter för blindas*: Avlöningar för budgetåret 1937/1938 anvisa ett *förslagsanslag* av kronor 183,500;

53. besluta, att till ordinarie vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare vid vårdanstalten i Lund för

blinda med komplicerat lyte, tekniska läroverken i Örebro, Malmö och Härnösand, tekniska elementarskolorna i Norrköping och Borås samt elektrotekniska fackskolan i Västerås skola under budgetåret 1937/1938 utgå tillfälliga lönetillägg enligt enahanda bestämmelser som för budgetåret 1936/1937;

ävensom förklara, att i fråga om tillerkännande av tillfälliga lönetillägg åt icke-ordinarie befattningshavare skall för budgetåret 1937/1938 gälla vad i sådant hänseende blivit för budgetåret 1936/1937 beslutat;

54. godkänna följande avlöningsstat för vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte, att tillämpas under tiden den 1 juli—den 31 december 1937:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat:		
a. Lön och tjänstgöringspenningar kronor	18,225	
b. Ålderstillägg, <i>förslagsvis</i> »	2,725	
c. Fyllnadsarvoden åt vikarier, <i>för-</i> <i>slagsvis</i> »	150	21,100
2. Arvoden och särskilda ersättningar, be-		
stämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> . . kronor	2,900	
3. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-		
ordinarie tjänstemän:		
a. Tillfällig löneförbättring, <i>förslagsvis</i> kronor	3,300	
b. Tillfälligt lönetillägg, <i>för-</i> <i>slagsvis</i> »	500 kronor	3,800
Summa förslagsanslag kronor		
27,800;		

55. godkänna följande personalförteckning för vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte, att tillämpas tills vidare från och med den 1 januari 1938:

Personalförteckning.

Befattning.	Tjänstemän å ordinarie stat.	Lönegrad.
1 rektor, lön enligt 6 § 1 mom. i avlöningsreglementet för ordinarie lärare vid statens undervisningsväsen		—
4 lärarinnor i kunskapsämne		L 20
4 lärarinnor i slöjd		L 15
1 husmoder		B 8
1 översköterska		B 6;

56. godkänna följande avlöningsstat för vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte, att tillämpas under tiden den 1 januari—den 30 juni 1938:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till lärare, husmoder och över-sköterska, *förslagsvis* kronor 31,900
2. Avlöningar till övriga tjänstemän å ordinarie stat:
 - a. Lön och tjänstgöringspenningar . . kronor 2,325

Avlöningsstat.

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Summa
1 maskinist	550	325	875
1 vaktmästare	450	275	725
1 vaktmästare	450	275	725
<i>Anm.:</i> För maskinist och vaktmästare kan lönen efter 3 år höjas med 100 kronor, efter 6 år med ytterligare 100 kronor och efter 9 år med än ytterligare 100 kronor.			
Summa kronor	—	—	2,325

- b. Ålderstillägg, *förslagsvis* kronor 600

- c. Fyllnadsarvoden åt vikarier, *förslagsvis* » 75 3,000

3. Avlöning till tjänsteman å övergångsstat:

- a. Lön och tjänstgöringspenningar kronor 900

Avlöningsstat.

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Summa
1 kvinnligt skrivbiträde, tillika räkenskapsförare . . .	650	250	900
<i>Anm.:</i> Härtill kunna komma tre ålderstillägg, vart och ett å 200 kronor, efter respektive 5, 10 och 15 års tjänstgöring. Av varje ålderstillägg skola 100 kronor utgöra lön och 100 kronor tjänstgöringspenningar.			
Summa kronor	—	—	900

Kungl. Maj:ts proposition Nr 271.

b. Ålderstillägg, <i>förslagsvis</i>	kronor	200	
c. Fyllnadsarvoden till vikarier, <i>förslagsvis</i>		50	1,150
3. Arvode och särskild ersättning, bestämd av Kungl. Maj:t	kronor	650	
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:			
a. Grundavlöningar m. m., <i>förslagsvis</i>	kronor	4,000	
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>		600	4,600
5. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	500	
Summa kronor 41,800;			

57. till *Vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte: Avlöningar* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett *förslagsanslag* av kronor 69,600;

58. besluta, att vid de nu befintliga tekniska läroverken skall från och med den 1 juli 1937 inrättas ytterligare en lektorstjänst;

59. godkänna följande avlöningsstat för de nu befintliga tekniska läroverken, att tillämpas under tiden den 1 juli—den 31 december 1937:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat:			
a. Lön och tjänstgöringspenningar	kronor	148,950	
b. Ålderstillägg, <i>förslagsvis</i>		17,500	
c. Fyllnadsarvoden åt vikarier, <i>förslagsvis</i>		4,000	170,450
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:			
a. Arvoden åt extralärare	kronor	75,100	
b. Arvoden åt vaktmästare m. fl. . . .		1,925	
c. Understöd åt extra ordinarie lärare vid förfall på grund av sjukdom, <i>förslagsvis</i>		500	77,525
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:			
a. Övningar i lantmåteri	kronor	1,075	
b. Föredrag om arbetarskydd och hygien		950	
c. Arvoden åt bokförings- och skrivbiträden åt rektorerna		2,600	

d. Arvoden åt skolläkare	kronor	1,675	
e. Arvoden åt bibliotekarier	»	1,400	
f. Arvoden åt biträden vid laborationer	»	1,000	8,700
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän:			
a. Tillfällig löneförbättring för lärare, <i>förslagsvis</i>	kronor	35,000	
b. Provisorisk avlöningsförbättring för lärare, <i>förslagsvis</i>	»	6,825	
c. Tillfälligt lönetillägg åt vissa vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare, <i>förslagsvis</i>	»	2,000	43,825
Summa förslagsanslag		kronor	300,500;

60. godkänna följande personalförteckning för de nu befintliga tekniska läroverken, att tillämpas tills vidare från och med den 1 januari 1938:

Personalförteckning.

Befattning.	<i>Tjänstemän å ordinarie stat.</i>	Lönegrad.
7 rektorer, lön enligt 6 § 1 mom. i avlöningsreglementet		—

Anm.: Av dessa rektorer skola 1 tillhöra avlöningsgruppen I, 2 avlöningsgruppen II, 3 avlöningsgruppen III och 1 avlöningsgruppen IV.

39 lektorer L 27;

61. godkänna följande avlöningsstat för de nu befintliga tekniska läroverken, att tillämpas under tiden den 1 januari—den 30 juni 1938:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till lärare, *förslagsvis* kronor 258,000
2. Avlöningar till övriga tjänstemän å ordinarie stat:
 - a. Lön och tjänstgöringspenningar kronor 9,600
 - b. Ålderstillägg, *förslagsvis* » 1,500
 - c. Fyllnadsarvoden åt vikarier, *förslagsvis* » 500 » 11,600
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:

Kungl Maj:ts proposition Nr 271.

a. Arvoden åt skolläkare .	kronor	1,675	
b. Arvoden åt bibliotekari-
er	»	1,400	
c. Arvoden åt bokförings-
och skrivbiträden åt rek-
torer	»	2,600	
d. Arvoden åt vaktmästare
m. fl.	»	1,925	kronor 7,600
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:
a. Grundavlöningar m. m.,
förslagsvis	kronor	100,000	
b. Avlöningsförhöjningar
m. m., förslagsvis	»	3,000	» 103,000
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, förslagsvis
	»	2,000	
- Summa kronor 382,200;
62. till *Tekniska läroverk*: *Avlöningar* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett *förslagsanslag* av . . . kronor 682,700;
63. till *Tekniska läroverk*: *Omkostnader* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett *förslagsanslag* av . . . kronor 70,700;
64. till *Tekniska läroverk*: *Materiel, böcker m. m.* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett *reservationsanslag* av kronor 47,200;
65. till *Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst* för budgetåret 1937/1938 anvisa ett *förslagsanslag* av kronor 5,400,000.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
C. A. Charpentier.

Förslag till Kungl. Maj:ts avlöningsreglemente för ordinarie lärare vid statens undervisningsväsen.

1 kap. Allmänna bestämmelser.

1 §.

Detta reglemente äger tillämpning å ordinarie lärare vid de läroanstalter, vilka finnas upptagna å den såsom bilaga vid reglementet fogade tjänsteförteckningen dock med undantag av andre lärare vid tekniska gymnasiet i Göteborg, å vilka avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, äger tillämpning.

2 §.

1 mom. De i 2 kap. avsedda befattningarna tillsättas genom förordnande på viss tid.

2 mom. Övriga ordinarie befattningar tillsättas, i enlighet med därför gällande föreskrifter, antingen genom fullmakt eller genom konstitutorial.

3 mom. Antalet ordinarie befattningar fastställas av Kungl. Maj:t och riksdagen, dock med det undantag som anges i 5 § 3 mom.

3 §.

1 mom. Lärare äger åtnjuta *avlöning* enligt i detta reglemente givna föreskrifter och under de i detsamma stadgade villkoren ävensom i enlighet med de särskilda föreskrifter, som kunna varda av Kungl. Maj:t och riksdagen beslutade.

2 mom. Innehavare av sådan befattning vid de allmänna läroverken, med vilken rätt till särskilda förmåner är förenad, skall vara underkastad såväl minskning i avlöning från statsverket till belopp, motsvarande de i avlöningen ingående särskilda förmånerna, efter uppskattning i behörig ordning, som ock vad i laga ordning kan varda stadgat rörande upphörande eller ändring av nämnda särskilda förmåner; dock att vad genom donation av enskild tillförsäkrats innehavare av viss tjänst, i syfte att bereda denne särskild förmån utöver honom eljest tillkommande avlöning, skall oavkortat komma tjänstinnehavaren till godo.

3 mom. Avlöning utgår, där ej annorlunda i reglementet stadgas, från och med den dag tjänsten tillträdas till och med den dag läraren avgår på grund av avsked, entledigande eller dödsfall.

4 mom. Utbetalning av avlöning sker månadsvis i efterskott, så framt icke Kungl. Maj:t beträffande viss ersättning annorlunda stadgat.

5 mom. Angående lärares skyldighet att avgå från tjänsten samt rätt till pension är särskilt stadgat.

4 §.

1 mom. Med ordinarie lärarbefattning må icke förenas annan tjänst å rikets eller riksdagens stat, ej heller, utan att sådant medgivits genom beslut av Kungl. Maj:t och riksdagen, å kommuns stat; dock att med ordinarie befatt-

ning såsom lärare i övningsämne vid högre lärarinneseminariet, allmänt läroverk, folkskoleseminarium eller småskoleseminarium samt såsom lärare i musik eller gymnastik vid institutet och förskolan för blindas må kunna förenas annan tjänst, därest vederbörande centrala myndighet på därom gjord framställning prövar sådan förening kunna utan olägenhet för undervisningen äga rum.

2 mom. Med ordinarie befattning må ej heller förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är försett med Kungl. Maj:ts oktroj eller blivit registrerat såsom aktiebolag, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning av vad slag det vara må, så framt ej vederbörande centrala myndighet, efter prövning att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för utövandet av statstjänsten, finner uppdraget eller befattningen kunna få mottagas och tills vidare bibehållas.

3 mom. Lärare må ej åtaga sig undervisning i annan läroanstalt, så framt ej, vad angår rektor, vederbörande centrala myndighet eller, vad angår annan lärare, vederbörande rektor, efter av nämnda myndighet givna riktlinjer, uppå därom gjord framställning och efter prövning, att ifrågavarande undervisning ej må anses inverka hinderligt för tjänstgöringen å den ordinarie befattningen, finner uppdraget kunna få mottagas och tills vidare bibehållas.

2 kap. Ordinarie lärare, som tillsätts genom förordnande.

5 §.

1 mom. Befattning såsom rektor vid läroanstalt, å vilken detta reglemente äger tillämpning, tillsätts genom förordnande på viss tid.

2 mom. Lärare, som förordnats att uppehålla rektorsbefattning men vilkens förordnande upphör, övergår till sin innehavande ordinarie lärarbefattning.

3 mom. Där så erfordras, äger Kungl. Maj:t besluta av stadgandet i 2 mom. betingad tillfällig ökning av antalet ordinarie lärarbefattningar.

6 §.

1 mom. För innehavare av rektorsbefattning utgår lön, för år räknat, med nedan angivna belopp:

Läroanstalt	O r t s g r u p p						
	A	B	C	D	E	F	G
	K r o n o r						
Högre lärarinneseminariet .	12,420	12,660	12,900	13,140	13,380	13,620	13,860
Högre allmänt läroverk:							
grupp I	11,940	12,180	12,420	12,660	12,900	13,140	13,380
grupp II	11,460	11,700	11,940	12,180	12,420	12,660	12,900
grupp III	10,980	11,220	11,460	11,700	11,940	12,180	12,420
Realskola:							
grupp I	10,500	10,740	10,980	11,220	11,460	11,700	11,940
grupp II	10,020	10,260	10,500	10,740	10,980	11,220	11,460
grupp III	9,540	9,780	10,020	10,260	10,500	10,740	10,980

Läroanstalt	O r t s g r u p p						
	A	B	C	D	E	F	G
	K r o n o r						
Folkskoleseminarium:							
grupp I	11,940	12,180	12,420	12,660	12,900	13,140	13,380
grupp II	11,460	11,700	11,940	12,180	12,420	12,660	12,900
grupp III	10,980	11,220	11,460	11,700	11,940	12,180	12,420
Småskoleseminarium:							
grupp I	10,500	10,740	10,980	11,220	11,460	11,700	11,940
grupp II	10,020	10,260	10,500	10,740	10,980	11,220	11,460
grupp III	9,540	9,780	10,020	10,260	10,500	10,740	10,980
Institutet och förskolan för blinda	10,980	11,220	11,460	11,700	11,940	12,180	12,420
Hantverksskola för blinda .	8,100	8,340	8,580	8,820	9,060	9,300	9,540
Vårdanstalten för blinda med komplicerat lyte . .	9,060	9,300	9,540	9,780	10,020	10,260	10,500
Tekniskt läroverk:							
grupp I	11,940	12,180	12,420	12,660	12,900	13,140	13,380
grupp II	11,460	11,700	11,940	12,180	12,420	12,660	12,900
grupp III	10,980	11,220	11,460	11,700	11,940	12,180	12,420
grupp IV	10,500	10,740	10,980	11,220	11,460	11,700	11,940

2 mom. Skulle läroanstalt komma att nedflyttas från högre till lägre avlöningsgrupp vid annan tidpunkt än den, då förnyat förordnande å vederbörande rektorsbefattning skall äga rum, äger den, som vid tiden för nedflyttningen är förordnad som rektor, att så länge det honom meddelade förordnandet varar uppbära förutvarande lön.

7 §.

1 mom. I detta kapitel avsedd lärare må årligen å tid, som provas lämplig med hänsyn till göromålens behöriga gång, av vederbörande centrala myndighet tilldelas *semester* under 45 dagar.

2 mom. I fråga om ersättning till vikarie för sådan lärare bestämmer Kungl. Maj:t.

3 mom. I övrigt skola för lärare, som avses i detta kapitel, bestämmelserna i 13—20 samt 22—30 §§ i 3 kapitlet av detta avlöningsreglemente i tillämpliga delar lända till efter rättelse; dock att i fråga om beloppen av de löneavdrag, som rektor har att vidkännas vid tjänstledighet, skall gälla vad Kungl. Maj:t i sådant hänseende bestämmer.

4 mom. I fråga om särskilt arvode till rektor vid institutet och förskolan för blinda för handhavande av lärarutbildning ävensom till rektor vid hantverksskola för blinda för förestående av materialdepå bestämmer Kungl. Maj:t.

5 mom. Rektorsbefattningarna vid de läroanstalter, å vilka detta reglemente äger tillämpning, skola anses tillhöra följande lönegrader, nämligen: befattningarna vid högre lärarinneseminariet, de högre allmänna läroverken, folkskole-

seminarierna, institutet och förskolan för blindas samt de tekniska läroverken 30 lönegraden; befattningarna vid realskolorna, småskoleseminarierna och vårdanstalten för blindas med komplicerat lyte 27 lönegraden samt befattningarna vid hantverksskolorna för blindas 25 lönegraden.

3 kap. *Ordinarie lärare, som tillsätts genom fullmakt eller konstitutorial.*

8 §.

1 mom. För befattning, som i detta kap. avses, utgår lön enligt den i 9 § införda löneplanen, vilken för varje lönegrad upptager vissa löneklasser med särskilda, för olika ortsgrupper fastställda lönebelopp, dock med den begränsning för kvinnlig befattningshavare, som i 10 § 2 mom. omförmäles.

I den till reglementet hörande tjänsteförteckningen angives, till vilken lönegrad varje särskild befattning är att hänföra.

Fördelningen av de orter, där lärarna äro stationerade, å de uti löneplanen upptagna ortsgrupperna fastställas av Kungl. Maj:t på grundval av utredning rörande de för orterna gällande allmänna levnadskostnaderna.

Den löneklass inom lönegraden, enligt vilken lärarens lön skall utgå, fastställs i enlighet med föreskrifterna i 10—13 §§, och bestämmas lönebeloppet inom löneklassen efter den ortsgrupp, till vilken lärarens stationeringsort blivit hänförd.

Innehar lärare i övningsämne med stöd av bestämmelsen i 4 § 1 mom. ordinarie tjänst å mer än en ort, bestämmer Kungl. Maj:t, vilken av tjänstgöringsorterna som skall anses såsom lärarens stationeringsort.

2 mom. Till lärare i teckning, musik, gymnastik med lek och idrott, slöjd eller hushållsgöromål, med undantag av den lärarinna i hushållsgöromål vid statens skolköksseminarium och hushållsskola, vilken förordnats till biträdande föreståndarinna vid nämnda seminarium, samt av lärarinna i hushållsgöromål vid läroanstalt för blindas och lärarinna i slöjd vid vårdanstalten för blindas med komplicerat lyte, utgår lön med det för vederbörande löneklass gällande beloppet vid en tjänstgöring av 30 veckotimmar. För varje veckotimme, som över- eller understiger 30, sker tillägg respektive avdrag å årslönen med tre procent; skolande härvid iakttagas, dels att avdrag å årslönen icke må göras för mer än 21 veckotimmar i fråga om lärare i teckning, musik eller gymnastik med lek och idrott samt för mer än 24 veckotimmar i fråga om lärarinna i kvinnlig slöjd, dels ock att det efter tillägg respektive avdrag uppkomna talet skall, därest det icke är i helt krontal jämnt delbart med tre, jämkas till närmast högre sålunda delbara krontal.

För lärare i gymnastik med lek och idrott vid högre lärarinneseminarier eller allmänt läroverk skall vid bestämmandet av det antal veckotimmar, för vilket lön enligt stadgandena i första stycket skall beräknas, antalet tjänstgöringstimmar ökas med en, om det utgör högst 12, med två, om det utgör lägst 13 och högst 20, samt med tre, om det utgör mer än 20; dock att i fråga om högre lärarinneseminarier hänsyn härvid må tagas allenast till tjänstgöring, som fullgöres i realskolan eller flickskolan.

Lärare i övningsämne, som innehar ordinarie tjänst i samma lönegrad vid mer än en staten tillhörig läroanstalt, må icke på grund av bestämmelserna i första och andra styckena uppbära högre sammanlagd årslön, än han skulle hava uppburit, om han haft tjänstgöring av samma omfattning vid allenast en läroanstalt. Närmare bestämmelser för tillämpning av detta stadgande meddelas av Kungl. Maj:t.

3 mom. Förutom lön kunna utgå kallortstillägg enligt stadgandena i 14 § samt de särskilda förmåner och ersättningar, som omförmälas i 25—28 §§.

9 §.

Löneplan (L).

Lönegrad		Löne- klass nr	O r t s g r u p p						
nr	omfattar löne- klasserna nr		A	B	C	D	E	F	G
			Årslön, kronor						
1	1—5	1	1,500	1,566	1,632	1,698	1,764	1,830	1,896
2	2—6	2	1,620	1,692	1,764	1,836	1,908	1,980	2,052
3	3—7	3	1,740	1,818	1,896	1,974	2,052	2,130	2,208
4	4—8	4	1,860	1,944	2,028	2,112	2,196	2,280	2,364
5	5—9	5	1,980	2,070	2,160	2,250	2,340	2,430	2,520
6	6—10	6	2,100	2,196	2,292	2,388	2,484	2,580	2,676
7	7—11	7	2,220	2,322	2,424	2,526	2,628	2,730	2,832
8	8—12	8	2,340	2,448	2,556	2,664	2,772	2,880	2,988
9	9—13	9	2,460	2,574	2,688	2,802	2,916	3,030	3,144
10	10—14	10	2,580	2,700	2,820	2,940	3,060	3,180	3,300
11	11—15	11	2,730	2,856	2,982	3,108	3,234	3,360	3,486
12	12—16	12	2,880	3,012	3,144	3,276	3,408	3,540	3,672
13	13—17	13	3,060	3,198	3,336	3,474	3,612	3,750	3,888
14	14—18	14	3,240	3,384	3,528	3,672	3,816	3,960	4,104
15	15—19	15	3,450	3,600	3,750	3,900	4,050	4,200	4,350
16	16—20	16	3,660	3,816	3,972	4,128	4,284	4,440	4,596
17	17—21	17	3,960	4,122	4,284	4,446	4,608	4,770	4,932
18	18—22	18	4,260	4,434	4,608	4,782	4,956	5,130	5,304
19	19—23	19	4,560	4,746	4,932	5,118	5,304	5,490	5,676
20	20—23	20	4,860	5,058	5,256	5,454	5,652	5,850	6,048
21	21—24	21	5,160	5,370	5,580	5,790	6,000	6,210	6,420
22	22—25	22	5,520	5,736	5,952	6,168	6,384	6,600	6,816
23	23—26	23	5,880	6,102	6,324	6,546	6,768	6,990	7,212
24	24—27	24	6,300	6,528	6,756	6,984	7,212	7,440	7,668
25	25—28	25	6,720	6,954	7,188	7,422	7,656	7,890	8,124
26	26—29	26	7,140	7,380	7,620	7,860	8,100	8,340	8,580
27	27—30	27	7,620	7,860	8,100	8,340	8,580	8,820	9,060
28	28—31	28	8,100	8,340	8,580	8,820	9,060	9,300	9,540
29	29—32	29	8,580	8,820	9,060	9,300	9,540	9,780	10,020
30	30—33	30	9,060	9,300	9,540	9,780	10,020	10,260	10,500
—	—	31	9,540	9,780	10,020	10,260	10,500	10,740	10,980
—	—	32	10,020	10,260	10,500	10,740	10,980	11,220	11,460
—	—	33	10,500	10,740	10,980	11,220	11,460	11,700	11,940

10 §.

1 mom. Vid tillträddandet av ordinarie befattning erhåller lärare, vare sig han förut innehade sådan befattning eller ej, lön enligt lägsta löneklassen för den lönegrad, till vilken tjänsten hör, där ej föreskrifterna i 11, 12 eller 13 § giva anledning till avvikelse härutinnan.

2 mom. Efter att hava tillhört en och samma löneklass under tre år uppflyttas lärare till närmast högre löneklass samt efter ytterligare tre år till den därpå följande högre löneklassen och så vidare, intill dess den för lönegraden fastställda högsta löneklassen uppnåtts, allt så framt ej annat följer av föreskrifterna i 11—13 §§.

Kvinnlig lärare äge dock icke rätt att åtnjuta lön enligt högsta löneklassen inom vederbörande lönegrad.

3 mom. Uppflyttning till högre löneklass sker vid ingången av kalenderkvartalet näst efter det, under vilket den för sådan uppflyttning stadgade tjänstetiden i den lägre löneklassen tilländagått.

I övrigt gäller såsom villkor för lärares uppflyttning till högre löneklass:

a) att han under minst fyra femtedelar av den tjänstetid, som erfordras för vinnande av uppflyttning, skall hava bestritt sin egen eller på grund av förordnande annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag; dock att härvid icke skall föras honom till last den tid, han åtnjutit ferier, semester eller annan ledighet med oavkortad lön eller ledighet för fullgörande av honom åliggande militär tjänstgöring, och ej heller den tid, varunder till följd av smittsam sjukdom undervisningen vid läroanstalten varit inställd;

b) att uppskov med uppflyttningen icke prövats böra äga rum med hänsyn till mindre väl vitsordad tjänstgöring under den tid läraren tillhört den lägre löneklassen; dock att härvid viss i tjänsten begången förseelse, för vilken läraren särskilt bestraffats, icke i och för sig må räknas honom till last, utan hänsyn därtill tagas, endast då förseelsen kan sägas karakterisera arten av tjänstgöringen i dess helhet; samt

c) att läraren icke redan uppnått den levnadsålder, vid vilken han, enligt vad därom särskilt är stadgat, skall vara skyldig att avgå från tjänsten.

Beslut om uppskov av anledning, som i punkten b) sägs, må icke fattas utan att läraren lämnats tillfälle att förklara sig, och skall sådant beslut avse viss tid, minst ett halvt och högst tre år. Vid uppskovstidens utgång skall uppflyttning ske, om ej tjänstgöringen under nämnda tid givit anledning till förnyat uppskov därmed.

4 mom. Har lärare, med tillämpning av föreskriften i 3 mom. b), först efter viss tids uppskov blivit uppflyttad till högre löneklass, må vederbörande centrala myndighet sedermera, om hans fortsatta tjänstgöring anses böra föranleda därtill, kunna förordna, att han för uppflyttning till högre löneklass skall äga såsom tjänstetid tillgodoräkna sig jämväl den tid, uppskovet varat.

11 §.

1 mom. Om den, som från icke-ordinarie befattning vinner befordran till ordinarie tjänst, innehar sådan anställning i statens tjänst, som i avseende å tjänstgöringens art och omfattning finnes svara mot, vara jämförbar med eller högre än den ifrågavarande ordinarie tjänsten, må för bestämmandet av hans begynnelselön i denna tjänst och sedermera för hans uppflyttning till högre löneklass tillgodoräknas honom den tid utöver tre år, under vilken han efter fyllda 18 år i en följd innehaft dylik anställning.

Vid tillämpning av stadgandet i föregående stycke må sådant avbrott i anställningen, som föranletts av genomgående av provår eller av tjänstgöring vid under skolöverstyrelsens inseeende ställd läroanstalt, så ock avbrott i anställningen intill högst ett år, varunder lärare avlagt sådan licentiatexamen eller sådant disputationssprov, som är av betydelse för kompetens såsom lärare, icke utesluta rätt för läraren att för löneklassplacering tillgodoräkna anställningstid före avbrottet.

2 mom. För enahanda ändamål, som avses i 1 mom. första stycket, och under iakttagande i tillämpliga delar av där stadgade grunder må:

a) adjunkt vid högre lärarinneseminariet, allmänt läroverk eller småskoleseminarium ävensom ämneslärarinna vid högre lärarinneseminariet eller allmänt läroverk tillgodoräknas den tid, varunder sådan lärare tjänstgjort såsom ordinarie ämneslärare vid kommunal flickskola eller kommunal mellanskola;

b) övningsskollärare vid högre lärarinneseminariet, folkskoleseminarium eller småskoleseminarium samt lärare i kunskapsämne vid läroanstalt för blindas eller vårdanstalten för blindas med komplicerat lyte tillgodoräknas den tid, varunder sådan lärare tjänstgjort såsom ordinarie lärare vid landstingsseminarium eller folkskola eller såsom ordinarie ämneslärare vid kommunal flickskola, kommunal mellanskola eller högre folkskola; samt

c) lärarinna i kunskapsämne vid vårdanstalten för blindas med komplicerat lyte därjämte tillgodoräknas den tid, varunder hon tjänstgjort såsom lärarinna vid sinnesslöanstalt.

I övrigt må för enahanda ändamål lärare, efter prövning av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall, helt eller delvis tillgodoräknas den tid, varunder han utom statens tjänst utfört sådant arbete av direkt allmännyttig beskaffenhet, som i avseende å sin art och omfattning finnes ur det allmännas synpunkt svara mot, vara jämförbart med eller av högre värde än det arbete, han har att utföra å befattningen.

3 mom. Vid sådant tillgodoräknande, varom i denna paragraf sägs, tages icke hänsyn till del av kalenderkvartal.

12 §.

1 mom. Därest lärare vid befordran till tjänst inom högre lönegrad åtnjöt eller från tiden för den högre tjänstens tillträddande skulle i den lägre tjänsten hava kommit i åtnjutande av lön enligt sådan löneklass, som är gällande jämväl för den högre lönegraden, skall han vara berättigad att omedelbart erhålla lön enligt närmast högre löneklass.

Lärare, som före tillträddandet av högre tjänst åtnjöt lön enligt löneklass, som är närmast lägre än den, till vilken han på grund av nyssnämnda föreskrift eller stadgandet i 10 § 1 mom. bör vid befordran hänföras, äger att, för omedelbar eller framtida uppflyttning till högre löneklass i den nya tjänsten, räkna sig till godo den tid intill tre år, varunder han tillhört eller beräknats hava tillhört berörda lägre löneklass.

Vad sålunda stadgats skall äga motsvarande tillämpning beträffande lärare, som vid befordran till tjänst vid någon av ifrågavarande läroanstalter innehade ordinarie befattning inom annat område av statsförvaltningen, för vilket löne-reglering genomförts efter samma grunder, som tillämpats i detta reglemente.

Vid lärares befordran till tjänst inom högre lönegrad må, i den mån så prövas skäligt, för bestämmandet av hans begynnelselön i den nya tjänsten

och sedermera för hans uppflyttning till högre löneklass kunna tillgodoräknas honom den tid utöver tre år, varunder han såsom ordinarie lärare inom de närmaste nio åren före befordringen på förordnande eller å extra stat uppehållit befattning, som i avseende å tjänstgöringens art och omfattning finnes svara mot, vara jämförbar med eller högre än den befattning, han vid befordringen tillträder. Härvid må dock icke tillgodoräknas förordnande eller annan tjänstgöring av kortare varaktighet än sex månader i ett sammanhang. Vid sådant tillgodoräknande skall en termin anses vara lika med sex månader.

För det ändamål, som i föregående stycke avses, och under iakttagande i tillämpliga delar av där stadgade grunder må Kungl. Maj:t, efter prövning i varje särskilt fall, kunna tillgodoräkna lärare jämväl tid, varunder denne eljest i statens tjänst utfört arbete, som i avseende å art och omfattning finnes svara mot, vara jämförbart med eller av högre värde än det, han har att i den erhållna tjänsten utföra.

2 mom. Lärare, som efter egen ansökan flyttas till annan tjänst inom samma lönegrad eller från tjänst inom högre till tjänst inom lägre lönegrad, äger bibehålla den placering i löneklass, han före tillträddandet av den nya tjänsten innehade; dock må lönen icke i något fall utgå enligt högre löneklass än den högsta för den nya tjänsten fastställda.

13 §.

1 mom. Lärare skall vara underkastad de föreskrifter, som äro eller varda meddelade i gällande stadga eller reglemente.

2 mom. Lärare skall vidare, därest vid en möjligen inträdande förändrad organisation av den gren av undervisningsväsendet han tillhör vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden kan varda stadgad, vara pliktig att, med bibehållande av den lönegrad han innehar, efter nya eller förändrade föreskrifter sköta de med befattningen förenade göromålen.

Jämväl i övrigt skall lärare, med bibehållande av den lönegrad han innehar, vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller den jämkning i åligganden, som kan bli honom i behörig ordning ålagd.

3 mom. Därjämte skall lärare, därest vid en möjligen inträdande förändrad organisation av den gren av undervisningsväsendet han tillhör hans tjänstgöring anses böra förläggas till annan jämförlig gren av undervisningsväsendet ävensom eljest, då Kungl. Maj:t med hänsyn till undervisningsväsendets behov prövar sådant nödigt, vara pliktig att låta sig förflyttas från den befattning han innehar till annan befattning inom undervisningsväsendet, jämväl med förändring av stationeringsorten.

4 mom. Varder lärare utan något sitt förvällande sålunda förflyttad till tjänst inom lägre lönegrad, skall han likväl åtnjuta lön enligt den lönegrad, han vid förflyttningen tillhörde.

Har förflyttning till tjänst inom lägre lönegrad däremot föranletts av något lärarens förfarande i tjänsten, skall lön till honom utgå enligt de för den lägre tjänsten stadgade grunderna, dock med iakttagande att, om läraren i den högre befattningen åtnjöt lön enligt högre löneklass, än som finnes fastställd för den lägre tjänsten, han skall bibehållas vid den löneklass, han före förflyttningen tillhörde.

5 mom. Nedflyttas befattning till lägre lönegrad, äger den, som då innehar tjänsten, uppbära lön i den lönegrad, befattningen förut tillhörde, intill dess han avgår från befattningen i fråga.

14 §.

Till lärare, som är bosatt å sådan ort inom de norra delarna av landet, där vistelsen på grund av klimatiska och fysiologiska förhållanden kan, fränsett ökade levnadskostnader, anses medföra avsevärda olägenheter, utgår *kallortstillägg* med nedanstående för sex olika *kallortsklasser* bestämda belopp för år räknat, nämligen:

för kallortsklass	I	60 kronor
»	II	120 »
»	III	195 »
»	IV	300 »
»	V	450 »
»	VI	600 »

För lärare i övningsämne, vilkens lön reducerats med stöd av föreskrifterna i 8 § 2 mom., skall kallortstillägget undergå motsvarande reduktion, som tillämpats i fråga om lönen.

Det ankommer på Kungl. Maj:t att bestämma de orter, där kallortstillägg må utgå, samt dessa orters fördelning å nämnda sex kallortsklasser.

15 §.

1 mom. Lärare äger uppbära oavkortad lön jämte kallortstillägg icke blott för den tid, han tjänstgjort å egen eller annan befattning inom det undervisningsområde han tillhör, utan även för den tid, under vilken han enligt bestämmelserna i 21 § åtnjutit ferier eller semester, eller vilken han, efter i varje särskilt fall av Kungl. Maj:t lämnat medgivande, använt för att utom sin tjänstgöringsort göra iakttagelser eller idka studier, som på ett påtagligt sätt kunna tjäna undervisningsväsendets intressen.

2 mom. Lärare äger åtnjuta oavkortad lön jämte kallortstillägg för tid, under vilken undervisningen vid den läroanstalt, vid vilken han är anställd, blivit till följd av smittsam sjukdom inställd och han av sådan anledning hindrats tjänstgöra. Därest undervisningen av nu nämnd anledning blivit inställd och läsåret på grund därav förlänges, skall av sådan anledning ingen särskild ersättning utgå.

16 §.

1 mom. Därest lärare, som äger rätt till ferier, av behörigen styrkt sjukdom, i andra fall än uti 2 mom. avses, är hindrad att tjänstgöra, skall han, så framt ej Kungl. Maj:t för särskilt fall finner skäl annorlunda medgiva, med bibehållande i förekommande fall av kallortstillägg, å lönen vidkännas ett *tjänstledighetsavdrag* till belopp för dag räknat, som framgår av nedanstående tabell.

Lärare, som har rätt till semester, äger under enahanda förhållanden åtnjuta oavkortad lön jämte kallortstillägg under högst så lång tid av ett och samma kalenderår, att ledigheten för sjukdom tillika med semester icke överstiger 45 dagar, men skall, så framt ej Kungl. Maj:t för särskilt fall finner skäl annorlunda medgiva, för tid därutöver å lönen vidkännas nedanstående tjänstledighetsavdrag för dag räknat.

Löneklass enligt 9 §	Tjänstledighets- avdrag	Löneklass enligt 9 §	Tjänstledighets- avdrag	Löneklass enligt 9 §	Tjänstledighets- avdrag
	Kronor		Kronor		Kronor
1	—: 60	12	1: 80	23	4: 50
2	—: 70	13	1: 95	24	5: —
3	—: 80	14	2: 10	25	5: 50
4	—: 90	15	2: 30	26	6: —
5	1: —	16	2: 50	27	6: 50
6	1: 10	17	2: 75	28	7: —
7	1: 20	18	3: —	29	7: 50
8	1: 30	19	3: 25	30	8: —
9	1: 40	20	3: 50	31	8: 50
10	1: 50	21	3: 75	32	9: —
11	1: 65	22	4: —	33	9: 50

2 mom. Har lärare skadats till följd av olycksfall i tjänsten och därigenom blivit hindrad att tjänstgöra å egen eller annan befattning, skall han:

a) om olycksfallet medfört sjukdom, åtnjuta oavkortad lön jämte kallortstillägg, så länge sjukdomen varar, samt

b) om olycksfallet, efter upphörande av därav förorsakad sjukdom, medfört under längre eller kortare tid bestående förlust av arbetsförmågan, under tiden likaledes åtnjuta oavkortad lön jämte kallortstillägg, dock högst intill dess sex månader förflutit från dagen för olycksfallet, men skall läraren för tid därutöver av sin lön avstå ett belopp, motsvarande det i 1 mom. angivna tjänstledighetsavdraget, så framt ej vederbörande centrala myndighet medger, att sådant avdrag icke skall äga rum eller skall ske med lägre belopp än nyss sagts.

3 mom. Har lärare förbjudits att tjänstgöra till förekommande av smittofara, må han under tiden åtnjuta oavkortad lön jämte kallortstillägg, dock högst under sex månader, men skall läraren för tid därutöver av sin lön avstå ett belopp, motsvarande det i 1 mom. angivna tjänstledighetsavdraget, så framt ej vederbörande centrala myndighet medger, att sådant avdrag icke skall äga rum eller skall ske med lägre belopp än nyss sagts.

4 mom. Föreskrifterna i 1—3 mom. gälla endast för tid, intill dess, enligt vad därom är särskilt stadgat, skyldighet att avgå från tjänsten inträder.

5 mom. I fråga om avlöningsförmånerna för sådan lärare, som åtnjuter tjänstledighet från sin ordinarie tjänst för att tjänstgöra vid annan läroanstalt, bestämmer Kungl. Maj:t.

17 §.

Lärare, vilken beviljats ledighet av annan anledning än i 15 och 16 §§ omförmäles eller är hindrad bestrida sin tjänst på grund av giltigt förfall, skall för sådan tid av sin lön avstå ett belopp, motsvarande det i 16 § 1 mom. angivna tjänstledighetsavdraget, samt kan förpliktas att av avlöningen ytterligare avstå, vad med hänsyn till omständigheterna prövas skäligt.

18 §.

1 mom. Har lärare erhållit ledighet från viss del av tjänstgöringen, bestämmer vederbörande centrala myndighet, i vad mån avdrag å avlöningen för sådan tid skall äga rum.

2 mom. Om lön till lärare i övningsämne utgår på grundval av ett lägre antal veckotimmar än 30, skall för varje understigande timme tjänstledighetsavdraget för dag, där det icke är lika med hela lönen, minskas med tre procent; dock att avdragsbeloppet, därest det icke är jämnt delbart med fem, jämkas till närmast högre sålunda delbara tal.

19 §.

1 mom. Lärare skall, om han därtill förordnas, vara skyldig att under sammanlagt högst sex månader under ett och samma kalenderår såsom vikarie bestrida ordinarie befattning inom högre lönegrad.

Sådan vikarie äger för den tid vikariatet varar uppbära särskild *vikariatsersättning* med ett belopp för dag räknat, motsvarande skillnaden mellan det i 16 § 1 mom. angivna tjänstledighetsavdraget i lägsta löneklassen för, å ena sidan, den högre befattningen och, å andra sidan, den vikarierandes egen tjänst, dock med minst 50 öre om dagen.

I fråga om ersättning till vikarie för rektor gäller vad därom särskilt stadgas.

2 mom. Lärare, vilken förordnas att jämte egen tjänst bestrida med annan befattning förenad undervisning, åtnjuter för sistnämnda undervisning ersättning enligt de för timlärare fastställda grunderna.

3 mom. Vad i 1 och 2 mom. stadgats skall äga motsvarande tillämpning i fråga om lärare, som uppehåller ledig tjänst.

20 §.

1 mom. Varder lärare avstängd från tjänstgöring eller tagen i häkte, skall hans avlöning under tiden innehållas, så framt ej vederbörande centrala myndighet finner skäl låta honom uppbära något därav.

2 mom. Avhåller sig lärare från tjänstgöring utan att hava erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall, må han för den tid icke åtnjuta någon avlöning.

21 §.

Lärare åtnjuter *ferier* å tider, som i vederbörande stadga eller reglemente föreskrivas; dock att lärare i trädgårdsskötsel vid folkskoleseminarium årligen äger, när det kan ske utan hinder för göromålsens behöriga gång, åtnjuta *semester*, intill det år, under vilket läraren fyller 40 år, under 25 dagar och från och med det år, under vilket läraren fyller 40 år, under 35 dagar.

22 §.

1 mom. Därest åt lärare såsom bostad anvisas lägenhet, som disponeras av statsverket eller vederbörande kommun, skall han vara skyldig att mottaga densamma samt iakttaga de föreskrifter, som, utöver vad här nedan stadgas, kunna varda meddelade rörande lägenhetens begagnande.

a) För begagnande av sålunda anvisad *tjänstebostad* skall lärare månadsvis erlägga ersättning genom avdrag å avlöningen. Är bostadsinnehavaren på grund av tjänstledighet eller av annan anledning icke berättigad att uppbära någon avlöning för månaden eller förslår ej utgående avlöningsbelopp, skall nämnda

ersättning eller vad däri brister i stället kontant inbetalas. Intill dess ersättningens storlek blivit bestämd, på sätt i b) sägs, skall densamma utgå med det av vederbörande myndighet fordrade beloppet, med rätt för bostadsinnehavaren att, därest beloppet sedermera nedsättes, återbekomma vad han erlagt för mycket.

b) Ersättning för tjänstebostad, däri inbegripen gottgörelse för centraluppvärmning, om sådan finnes anordnad, bestämmes med hänsyn till det hyrespris, som å orten i allmänhet gäller för liknande lägenhet, och fastställs genom överenskommelse mellan vederbörande myndighet och läraren. Kan sådan överenskommelse icke träffas, skall frågan hänskjutas till *statens bostadsnämnd*. Över nämndens beslut i ärende, som hänskjutits till densammas avgörande, må klagan ej föras.

Jämkning av fastställd ersättning för tjänstebostad må icke påkallas, förrän minst ett år förflutit från det ersättningen senast fastställdes.

2 mom. Angående beskaffenheten av tjänstebostad, som tillhandahålles av vederbörande kommun, gäller vad därom är eller framdeles varder stadgat.

23 §.

1 mom. Innehavare av tjänstebostad eller, om han avlidit, hans dödsbo skall, därest annan överenskommelse icke träffats, avträda bostaden å den fardag, som infaller näst efter tre månader från det uppsägning skett; dock skall, såvida ej annorlunda överenskommes, avflyttning ske:

a) därest bostadsinnehavaren befordras eller i annan ordning förflyttas till tjänst, i vilken ny tjänstebostad anvisas honom, inom skälig tid därefter, men därest han övergår till tjänst, i vilken sådan bostad ej anvisas honom, å den fardag, som inträffar näst efter tre månader från det han erhöi kännedom om beslutet rörande förändringen i hans tjänstgöring;

b) därest bostadsinnehavaren avgår ur tjänst på grund av uppnådd pensionsålder, nästa fardag därefter; samt

c) därest han av annan anledning avgår ur tjänst eller entledigas, vid den löpande månadens utgång.

2 mom. Innehavare av tjänstebostad eller, om han avlidit, hans dödsbo, skall i den omfattning, som kan finnas lämplig, och mot skälig gottgörelse upplåta nödigt utrymme i bostaden för lärarens vikarie eller efterträdare.

24 §.

I de fall, då på grund av särskilda omständigheter prövas skäligt tillhandahålla lärare för hans bostad erforderligt *bränsle*, skall ersättning därför, beräknad efter självkostnadspris, erläggas i den ordning, vederbörande myndighet bestämmer.

25 §.

Lärare erhåller vid skada till följd av olycksfall i tjänsten på statens bekostnad erforderlig *läkarvård* jämte läkemedel m. m. samt, där olycksfallet medfört förlust eller nedsättning av arbetsförmågan, jämväl andra till arbetsförmågans höjande nödiga hjälpmedel, allt enligt de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t meddelar.

26 §.

1 mom. För *tjänsteresa* inom riket kan för sådana fall, då Kungl. Maj:t prövar omständigheterna böra föranleda därtill, utgå lägre ersättning än enligt allmänna resereglementet.

2 mom. Under tjänstutövning å annan ort än stationeringsorten må lärare kunna komma i åtnjutande av *tjänstgöringstraktamente* enligt av Kungl. Maj:t utfärdade grunder, dock icke i något fall till högre belopp än den för läraren enligt allmänna resereglementet bestämda traktamentsersättningen.

27 §.

Då lärare utan egen ansökning eller därom uttryckt önskan förflyttas från en tjänstgöringsort till en annan eller eljest ålagts förändrad bostadsort, eller då lärare till följd av befordran eller förordnande att uppehålla högre tjänst nödgats flytta till annan ort än den förutvarande tjänstgöringsorten, skall han vara berättigad att erhålla skälig *ersättning för flyttningskostnad* samt för den ökade utgift, som för honom må hava uppstått därigenom, att han måst vidkännas kostnad för bostad å såväl den gamla som den nya tjänstgöringsorten, allt enligt de närmare bestämmelser Kungl. Maj:t meddelar.

28 §.

1 mom. Till följande befattningshavare utgå *särskilda arvoden och ersättningar* enligt nedan angivna grunder.

a) Biträdande föreståndarinna vid högre lärarinneseminariet åtnjuter i denna egenskap särskilt arvode med 960 kronor för år.

b) För anordnande och förrättande av fyllnadsprovningar eller därmed jämförliga provningar utgår ersättning enligt grunder, som bestämmas av Kungl. Maj:t.

c) Lärare vid allmänt läroverk eller folkskoleseminarium, vid vilket provårskurs är anordnad, som för minst en termin förordnats att vara föreståndare för provårskursen, åtnjuter särskilt arvode härför med vid allmänt läroverk 1,500 kronor för år och vid folkskoleseminarium 1,200 kronor för år.

d) Lärare i läsämne samt övningsskollärare vid allmänt läroverk eller folkskoleseminarium, där provårskurs är anordnad, åtnjuter, därest vederbörande icke förordnats att för minst en termin vara föreståndare för provårskursen, utöver honom eljest tillkommande avlöningsförmåner särskilt arvode med 300 kronor för år.

e) Lärare vid allmänt läroverk eller folkskoleseminarium, vid vilket provårskurs är anordnad, åtnjuter ersättning för i provåret ingående metodiska föreläsningar och kurser ävensom för handledning av lärarkandidater enligt grunder, som bestämmas av Kungl. Maj:t.

f) Lärarinna i hushållsgöromål vid småskoleseminarium åtnjuter, därest hon tillika tjänstgör såsom skolköksföreståndarinna, särskilt arvode härför med 360 kronor för år.

g) Första lärarinnan vid förskolan för blindas åtnjuter i denna egenskap särskilt arvode med 600 kronor för år.

2 mom. De närmare föreskrifter, som kunna bliva erforderliga rörande utbetalning m. m. av ovannämnda arvoden och ersättningar, meddelas av Kungl. Maj:t.

29 §.

Ersättning till lärare för tjänstgöring vid vederbörande läroanstalt må icke åtnjutas utöver vad i detta reglemente förutsättes eller eljest enligt beslut av Kungl. Maj:t och riksdagen må utgå, så framt ej för fullgörande av visst uppdrag eller arbete, som kan anses falla utom lärarens vanliga tjänstutövning, anvisats särskilda medel eller Kungl. Maj:t finner skäl medgiva särskild gottgörelse.

30 §.

Avliden lärare, skall till hans dödsbo såsom *begravningshjälp* utbetalas ett belopp, motsvarande en tiondel av hans oavkortade årslön vid tiden för dödsfallet, dock högst 500 kronor. I nämnda belopp skall den vid dödsfall till följd av olycksfall i arbetet enligt lag och särskild författning utgående begravningshjälpen anses inbegripen.

4 kap. Lönenämnd.

31 §.

Där det enligt detta reglemente ankommer på Kungl. Maj:t att utfärda allmänna föreskrifter i ämne, som omhandlas i reglementet, bör, innan sådant ärende till avgörande företages, yttrande inhämtas från en *lönenämnd*, i vilken löntagar-, förvaltnings- och de allmänna intressena böra vara representerade; och har lönenämnden jämväl att bereda andra ärenden av huvudsakligen löneteknisk natur, vilka Kungl. Maj:t kan finna lämpligt hänskjuta till densamma.

5 kap. Reglementets tillämplighet m. m.

32 §.

1 mom. Innehar lärare omedelbart före den tidpunkt, då detta reglemente träder i kraft för den läroanstalt han tillhör, befattning å då gällande stat för läroanstalten, och vill han icke underkasta sig detta reglementes villkor och bestämmelser ävensom särskilda av Kungl. Maj:t och riksdagen beslutade föreskrifter, och kan han icke heller därtill lagligen förbindas, skall han göra anmälan i nämnda hänseende till vederbörande rektor före viss av Kungl. Maj:t bestämd tidpunkt. Lärare, som före sistberörda tidpunkt gjort dylik anmälan, skall varda bibehållen vid honom enligt dittills gällande ordinarie stat tillkommande avlöningsförmåner ävensom, i den mån ej annat föranledes av bestämmelserna i lagen angående civila tjänst innehavares rätt till pension, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit honom.

2 mom. En var annan, som, utan att tillhöra äldre lönestat, vid den tidpunkt, då detta reglemente träder i kraft för vederbörande läroanstalt, innehar ordinarie lärarbefattning vid läroanstalten eller som senare tillträder sådan befattning, är pliktig att underkasta sig detta reglementes föreskrifter och villkor samt särskilda av Kungl. Maj:t och riksdagen beslutade föreskrifter ävensom dels minskning i eller upphörande av såväl extra inkomster, som kunna medfölja befattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed, som ock de arvoden och ersättningar, vilka omförmälas i 28 §, dels ock de ändrade bestämmelser, som kunna varda utfärdade rörande i 16 § 3 mom., 25, 26 och 27 §§ berörda hänseenden samt i fråga om såväl egen pension som änke- och pupillpensionering.

Detta reglemente skall lända till efterrättelse, vad beträffar småskoleseminarierna, från och med den 1 juli 1938 och, vad beträffar övriga i tjänsteförteckningen upptagna läroanstalter, från och med den 1 januari 1938; skolan därvid i fråga om inplacering övergångsvis å löneplanen av kvinnlig lärarpersonal gälla, vad därom särskilt stadgas.

Det alla etc.

Bilaga till avlöningsreglementet.

Tjänsteförteckning, angivande ordinarie befattningar vid vederbörande läroanstalter ävensom för vissa av dessa befattningar de särskilda lönegrader, till vilka de äro hänförliga enligt den i 9 § av avlöningsreglementet för ordinarie lärare vid statens undervisningsväsen intagna löneplanen.

Läroanstalter och befattningar	Lönegrad (L)
<i>Högre lärarinneseminariet.</i>	
Rektor, lön enligt 6 § 1 mom. i reglementet	—
Lektor	28
Adjunkt	24
Ämneslärarinna	22
Lärare i teckning, musik eller gymnastik med lek och idrott . .	20
Övningsskollärare	20
Lärarinna i hushållsgöromål (vid statens skolköksseminarium och hushållsskola)	19
Lärarinna i kvinnlig slöjd	16
<i>De allmänna läroverken.</i>	
Rektor, lön enligt 6 § 1 mom. i reglementet	—
Lektor	27
Adjunkt	23
Ämneslärarinna	21
Lärare i teckning, musik eller gymnastik med lek och idrott . .	20
Lärarinna i kvinnlig slöjd	16
<i>Övergångsstat.</i>	
Adjunkt som icke innehar behörighet till adjunktsbefattning . .	22
<i>Folkskoleseminarierna.</i>	
Rektor, lön enligt 6 § 1 mom. i reglementet	—
Lektor	27
Lärare i teckning, musik eller gymnastik med lek och idrott . .	21
Övningsskollärare	20
Lärare i manlig eller kvinnlig slöjd	18
Lärarinna i hushållsgöromål	16
Lärarinna i kvinnlig slöjd vid manligt seminariums övningsskola	16
Lärare i trädgårdsskötsel:	
vid dubbelseminarium	16
vid enkelseminarium	13

Läroanstalter och befattningar	Lönegrad
<i>Övergångsstat.</i>	
Adjunkt	23
<i>Småskoleseminarierna.</i>	
Rector, lön enligt 6 § 1 mom. i reglementet	—
Adjunkt	23
Lärare i teckning, musik eller gymnastik med lek och idrott . .	21
Övningsskollärare	20
Lärarinna i kvinnlig slöjd	18
Lärarinna i hushållsgöromål	16
<i>Övergångsstat.</i>	
Ämneslärare	20
<i>Läroanstalterna för blind.</i>	
Rector, lön enligt 6 § 1 mom. i reglementet	—
Lärare i kunskapsämne	20
Lärare i musik eller gymnastik med lek och idrott	20
Arbetslärare	15
Lärarinna i hushållsgöromål	15
<i>Vårdanstalten i Lund för blind med komplicerat lyte.</i>	
Rector, lön enligt 6 § 1 mom. i reglementet	—
Lärarinna i kunskapsämne	20
Lärarinna i slöjd	15
<i>De tekniska läroverken.</i>	
Rector, lön enligt 6 § 1 mom. i reglementet	—
Lektor	27

Specialmotivering till förslag till avlöningsreglemente för ordinarie lärare vid statens undervisningsväsen.

Avlöningsreglementet för ordinarie lärare avses skola kompletteras med av Kungl. Maj:t genom kungörelse fastställda särskilda tilläggsbestämmelser, på sätt nu gäller för allmänna civilförvaltningen. Vidare avses, att Kungl. Maj:t skall utfärda en kungörelse med avlöningsbestämmelser för icke-ordinarie lärare.

I avlöningsreglementet har medtagits endast *lärarpersonal*, medan övriga vid undervisningsväsendet anställda ordinarie befattningshavare avses skola inordnas under det för allmänna civilförvaltningen gällande avlöningsreglementet. Till sistnämnda befattningshavarkategorier höra folkskolinspektörerna och nomadskolinspektören, vidare viss ekonomipersonal vid blindanstalterna samt vaktmästarpersonalen.

Uppställningen av förslaget till avlöningsreglemente ansluter sig nära till avlöningsreglementet för befattningshavare vid allmänna civilförvaltningen den 22 juni 1921 (nr 451, omtryckt genom kungörelsen 1925:270). Det av 1928 års lönekommitté avgivna förslaget till allmänt avlöningsreglemente (statens off. utr. 1930:17) bygger delvis på principer, vilka skilja sig från reglementet för allmänna civilförvaltningen. Vid uppgörandet av förslag till avlöningsreglemente för det statliga undervisningsväsendet har detta därför i princip byggts på avlöningsreglementet för allmänna civilförvaltningen. I de delar, där förhållandena vid undervisningsväsendet påfordra avvikelser, har dock i viss utsträckning kunnat följas det av 1928 års lönekommitté i betänkandet angående lönereglering för befattningshavare vid undervisningsväsendet (statens off. utr. 1930:20) framlagda förslaget till särbestämmelser för lärarpersonalen. På åtskilliga punkter ansluter sig det här framlagda förslaget närmare till lärarlönekommitténs år 1923 avgivna förslag (statens off. utr. 1924:13), vilket i sin ordning bygger på allmänna civilförvaltningens avlöningsreglemente.

Avlöningsreglementet för undervisningsväsendet innehåller följande kapitel:

1. Allmänna bestämmelser.
2. Ordinarie lärare, som tillsätts genom förordnande.
3. Ordinarie lärare, som tillsätts genom fullmakt eller konstitutorial.
4. Lönenämnd.
5. Reglementets tillämplighet m. m.

Några bestämmelser om avlöningsförhållandena för icke-ordinarie tjänstemän hava här icke medtagits, då desamma väsentligen skulle komma att — såsom beträffande allmänna civilförvaltningen är fallet — utgöra en hänvisning till av Kungl. Maj:t utfärdade särskilda föreskrifter.

1 §.

Det har befunnits mest praktiskt att här icke uppräknas de särskilda anstalter, å vilka avlöningsreglementet skall äga tillämpning, utan i stället allenast hänvisa till den tjänsteförteckning, som bör bifogas reglementet och i vilken de ifrågakommande läroanstalterna äro angivna, jämte tillhörande lärarpersonal.

De slag av läroanstalter, som nu upptagas i tjänsteförteckningen, äro — efter den i riksstaten iakttagna ordningen — högre lärarinneseminariet, de allmänna läroverken, folk- och småskoleseminarierna, läroanstalterna för blindas, vårdan-

stalten för blindas med komplicerat lyte samt de tekniska läroverken. Under begreppet högre lärarinneseminariet inbegripas alla de med seminariet förenade institutionerna, alltså normalskolan för flickor (inklusive folkskolan och realskolan) samt skolköksseminariet och hushållsskolan. Småskoleseminarierna äro visserligen upptagna på tjänsteförteckningen, men löneregleringen för deras vidkommande är avsedd att träda i kraft först den 1 juli 1938. Under begreppet läroanstalterna för blindas inbegripas institutet och förskolan för blindas å Tomtebodas, hantverksskolan i Kristinehamn för blindas män samt hantverksskolan i Växjö för blindas kvinnor. Den ifrågavarande vårdanstalten för blindas med komplicerat lyte är belägen i Lund. Vad slutligen beträffar begreppet tekniskt läroverk, innefattar detsamma tekniska elementarskolor, tekniska fackskolor och tekniska gymnasier.

Vad angår personalen vid dövstumskolorna, som omfattas av 1928 års lönekommittés förslag, bör efter ett förstatisande av dessa skolor även på deras lärarpersonal tillämpas avlöningsreglementet för det statliga undervisningsväsendet i allmänhet. Det är visserligen avsett, att vid 1937 års riksdag skall fattas principbeslut om statens övertagande av dövstumundervisningen, men först vid 1938 års riksdag kan framläggas definitivt förslag om löneregleringen för ifrågavarande skolors personal. Tjänsteförteckningen får härvid kompletteras. I vilken omfattning därjämte särskilda bestämmelser rörande avlöningsförmåner för ifrågavarande personal kunna erfordras, låter sig ej nu med visshet bedöma.

I tjänsteförteckningen hava icke heller upptagits navigationsskolorna, ehuru för dem definitiv lönereglering förutsattes skola äga rum vid 1937 års riksdag. Beträffande dessa skolor, vilka tillhöra tionde huvudtiteln, bör nämligen en särskild kungörelse utfärdas, i vilken förklaras, att avlöningsreglementet för ordinarie lärare m. fl. avlöningsbestämmelser för lärare vid statens undervisningsväsen skola — med erforderliga tillägg och särbestämmelser — äga tillämpning å navigationsskolorna.

Följande nu befintliga, statliga läroanstalter, för vilka 1928 års lönekommitté föreslog lönereglering, äro icke avsedda att omfattas av förevarande avlöningsreglemente, nämligen skeppsgosseskolorna och veterinärlärarutbildningen i Skara. Beträffande skeppsgosseskolorna har 1936 års riksdag biträtt Kungl. Maj:ts förslag om deras indragning, varvid vid dessa skolor anställda ordinarie lärare, vilka icke erhålla annan statlig tjänst, avsetts skola överföras till övergångsstat. Vad åter angår veterinärlärarutbildningen i Skara, förutsattes det vid den år 1933 beslutade omregleringen av veterinärväsendet, att, sedan nuvarande föreståndaren för veterinärlärarutbildningen avgått, distriktsveterinären i ett nybildat Skara veterinärlärarutbildnings distrikt skall förestå utbildningen. Med anledning härav bör lönereglering för föreståndaren vid veterinärlärarutbildningen icke ifrågakomma i nu förevarande sammanhang. Jämväl den vid utbildningen anställda instruktionsmedlen bör kvarstå på hittills gällande avlöningsstat.

3 §.

2 mom. Nu gällande löneförfattning för de allmänna läroverken innehåller på denna punkt följande bestämmelser: »Innehavare av befattning, med vilken rätt till särskilda förmåner är förenad, skall vara underkastad ej mindre minskning i avlönning från statsverket, till belopp motsvarande de i avlöningen ingående särskilda förmåner efter uppskattning i behörig ordning, än även vad i laga ordning kan varda stadgat rörande upphörande eller ändring av nämnda särskilda förmåner». Det i här förevarande moment upptagna tillägget, att vad

genom donation av enskild tillförsäkrats innehavare av viss tjänst, i syfte att bereda denne särskild förmån utöver honom eljest tillkommande avlöning, skall oavkortat komma tjänstinnehavaren till godo, ansluter sig till lärarlönekommitténs förslag i förevarande avseende. 1928 års lönekommitté hade däremot använt uttrycket »i uttryckligt syfte att bereda etc». Med hänsyn till vissa erinringar, som framförts mot den av 1928 års lönekommitté föreslagna formuleringen, har lärarlönekommitténs förslag synts vara att föredraga på denna punkt.

Det torde i detta sammanhang få erinras, att kammarkollegiet genom beslut den 18 juni 1934 fastställt de belopp, varmed avkastningen av sådana donationer till läroverkslärare, vilka härröra från kronan, skola upptagas i staten; dessa belopp avdragas från vederbörande lärares lön. Beträffande åter övriga donationer har något motsvarande fastställande av avkastningarnas belopp icke ägt rum.

3 mom. Beträffande den tidpunkt, från vilken av skolöverstyrelsen utnämnd lärare vid allmänt läroverk (alltså ämneslärarinnor och lärare i övningsämnen) äger åtnjuta den med befattningen förenade lönen, gäller för närvarande, med stöd av vissa Kungl. Maj:ts beslut, att sådan lärartjänst tillträdes: i sådana fall, då besvär icke anförts över utnämningen, den första i månaden efter den, under vilken utnämningen vinner laga kraft, och i sådana fall, då besvär anförts över utnämningen, den första i månaden efter den, under vilken Kungl. Maj:t fattar beslut med anledning av de anförda besvären. Beträffande utfärdande av fullmakt för nu ifrågavarande lärare gäller enligt läroverksstadgan § 186:3 och § 190, att fullmakt å sådan befattning icke må utfärdas, förrän tillsättningen vunnit laga kraft, men skall förses med datum för den dag, då tillsättningen skett; dock att om Kungl. Maj:t i anledning av besvär finner annan sökande än den av skolöverstyrelsen tillsatta böra erhålla tjänsten, fullmakten dateras för den dag, då Kungl. Maj:t prövat besvären.

Inom civilförvaltningen i övrigt tillämpas den praxis, att tillträde av tjänst sker i och med dagen efter utnämningen eller förordnandet, för så vitt icke i beslutet uttryckligen angivits annan dag för tjänstens tillträdande.

I förevarande författningsförslag har upptagits den för allmänna civilförvaltningen för närvarande gällande bestämmelsen angående den tidpunkt, från vilken avlöning skall utgå. Frågan om den tidpunkt, vid vilken en tjänst skall tillträdas, tillhör icke avlöningsreglementet utan bör regleras i vederbörande stadga eller reglemente. I sammanhang härmed bör ägnas uppmärksamhet åt den av lärarlönekommittén, 1928 års lönekommitté och skolöverstyrelsen ifrågasatta anordningen, att såsom allmän regel endast ett fåtal data skulle förekomma för tillträde av lärartjänst, exempelvis den 1 januari och den 1 juli. Det synes önskvärt, att en sådan anordning tillämpas i största möjliga utsträckning, eventuellt i kombination med en förtidsprocedur vid återbesättande av lediga tjänster liknande den, som i vissa fall kommer till användning beträffande professurerna vid universiteten.

4 mom. Exempel på sådana ersättningar, vilka icke kunna utbetalas månadsvis i efterskott, återfinnas i avlöningsreglementets 28 §.

4 §.

1 mom. Första delen av det här föreslagna stadgandet överensstämmer med vad som gäller för civilförvaltningen i allmänhet. Redan nu finnes beträffande alla här ifrågavarande läroanstalter förbud stadgat mot förening av rektors- eller ämneslärarbefattning med annan tjänst å rikets, riksdagens eller kommuns

stat. Beträffande åter lärarbefattning i övningsämne — teckning, musik, gymnastik (med lek och idrott), manlig slöjd, kvinnlig slöjd och hushållsgöromål — kan för närvarande, med ett fåtal undantag, sådan befattning förenas med annan tjänst. Såväl lärarlönekommittén som 1928 års lönekommitté har bibehållit denna anordning. Den här upptagna formuleringen i denna del av förevarande moment ansluter sig nära till den av lärarlönekommittén föreslagna, dock med ett par förändringar. Sålunda hava orden »dylik tjänst» i lärarlönekommitténs förslag utbytt mot »annan tjänst». Skolöverstyrelsen har nämligen — i utlåtande över 1928 års lönekommittés betänkande, där formuleringen »annan dylik tjänst» användes — framhållit, att ordet »dylik» i detta sammanhang bland annat skulle innebära, att en musiklärare skulle behöva både Kungl. Maj:ts och riksdagens medgivande för att kunna innehava tjänst såsom kyrkomusiker, vilket icke kunde vara lämpligt. Överstyrelsen föreslog i denna del uttrycket »annan tjänst». Vidare hava småskoleseminarierna generellt medtagits bland här ifrågakommande läroanstalter, detta enär ordinarie övningslärartjänster nu förutsättas skola inrättas vid vissa av dessa seminarier.

5 §.

1 mom. Vid rektorernas inordnande i avlöningsreglementet har förutsatts, att rektorsbefattning alltid skall tillsättas genom förordnande på viss tid, i regel sex år.

I fråga om formen för rektorernas tillsättning gäller för närvarande, att rektor vid högre lärarinneseminariet, allmänt läroverk, folkskoleseminarium och tekniskt läroverk författningsenligt *kan* tillsättas genom fullmakt. För närvarande är emellertid ingen rektor vid dessa läroanstalter tillsatt genom fullmakt, och det är sålunda numera ytterst sällsynt, att en rektor tillsättes på detta sätt. Möjligheten att tillsätta rektor medelst fullmakt torde hava bibehållits med hänsyn till sådana personer, som vid utnämningen till rektor icke varit innehavare av ordinarie lärartjänst, till vilken de skulle hava kunnat återgå vid ett eventuellt upphörande av ett rektorsförordnande. Sådana befattningshavare äro t. ex. chef för och ledamot av skolöverstyrelsen, vilka under viss förutsättning äro behöriga att söka rektorstjänst exempelvis vid allmänt läroverk eller folkskoleseminarium. I fråga om dessa befattningshavare har det ansetts önskvärt att hava tillgång till möjligheten av utnämning medelst fullmakt, för den händelse de skulle anses böra ifrågakomma till en rektorstjänst. När i förevarande reglemente de ovannämnda lönekommittéernas förslag att slopa möjligheten att utnämna rektorer medelst fullmakt följts, har emellertid icke åsyftats att avskaffa den möjlighet att söka rektorstjänst, som nu föreligger för exempelvis ledamot av skolöverstyrelsen.

Övergången till förordnandesystemet torde i praktiken icke komma att innebära någon försämring i vederbörande befattningshavares ställning i jämförelse med vad som för närvarande gäller. Därest ett undervisningsråd, som enligt nu gällande ordning blivit rektor och erhållit fullmakt såsom sådan, vill lämna rektorstjänsten och övergå till lärartjänst i egentlig mening, måste han förskaffa sig en fullmakt såsom ämneslärare. Enahanda blir framdeles förhållandet beträffande undervisningsråd, som erhållit förordnande såsom rektor på viss tid. Beträffande frågan om pension märkes, att det kan vara fördelaktigare att vara förordnad rektor än rektor, utnämnd med fullmakt. En med fullmakt försedd rektor, som före pensionsåldern övergår till lärartjänst, får i princip pension endast som lärare. En förordnad rektor åter, som före pensionsåldern övergår till lärartjänst, bibehålles vid rätt till pension såsom rektor, om han innehaft rektorsförordnande i tolv år.

2 mom. Det förutsättes, att vid sådan övergång från rektorsförordnande till lärarbefattning, varom här är fråga, skall för bestämmandet av lärarens placering i löneklass å lärarbefattningen så anses, som om han under den tid, rektorsförordnandet varat, innehaft ordinarie lärarbefattning i den lönegrad, till vilken han vid övergången hänföres.

3 mom. Med hänsyn till att en rektor förutsättes samtidigt kunna vara innehavare av lärartjänst i trängre mening, kan det tänkas uppstå svårigheter att omedelbart bereda vederbörande ordinarie läraranställning, t. ex. i det fall, att en rektor önskar frånträda sitt förordnande under löpande läsår. För sådana fall har i förevarande moment upptagits den av 1928 års lönekommitté föreslagna bestämmelsen om rätt för Kungl. Maj:t att besluta om tillfällig ökning av antalet ordinarie lärarbefattningar.

6 §.

1 mom. De här föreslagna lönebeloppen utgå samtliga från den grundläggande förutsättningen, att de skola utgöra chefslöner. I enlighet härmed har ingen löneklassuppflyttning föreslagits utan såsom utgångspunkt för lönen för varje rektorsbefattning valts högsta löneklassen inom den lönegrad, till vilken befattningen närmast ansetts böra hänföras (jämför i detta avseende 7 § 5 mom.). Till denna grundlön har därefter, med undantag för ett fåtal befattningar, lagts vissa belopp, utgörande lägst 480 kronor eller skillnaden mellan två närliggande löneklasser inom lönegraderna 25—30. Med hänsyn till arbetsbördan äro för de läroanstalter av samma slag, för vilka differentiering i fråga om lönerna föreslagits, viss gruppindelning genomförd.

De föreslagna tilläggen utgöra:

för rektor vid högre lärarinneseminariet 1,920 kronor;

för rektor vid högre allmänt läroverk, vid realskola, vid folkskoleseminarium, vid småskoleseminarium och vid tekniskt läroverk 1,440 kronor i grupp I, 960 kronor i grupp II och 480 kronor i grupp III; samt

för rektor vid institutet och förskolan för blindas Tomtebodas 480 kronor.

Vid följande rektorsbefattningar skulle tillägg till högsta löneklassens lön icke utgå, nämligen rektorsbefattningarna vid hantverksskolan i Kristinehamn för blindas män, vid hantverksskolan i Växjö för blindas kvinnor, vid vårdanstalten i Lund för blindas med komplicerat lyte samt vid tekniskt läroverk tillhörande grupp IV (tillsvidare endast ett läroverk). Vid de nämnda rektorsbefattningarna utgår lönen med belopp, motsvarande högsta löneklassen inom respektive lönegraderna 25, 25, 27 och 30 (jämför 7 § 5 mom.).

Skulle framdeles den nu gällande löneplanen komma att undergå sådan jämkning, att skillnaden mellan två närliggande löneklasser inom de högre lönegraderna icke längre genomgående kommer att utgöra 480 kronor, bör tagas under överbäggande, i vad mån en dylik jämkning bör avspeglas sig jämväl i beloppen för rektorernas lönetillägg.

Vad beträffar den närmare fördelningen på avlöningsgrupper av de i förevarande moment upptagna läroanstalterna, torde Kungl. Maj:t böra verkställa denna, sedan efter riksdagens hörande bestämts, huru många befattningar inom de olika kategorierna av läroanstalter, som skola hänföras till var och en av grupperna i fråga. Frågan om ändring i den sålunda beslutade fördelningen på avlöningsgrupper av de olika läroanstalterna förutsättes komma under omprövning vart sjätte år i samband med utfärdande av nya rektorsförordnanden.

7 §.

2 mom. Det förutsättes, att i de av Kungl. Maj:t utfärdade tilläggsbestämmelserna till avlöningsreglementet intagas de i detta moment avsedda bestämmelserna angående ersättning till vikarie för rektor.

3 mom. Utgångspunkten för stadgandena i förevarande moment har varit, att rektorerna i princip skola åtnjuta samma förmåner, som skulle hava tillkommit dem, om de varit ordinarie lärare i allmänhet i motsvarande lönegrad. Härigenom skulle rektorerna erhålla en i vissa avseenden förmånligare ställning än de s. k. förordnandeämbetsmännen i allmänhet. Med hänsyn till vissa rektorsbefattningars fördelning på avlöningsgrupper har systemet för tjänstledighetsavdragen måst utbyggas, varvid det befunnits mest överskådligt att samla alla slag av tjänstledighetsavdrag för rektorer i tilläggsbestämmelserna till avlöningsreglementet.

Den här gjorda hänvisningen till 13 § innebär med avseende på 4 mom. av sagda paragraf, att om en rektor skulle utan något sitt förvållande förflyttas till rektorstjänst med lägre lön, han skall äga bibehålla oförändrad lön under den tid, hans löpande förordnande varar. Bestämmelsen i 13 § 5 mom. däremot ersättes för rektorernas vidkommande av stadgandet i 6 § 2 mom.

4 mom. Den hänvisning, som i 3 mom. gjorts till 28 §, innebär med avseende på 1 mom. av sagda paragraf, att rektor likaväl som ordinarie lärare i allmänhet skall i förekommande fall kunna komma i åtnjutande av de i nämnda paragraf stadgade särskilda arvoden och ersättningar. Emellertid föreslås i samband med löneregleringen två särskilda arvoden, vilka förutsättas icke skola tillkomma någon annan lärare än rektor och vilka följaktligen icke kunnat behandlas i 28 §. Det ena rör rektor vid institutet och förskolan för blindas å Tomtebodas, vilken föreslås skola de år, då lärarutbildning därstädes äger rum, efter skolöverstyrelsens beprövande åtnjuta särskilt arvode med högst 480 kronor för år. Det andra föreslås i fråga om rektor vid hantverksskola för blindas, vilken om han är föreståndare för materialdepå vid skolan skulle åtnjuta särskilt arvode härför med 480 kronor för år. I fråga om dessa båda särskilda arvoden har det synts enklast, att detaljbestämmelserna härom erhålla sin plats i tilläggsbestämmelserna till avlöningsreglementet, i analogi med vad som skett beträffande viss ersättning enligt 31 § avlöningsreglementet för allmänna civilförvaltningen. I enlighet härmed har i nu förevarande moment intagits endast en hänvisning till särskilda bestämmelser i ämnet.

5 mom. Med hänsyn till önskvärdheten av att erhålla en utgångspunkt för bestämmandet av rektorernas pensioner hava här angivits de lönegrader, till vilka rektorsbefattningarna skola anses höra.

8 §.

1 mom. Då, såsom inledningsvis framhållits, i detta avlöningsreglemente avses allenast lärarpersonal, upptager den i andra stycket av förevarande moment omförmälda tjänsteförteckningen allenast sådan personal. Andra ordinarie befattningshavare vid undervisningsväsendet inordnas under avlöningsreglementet för allmänna civilförvaltningen.

Den i tjänsteförteckningen under de allmänna läroverkens övergångsstat upptagna befattningen avser adjunkt, som utan att innehava adjunktsbehörighet överflyttats från kommunal mellanskola i samband med sådan skolas ombildning till allmänt läroverk.

I fråga om folkskoleseminarierna upptager tjänsteförteckningen å övergångsstat allenast befattningen adjunkt, vilken icke äger motsvarighet å den ordi-

narie staten. Därest i anledning av den pågående omorganisationen av folkskoleseminarierna innehavare av sådan befattning, som förekommer å den ordinarie staten, efter ingången av år 1938 kommer att kvarstå å övergångsstat, lärar Kungl. Maj:t kunna — på sätt i allmänhet sker, då riksdagen fattar beslut om ändring i personalförteckningen för reglerat verk — fullständiga tjänsteförteckningen i vad angår övergångsstaten.

I sista stycket av förevarande moment har det till förebyggande av ovisshet ansetts lämpligast att stadga, att Kungl. Maj:t skall meddela särskilt beslut angående stationeringsorten i sådana fall, då lärare har mer än en tjänstgöringsort.

2 mom. De kategorier lärare i övningsämnen, som helt äro undantagna från den i detta moment fastslagna »30-timmarsregeln», äro dels lärarna i trädgårdsskötsel vid folkskoleseminarierna, dels arbetslärarna vid läroanstalterna för blinda. Alla övriga kategorier lärare i övningsämnen skola i princip följa den angivna regeln; de undantag, som härvid uttryckligen gjorts för vissa lärarinnor, bero antingen på att vederbörande lärarinna intager en särskiltställning eller på att tjänstgöringsskyldigheten regelmässigt uppgår till minst 30 veckotimmar.

I förevarande bestämmelser har nu upptagits det av 1928 års lönekommitté föreslagna, ursprungligen av reservanter inom skolöverstyrelsen förordade systemet för ordinarie övningslärares avlöning. Även i fråga om den särskilda kompensationen åt de allmänna läroverkens gymnastiklärare för arbetet med planläggandet och övervakandet av ungdomens friluftsliv har 1928 års lönekommittés förslag i huvudsak följts. Med anledning av ett uttalande av skolöverstyrelsen i utlåtande över 1928 års lönekommittés förslag har sistnämnda bestämmelse gjorts tillämplig även på gymnastikläraren vid högre lärarinneseminariet, dock endast till den del tjänstgöringen är förlagd till realskolan eller flickskolan.

De i nu gällande lönekungörelser intagna timtalen för ordinarie övningslärares lägsta respektive högsta tjänstgöringsskyldighet torde efter det nya systemets införande böra få sin plats i vederbörande stadga eller reglemente. I avlöningsreglementet har dock ansetts böra införas en bestämmelse, som garanterar vissa övningslärare viss minimilön, för den händelse antalet veckotimmar i deras ämnen av en eller annan anledning skulle nedgå alltför mycket. För närvarande gäller, att lärare i övningsämne vid realskola är garanterad lön för minst 13 veckotimmar i gymnastik, 10 i teckning, 9 i musik och 6 i slöjd för flickor, även om timtalet skulle komma att underskrida dessa tal. Förevarande förslag har formulerats så, att tecknings-, musik- och gymnastiklärare äro garanterade lön för minst $30 - 21 = 9$ veckotimmar och lärarinna i kvinnlig slöjd för $30 - 24 = 6$ veckotimmar. Det bör tilläggas, att det här är fråga närmast om redan förefintliga ordinarie lärares löner. Nyinrättande av ordinarie lärartjänster i övningsämnen brukar icke medgivas, med mindre timantalet väsentligt överstiger de nämnda talen.

En lärare i teckning, som tjänstgör vid två läroverk med 15 veckotimmar vid varje, skulle — om icke annan föreskrift meddelas — vid vart och ett av läroverken efter reglering uppbära 55 procent av den för hans löneklass bestämda lönen, alltså sammanlagt 110 procent. Om han i stället hade 30 veckotimmar vid ett läroverk, skulle han uppbära allenast den för löneklassen bestämda lönen. Då det icke kan anses lämpligt, att en lärare genom anställning vid mer än en läroanstalt skall kunna erhålla högre lön än om han i samma lönegrad haft tjänstgöring av lika omfattning vid en och samma läroanstalt, har i sista stycket av förevarande moment införts en bestämmelse, som förhindrar detta. Det

förutsättes, att lönen å stationeringsorten utgår enligt de ovan angivna författningsbestämmelserna och att således den erforderliga ytterligare reduktionen vidtages å lönen vid den eller de tjänstgöringsorter, som icke förklarats vara att anse såsom vederbörande lärares stationeringsort.

9 §.

Av praktiska skäl torde löneplanen för lärare böra — i likhet med vad som tillämpats i vissa andra avlöningsreglementen — förses med särskild litterarbeteckning. Härvid har bokstaven L synts vara mest lämplig.

10 §.

3 mom. a) Lärarlönekommitténs förslag, att den allmänna regeln om tjänstgöring under minst fyra femtedelar av tre år för uppflyttning i högre löneklass skulle för lärare ändras till fyra femtedelar av den på tre kalenderår belöpande undervisningstiden, har icke upptagits i förevarande förslag. Sådan bestämmelse finnes icke för närvarande i fråga om de nyreglerade högre läroanstalterna, och icke heller 1928 års lönekommitté har upptagit densamma. Däremot har det av lärarlönekommittén föreslagna tillägget angående undervisnings inställande vid smittsam sjukdom ansetts böra medtagas.

I övrigt överensstämmer förevarande paragraf med de nu för allmänna civilförvaltningen gällande bestämmelserna.

11 §.

1 mom. Beträffande det i första stycket förekommande uttrycket »i en följd» förutsättes, att uteblivet förordnande i början av en termin, förslagsvis dock högst 14 dagar, liksom givetvis ferier icke skola anses förorsaka avbrott i anställningen.

Enligt kungörelsen 1919:300 må docenter inom teologiska och filosofiska fakulteterna vid universiteten i Uppsala och Lund ävensom docenter vid Stockholms och Göteborgs högskolor inom läroombåde, motsvarande teologisk och filosofisk fakultet vid universiteten, så vitt de genom avlagda examina och genomgången provår vunnit behörighet till anställning vid allmänt läroverk, högre lärarinneseminarier eller folkskoleseminarium, äga att för åtnjutande av ålders-tillägg såsom lärare vid sådan läroanstalt räkna sig till godo den tid, dock ej utöver tre år, de vid något av nämnda universitet eller högskolor med nit och skicklighet deltagit i undervisningen, med iakttagande att deras undervisning skall vara av den omfattning, som nu är eller framdeles varder bestämd i fråga om docentstipendiats undervisningsskyldighet vid universiteten; skolande vid denna beräkning varje lästermin anses lika med ett halvt år.

Frågan om tillgodoräknande i löneturshänseende av docenttjänstgöring kan emellertid numera bedömas även efter kungörelsen 1922:373, i vilken bland annat stadgas, att om den, som från icke-ordinarie befattning vinner befordran till ordinarie tjänst, innehar sådan anställning i statens tjänst, som i avseende å tjänstgöringens art och omfattning finnes svara mot, vara jämförbar med eller högre än den ifrågavarande ordinarie tjänsten, må för bestämmandet av hans rätt till ålderstillägg vid denna tjänst tillgodoräknas honom den tid utöver tre år, under vilken han efter fyllda 18 år i en följd innehaft dylik anställning. Att å docent, som vid universitet uppehållit förordnande såsom professor eller fullgjort med docentstipendium förenad undervisningsskyldighet, kan tillämpas sistnämnda bestämmelse, framgår av kammarrättens utslag den 3 februari 1932 (årsboken avd. I not. 22).

Med hänsyn härtill har det syntts vara tillräckligt, att docenttjänstgöring finge tillgodoräknas lika med annan icke-ordinarie tjänstgöring, d. v. s. att docenttjänstgöring i statens tjänst bedömdes enligt 11 § 1 mom. första stycket och att sådan tjänstgöring utom statens tjänst bedömdes enligt 11 § 2 mom. andra stycket, enligt vilket Kungl. Maj:t i vissa fall kan medgiva tillgodoräkning av utomstatlig tjänstgöring. I enlighet med denna uppfattning har i förevarande författningsförslag icke upptagits någon särbestämmelse beträffande docenter. Det förutsättes givetvis, att den tillgodoräkning, som medgives icke-statsanställda docenter med stöd av 11 § 2 mom. andra stycket, icke sker enligt mera gynnsamma grunder än de, som jämlikt 11 § 1 mom. första stycket komma att tillämpas beträffande de statsanställda docenterna.

Med hänsyn till önskvärdheten av att underlätta licentiatstudier har, med viss utvidgning av nu gällande motsvarande bestämmelse, ansetts böra i 1 mom. andra stycket meddelas föreskrift, att sådant avbrott i anställningen intill högst ett år, varunder vederbörande lärare avlagt licentiatexamen, icke skall utesluta rätt att för löneklassplacering tillgodoräkna anställningstid före avbrottet. Formuleringen av förevarande bestämmelse är avsedd att täcka alla förekommande fall av dylika lärdomsprov, vilka äro av betydelse för förvärvande av kompetens såsom lärare. I övrigt skiljer sig stadgandet i förevarande stycke från nu gällande bestämmelser huvudsakligen därutinnan, att avbrott i anställningen, förorsakat av tjänstgöring vid under skolöverstyrelsens inseeende ställd statlig läroanstalt, likaväl som avbrott, förorsakat av tjänstgöring vid sådan kommunal eller enskild läroanstalt, förutsatts icke skola utesluta rätt för lärare att för löneklassplacering tillgodoräkna anställningstid före avbrottet.

1928 års lönekommitté hade föreslagit, att ämneslärarinna vid allmänt läroverk eller högre lärarinneseminariet, vilken avlagt de prov och fullgjort den tjänstgöring, som erfordras för behörighet till adjunktstjänst vid allmänt läroverk, skulle för placering i löneklass härför tillgodoräknas tre tjänstår. Detta förslag har icke här upptagits. Tillräcklig anledning att skapa en särskilt gynnad löneställning för ämneslärarinna, som har kompetens till befattning såsom adjunkt och som ju har möjlighet att söka en adjunktstjänst och därmed komma i högre lönegrad än förut, torde icke vara för handen. Infördes ett stadgande av nämnda innebörd, skulle konsekvensen fördrå, att även en adjunkt, som vore behörig till lektorstjänst, tillförsäkrades en motsvarande lönetursrätt. På andra håll inom civilförvaltningen gäller, att lönen för en viss befattning utmätts med hänsyn till de kompetenskrav, som äro uppställda, och icke till den högre kompetens, som vederbörande tjänstinnehavare tilläventyrs förvärvat sig.

2 mom. I den här gjorda uppräknigen av vissa läroanstalter har kommunal flickskola ansetts böra tilläggas. Å andra sidan har i jämförelse med tidigare förslag skyddshem icke medtagits. Sistnämnda förhållande medför emellertid ingen ändring i sak utan allenast, att tillgodoräknande av tjänstgöring vid sådana anstalter bör bedömas för varje särskilt fall med stöd av bestämmelsen i andra stycket av förevarande moment.

I fråga om tillgodoräknande av tjänstgöring vid kommunal mellanskola märkes den ändring i nu gällande bestämmelser, att kravet på vunnen behörighet till adjunktstjänst vid allmänt läroverk slopats. Såsom skolöverstyrelsen i sin den 18 november 1935 avgivna utredning angående nya lönetursbestämmelser för vissa statsanställda lärare framhållit, har kravet på vunnen behörighet för

rätt att räkna lönetursår på senare tid uppgivits, och det har varit tjänstgöringens art och omfattning, som varit det allena avgörande.

För den händelse de nu försöksvis anordnade s. k. praktiska mellanskolorna erhålla en mera permanent karaktär, torde det få tagas under övervägande, huruvida icke tjänstgöring såsom ämneslärare vid sådan praktisk mellanskola bör få tillgodoräknas för löneklassuppflyttning enligt samma regler, som här föreslagits i fråga om tjänstgöring vid kommunal mellanskola.

Vad angår stadgandet i andra stycket, förutsättes slutligen, att frågan om tillgodoräkning av tjänstgöring såsom svensk lärare vid utländskt universitet eller såsom lärare vid under skolöverstyrelsens inseeende stående icke-statlig läroanstalt i andra fall, än i första stycket sägs, skall kunna bedömas med stöd av denna bestämmelse. Det torde komma att ligga i Kungl. Maj:ts hand att på detta område skapa erforderlig praxis, varvid det givetvis bör tillses, att utomstatlig tjänstgöring icke tillgodoräknas i förmånligare utsträckning än motsvarande statlig tjänstgöring.

3 mom. Det torde med hänsyn till detta stadgandes formulering, vilken helt överensstämmer med avlöningsreglementets för allmänna civilförvaltningen, böra framhållas, att det numera är utbildad praxis att vid tillgodoräkning taga hänsyn till del av kalenderkvartal såtillvida, att om en tjänsteman tillträder tjänst under löpande kvartal i direkt fortsättning på föregående icke-ordinarie tjänstgöring, som är av beskaffenhet att kunna tillgodoräknas, de båda delarna av kvartalet sammanläggas.

12 §.

1 mom. Bestämmelserna i förevarande moment hava formulerats helt i anslutning till avlöningsreglementet för allmänna civilförvaltningen.

2 mom. Med orden »till annan tjänst inom samma lönegrad» åsyftas tjänst i samma lönegrad vid samma eller annan i avlöningsreglementet avsedd läroanstalt. Förslaget är i denna del hämtat från 1928 års lönekommittés förslag till allmänt avlöningsreglemente, 7 § 4 mom.; jämför även kungörelsen 1935:397, 12 § 1 mom. andra stycket.

Med orden »än den högsta för den nya tjänsten fastställda» förstås för kvinnlig lärare näst högsta löneklassen inom vederbörande lönegrad.

13 §.

Bestämmelserna i förevarande paragraf äro hämtade ur lärarlönekommitténs förslag till avlöningsreglemente. Såsom lärarlönekommittén framhållit, utgöra de närmast en omformulering av gällande bestämmelser.

3 mom. Den här upptagna bestämmelsen om förflyttningsskyldighet förutsättes i fråga om lärare i övningsämne tillämpad med största möjliga hänsynstagande till att tjänstgöringsskyldigheten på den nya tjänsten icke blir väsentligt lägre än på den gamla. Skulle detta icke kunna undvikas, bör läraren, när tillfälle erbjuder sig och om han så önskar, ånyo förflyttas till en tjänst med i huvudsak samma antal undervisningstimmar, som var för honom gällande före den ursprungliga tvångsförflyttningen. Det av 1928 års lönekommitté framförda förslaget, att för övningslärares förflyttning skall gälla såsom *villkor*, att tjänstgöringsskyldigheten i den nya befattningen skall hava i huvudsak minst samma omfattning som den, vilken ålegat läraren i den föregående befattningen, har däremot ansetts icke kunna godtagas.

14 §.

Beträffande kallortstillägg har fråga uppkommit, huruvida detsamma borde utgå med lika belopp för alla lärare i övningsämne eller om det i likhet med

lönen borde reduceras, i den mån vederbörande lärares tjänstgöring understiger 30 veckotimmar. I avlöningsreglementet för allmänna civilförvaltningen har icke förutsatts någon reduktion av kallortstillägget, givetvis av det skälet, att alla dithörande tjänstemän förutsättas hava heltidstjänstgöring. I avlöningsbestämmelserna för civilförvaltningens extra ordinarie och extra tjänstemän däremot förutsättes, att kallortstillägget skall kunna reduceras i förhållande till tjänstgöringstiden. Vid utformandet av hithörande bestämmelser beträffande lärarna har det syntts rimligt, att kallortstillägget reduceras i motsvarande mån som lönen, därest vederbörande lärares tjänstgöring understiger 30 veckotimmar. Om alla lärare i övningsämne erhöles samma kallortstillägg oavsett deras undervisningsskyldighet, skulle detta framstå såsom en egendomlighet med hänsyn till att den till vederbörande lärare utgående lönen reduceras för varje veckotimme, som understiger 30, och således kan komma att utgå med ett belopp, som högst väsentligt understiger det nominella lönegradsbeloppet. I tilläggsbestämmelserna till avlöningsreglementet meddelas föreskrift angående de orter, där kallortstillägg skall utgå.

15 §.

1 mom. Med viss avvikelse från de för allmänna civilförvaltningen gällande bestämmelserna har här föreslagits, att villkoret för att åtnjuta oavkortad lön vid ledighet, vilken vederbörande använt för att utom sin tjänstgöringsort göra iakttagelser eller idka studier, skärpes därhän, att dessa skola »på ett påtagligt sätt» kunna tjäna undervisningsväsendets intressen. För att trygga en lämplig begränsning av stadgandets tillämpning har vidare beslutanderätten lagts i Kungl. Maj:ts hand. I överensstämmelse med lärarlönekommitténs mening förutsättes, att då tjänstledighet sökes huvudsakligen för lärares egen fortbildning, den förmån, varom nu är fråga, icke bör ifrågakomma.

Den i motsvarande bestämmelse i avlöningsreglementet för allmänna civilförvaltningen intagna bestämmelsen om oavkortad lön för tid, som åtgått för fullgörande av uppdrag på grund av delägarskap i vissa pensionsanstalter, har befunnits icke äga tillämplighet på undervisningsväsendets lärarpersonal och har fördensskull icke medtagits i detta avlöningsreglemente.

2 mom. Bestämmelsen om oavkortad lön för tid, under vilken undervisningen till följd av smittsam sjukdom inställts, är hämtad från 1928 års lönekommittés förslag. Stadgandet att ingen särskild ersättning skall utgå, om läsåret förlänges på grund av att undervisningen varit inställd av nämnda anledning, avser endast sådan under den förlängda lästiden tjänstgörande lärare, som varit anställd under den tid, då undervisningen varit inställd.

16 §.

5 mom. Bestämmelser angående avlöningsförmåner för sådan lärare, som åtnjuter tjänstledighet från sin ordinarie tjänst för att tjänstgöra vid annan läroanstalt, meddelas för närvarande i kungörelsen den 17 maj 1935 (nr 197). Framdeles böra hithörande föreskrifter intagas i tilläggsbestämmelserna till avlöningsreglementet.

17 §.

Bestämmelser angående de olika slagen av förekommande tjänstledighetsavdrag meddelas i tilläggsbestämmelserna till avlöningsreglementet.

18 §.

1 mom. För att förhindra olikformighet i fråga om avdrag vid partiell tjänstledighet torde det vara nödvändigt, att bestämmandet av avdragets storlek an-

förtros vederbörande centrala myndighet. Intet hindrar emellertid, att den centrala myndigheten utfärdar generella föreskrifter i ämnet. Det förutsättes, att avdrag under alla förhållanden skall ske vid partiell ledighet för lärare. De arbetsförhållanden inom allmänna civilförvaltningen, som i avlöningsreglementet för denna föranlett formuleringen »om och i vad mån avdrag etc.» vid motsvarande bestämmelse, sakna motsvarighet inom undervisningsväsendet.

2 mom. Den här intagna föreskriften angående tjänstledighetsavdrag för lärare i övningsämne är i princip hämtat från 1928 års lönekommittés förslag till tilläggsbestämmelser till allmänna avlöningsreglementet 12 §. Med uttrycket »avdragsbeloppet» förstås det avdragsbelopp, som uppkommer, sedan samtliga förekommande treprocentsavdrag verkställts.

19 §.

1 mom. Lärarlönekommittén hade föreslagit, att lärare skulle vara skyldig vikariera å högre tjänst allenast vid under reglementet inbegripen läroanstalt inom samma kommun. Här har icke upptagits denna begränsning, enär det kan tänkas fall, då en lärare kan behövas för vikariat på en högre tjänst å annan ort. Att märka är, att läraren för sådant fall enligt 26 och 27 §§ av reglementet kan erhålla reseersättning och tjänstgöringstraktamente, respektive ersättning för flyttningskostnad. Den föreslagna bestämmelsen överensstämmer i princip med avlöningsreglementet för civilförvaltningen utom i fråga om tiden för vikariatet, vilken i förevarande förslag satts till sammanlagt högst sex i stället för tre månader. Bestämmelsen torde närmast komma att användas vid uppstående vakanser eller ledigheter under pågående termin, och då är det uppenbarligen icke tillräckligt med en begränsning av tiden till tre månader. Icke heller fem månader skulle vara tillfyllest för alla hithörande fall. Det har därför ansetts lämpligast att sätta tiden till sammanlagt högst sex månader.

Stadgandet i andra stycket ansluter sig till lärarlönekommitténs förslag, att vikariatsersättning skall utgå, oavsett vikariatets längd. För allmänna civilförvaltningen gäller däremot, att vikariatsersättning ej utgår för vikariat omfattande kortare tid än åtta dagar. Slopande av nämnda begränsning har emellertid föreslagits av 1928 års lönekommitté för civilförvaltningen i allmänhet. Med tanke på de vid undervisningsväsendet rådande särskilda arbetsförhållandena har fördenskull införts rätt till vikariatsersättning även vid kortvariga vikariat. Liksom för närvarande är fallet, bör lärare vara skyldig att vid tillfälligt förfall för en kollega utan ersättning under högst två dagar åtaga sig den ökade tjänstgöring, som med anledning av förfallet kan komma att åläggas honom. Bestämmelser härom torde liksom hittills böra meddelas i vederbörande stadga eller reglemente.

2 mom. Bestämmelsen i detta moment om rätt för lärare, vilken förordnas att jämte egen tjänst bestrida med annan befattning förenad undervisning, uppbära timlärarersättning, har icke avseende å senast berörda fall, då nämligen däri omhandlade undervisning ingår i den läraren åliggande tjänstgöringsskyldigheten å egen befattning.

Den av lärarlönekommittén under 19 § 3 mom. föreslagna bestämmelsen, att lärare skulle under vissa förutsättningar vara pliktig att, om han därtill förordnades, som vikarie bestrida befattning i samma eller lägre lönegrad vid annan läroanstalt än den, där han är anställd, och jämväl å annan ort, lärar icke hava varit aktuell ens under de senaste årens betydande omvälvningar på undervisningsväsendets område. Bestämmelsen har icke tagits upp av 1928 års lönekommitté och torde icke heller vara behövlig.

22 §.

1 mom. Bestämmelserna i förevarande moment överensstämman i huvudsak med de för allmänna civilförvaltningen gällande, dock med vissa ändringar i anslutning till 1936 års lärarlönesakkunnigas förslag till avlöningsreglemente för lärare vid folk- och småskolor (statens off. utr. 1936:48). Sålunda föreslås, att tjänstinnehavare blott skall vara skyldig »mottaga» tjänstebostad. Vidare har föreskriften om bostadsersättnings erläggande i förskott slopats.

Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att efter förslag av skolöverstyrelsen bestämma, vilken statlig myndighet som i olika förekommande fall skall anses vara »vederbörande myndighet».

2 mom. Det förutsättes, att en boställsordning fastställs för sådana fall, då tjänstebostad tillhandahålles av vederbörande kommun. Därest detta sker, torde motsvarande normer böra tillämpas beträffande staten tillhörig tjänstebostad. Förslag till boställsordning torde böra utarbetas av skolöverstyrelsen i samråd med statens bostadsnämnd.

Fastställande av boställsordning är av betydelse jämväl för avvägandet av den hyresersättning, som bör av skolkommun erläggas till staten, då bostad ej tillhandahålles in natura.

23 §.

1 mom. Stadgandet i 1 mom. a) har formulerats med tanke bland annat på det fall, då en rektor övergår till lärartjänst i trängre mening, när hans rektorsförordnande av en eller annan anledning upphört. Med uttrycket »beslutet rörande förändringen i hans tjänstgöring» avses det beslut av högsta ifrågakommande myndighet, varigenom det blivit slutligen avgjort, att bostadsinnehavaren skall övergå till annan tjänst.

24 §.

Liksom ovan under 22 § 1 mom. framhållits, torde det även beträffande här förevarande bestämmelse få ankomma på Kungl. Maj:t att efter förslag av skolöverstyrelsen bestämma, vem som i olika förekommande fall skall anses vara »vederbörande myndighet».

26 §.

1 mom. Här intagna bestämmelse om ersättning för tjänsteresa är hämtad ur avlöningsreglementet för civilförvaltningen, dock med uteslutande av de där förekommande orden »vilken är att hänföra till extra förrättning». Vad som menas med »extra» förrättning har ofta varit föremål för tvist, och uttrycket i fråga måste numera anses föråldrat, vilket framgår vid en jämförelse med allmänna resereglementet, 1 §, där det endast talas om »förrättning».

Förevarande bestämmelse är icke avsedd att tillämpas i de fall, då en övningslärare samtidigt innehar tjänster på olika orter. Bidrag till kostnader för resor mellan olika tjänstgöringsorter torde få liksom hittills, efter prövning i varje särskilt fall, medgivas av Kungl. Maj:t.

2 mom. Bestämmelsen angående tjänstgöringstraktamente är givetvis icke avsedd att vinna tillämpning i sådana fall, då en lärare i övningsämne samtidigt tjänstgör å mer än en ort.

27 §.

Med »befordran» avses här först och främst utnämning till befattning i högre lönegrad än den förut innehavda. Såsom befordran i förevarande sammanhang anses däremot icke övergång från icke-provårsläroverk till lika tjänst vid provårsläroverk. Vidare är det självfallet, att det måste betraktas som befordran, om t. ex. en lektor vid högre allmänt läroverk förordnas att vara rektor vid realskola. Rätt till ersättning enligt förevarande paragraf förutsättes föreligga även i sådana fall, då den, som innehar en rektors lärartjänst med i fullmakten inryckt förbehåll om flyttningsskyldighet, nödgas flytta till tjänst å annan ort på grund av att den ifrågavarande rektorn övertager utövningen av sin lärartjänst.

28 §.

Beträffande den i denna paragraf använda terminologien märkes, att med ordet »arvode» betecknats sådan gottgörelse, å vilken, helt eller delvis, dyrtidstillägg förutsatts kunna utgå, medan med ordet »ersättning» betecknats gottgörelse, å vilken sådant tillägg icke bör beräknas.

1 mom. a) De här avsedda biträdande föreståndarinnorna vid högre lärarinneseminariet äro till antalet tre, nämligen en för själva lärarinneseminariet, en för normalskolan för flickor samt en för skolköksseminariet och hushållsskolan. Det föreslagna särskilda arvudet är väsentligen avsett att ersätta den nu till envar av dessa biträdande föreståndarinnor utgående hyresersättningen.

b) Föreskrifter dels om de avgifter, som skola erläggas av den, som anmäler sig till fyllnadsprövning, dels ock om fördelningen av dessa avgifter på de av prövningen berörda lärarna finnas meddelade i läroverksstadgan och andra motsvarande författningar. Så torde böra förfaras jämväl efter löne regleringen.

c) Det här ifrågavarande särskilda arvudet till föreståndare för provårskurs är för närvarande högst 1,500 kronor vid både allmänt läroverk och folkskoleseminarium; arvudet är uppdelat i ett fast belopp och ett rörligt belopp, det senare växlande allt efter antalet lärarkandidater som deltaga i provårskursen. Med hänsyn till att hela frågan om lärarutbildningen för närvarande befinner sig under utredning av särskilt tillkallade sakkunniga, har här — i anslutning till ett förslag av skolöverstyrelsen i utlåtande den 27 maj 1935 angående 1927 års skolsakkunnigas utredning och förslag rörande praktisk lärarkurs för blivande lärare vid de allmänna läroverken m. fl. undervisningsanstalter — endast gjorts de ändringar i nu gällande ordning, att dels föreståndararvudet föreslagits skola utgå med ett fast belopp, oberoende av möjligen förekommande växlingar i antalet lärarkandidater, dels arvudet föreslagits skola utgöra 1,500 kronor vid allmänt läroverk och 1,200 kronor vid folkskoleseminarium.

d) Det här ifrågavarande särskilda arvudet tillkommer för närvarande rektor, lektor, adjunkt och övningsskollärare vid provårsanstalt, under förutsättning att han ej är förordnad att för minst en termin vara föreståndare för provårskursen, och utgör 300 kronor. I den föreslagna bestämmelsen har arvodesbeloppet — med hänsyn till den pågående utredningen om provårets organisation — ansetts böra bibehållas oförändrat, medan den utvidgningen föreslås beträffande kretsen av de personer, som äga åtnjuta arvudet i fråga, att detsamma framdeles skall tillkomma även ämneslärarinna vid provårsläroverk, vilket föreslagits både av 1928 års lönekommitté och av skolöverstyrelsen i det ovannämnda utlåtandet den 27 maj 1935.

e) För närvarande är frågan om ersättning till rektor och lärare vid provårsanstalt för handledning av lärarkandidater sammankopplad med frågan om det ovan under d) omförmälda särskilda arvodet till dessa befattningshavare. I detta hänseende gäller, att det särskilda arvodet och ersättningen för handledning icke må för år tillhopa överstiga 600 kronor. Det har i förevarande förslag ansetts enklast, att de mera detaljerade och varierande föreskrifter, som erfordras beträffande ersättning för handledning av lärarkandidater, lös-göras från sambandet med bestämmelsen om det till vissa lärare vid provårsanstalt utgående fasta arvodet och i stället sammanföras med bestämmelsen om ersättning för i provåret ingående metodiska föreläsningar och kurser. Det bör i detta hänseende observeras, att det nu utgående särskilda arvodet till vissa lärare vid provårsanstalt icke förutsätter, att vederbörande lärare har sig handledning av lärarkandidater anförtrodd. Arvodet tillkommer läraren i hans blotta egenskap av lärare vid provårsanstalt, alldeles oavsett hans befattning med lärarkandidaterna. Då handledarskap och arbete med metodiska föreläsningar och kurser däremot äro direkt beroende av lärarkandidaternas antal och fördelning på olika ämnen, synes ersättningen för dessa båda slag av provårsarbete böra regleras i ett sammanhang, lämpligen i form av ett kungl. brev.

f) För närvarande är skolköksföreståndarinnan vid småskoleseminariet i Lycksele (vilken tillika är lärarinna i hushållsgöromål) den enda ordinarie läraren i övningsämne vid småskoleseminarium. Det förutsättes emellertid, att flera ordinarie övningslärartjänster, bland annat i hushållsgöromål, framdeles skola inrättas vid småskoleseminarierna. Under sådana förhållanden har det synts riktigast att tilldela lärarinna i hushållsgöromål vid småskoleseminariet i Lycksele, därest hon tillika tjänstgör såsom skolköksföreståndarinna, särskilt arvode härför. Beloppet, 360 kronor, är valt med hänsyn till skillnaden i allmänhet mellan löneklasserna inom den ifrågavarande lönegraden.

g) Det särskilda arvodet till första lärarinna vid förskolan för blindas Tomtebodas är nu 500 kronor. Höjningen till 600 kronor är betingad av dyrtidstilläggets olika beräkning efter reglering.

2 mom. Föreskrifter torde erfordras icke blott rörande utbetalning av de i 1 mom. omförmälda särskilda arvoden och ersättningarna utan även rörande arvodes respektive ersättnings utgående i fall av tjänstledighet. Förslag härom torde få avgivas av skolöverstyrelsen.

Frågan om arvode till biträde å rektorsexpedition, bibliotekarie, tillsynslärare och kvinnlig sakkunnig upptages till behandling i sammanhang med avlöningsbestämmelserna för icke-ordinarie lärare m. fl. Ifrågavarande arvoden kunna nämligen tillkomma personer, vilka sakna ordinarie anställning vid vederbörande läroanstalt.

29 §.

Förevarande bestämmelse är avsedd att tillämpas bland annat för utanordnande i särskilda fall av ersättning till lärare, som utfört ett extra arbete med ordnande av institution eller samling i sådana fall, då detta icke ålegat honom i tjänsten i hans egenskap av institutionsföreståndare eller dylikt. I undantagsfall, t. ex. vid inrättandet av en ny läroanstalt, då det extra arbetet kan bli särskilt betungande, torde även institutionsföreståndare kunna ifrågakomma till erhållande av ersättning enligt förevarande paragraf. På given anledning har det varit föremål för övervägande, huruvida institutionsföreståndare även i normala fall borde kunna erhålla särskild ersättning i denna sin

egenskap. Med hänsyn dels till den förordade ökade latituden för lärarnas tjänstgöringsskyldighet, vilken kommer att möjliggöra större hänsynstagande till olikhet i arbetsbördan för olika lärare, dels till att förevarande fråga syntes kräva närmare utredning, har frågan emellertid icke kunnat upptagas här utan torde få bli föremål för prövning i annat sammanhang.

Någon bestämmelse om felräkningspenningar (28 § avlöningsreglementet för allmänna civilförvaltningen) har icke ansetts motiverad för undervisningsväsendets del.

Ersättning för övertidsarbete i den mening, som föreligger i 29 § avlöningsreglementet för allmänna civilförvaltningen, förekommer icke vid undervisningsväsendet. Ett slags övertidsarbete kan däremot anses föreligga i de fall, då en lärare bestrider undervisning utöver den, som åligger honom på egen tjänst. Ersättning för sådan undervisning utgår enligt bestämmelserna rörande timlärare.

31 §.

Bestämmelsen om lönenämnd har avfattats i enlighet med avlöningsreglementet för lots- och fyrstaten (1922 : 379), vilket innehåller mindre detaljerade föreskrifter än avlöningsreglementet för allmänna civilförvaltningen.

32 §.

Bestämmelsen om reglementets tillämplighet överensstämmer i huvudsak med motsvarande bestämmelse för allmänna civilförvaltningen.

Enligt avlöningsreglementet för allmänna civilförvaltningen skall genom beslut av Kungl. Maj:t och riksdagen bestämmas de verk, å vilkas befattningshavare reglementet skall äga tillämpning, ävensom den tidpunkt, från vilken reglementet skall gälla för vederbörande verk. Avlöningsreglementet för statens undervisningsväsen åter kan — på grund av den i 1 § gjorda hänvisningen till tjänsteförteckningen — utan särskild kungörelse träda i tillämpning på de i reglementets ikraftträdandebestämmelser angivna tiderna. Därest framtida nya läroanstalter inordnas under reglementet, låra särskilda kungörelser få utfärdas rörande komplettering av tjänsteförteckningen, i samband varmed torde få meddelas de särbestämmelser rörande avlöningsförmånerna, som i ett eller annat avseende kunna bli erforderliga.

I likhet med vad som skett i samband med utfärdandet år 1921 av avlöningsreglemente för allmänna civilförvaltningen torde Kungl. Maj:t komma att utfärda särskilda kungörelser dels med vissa föreskrifter i anledning av den nya löneregleringen (jfr 1921 : 453), dels med bestämmelser i fråga om övergång till de nya lönestaterna (jfr 1921 : 616). I samband härmed torde utfärdas särskilda bestämmelser rörande inplaceringen övergångsvis å löneplanen av viss kvinnlig lärarpersonal med anledning av införande av lika lön för manlig och kvinnlig lärare i samma tjänsteställning.

Löneplan för extra ordinarie lärare.

Lönegrad		L ö n e k l a s s							
Nr	Omfattar lönklas- serna nr	Nr	O r t s g r u p p						
			A	B	C	D	E	F	G
1	b, a 1—4	b	1,380	1,446	1,512	1,578	1,644	1,710	1,776
2	a 1—5	a	1,440	1,506	1,572	1,638	1,704	1,770	1,836
3	1—6	1	1,500	1,566	1,632	1,698	1,764	1,830	1,896
4	2—7	2	1,620	1,692	1,764	1,836	1,908	1,980	2,052
5	3—8	3	1,740	1,818	1,896	1,974	2,052	2,130	2,208
6	4—9	4	1,860	1,944	2,028	2,112	2,196	2,280	2,364
7	5—10	5	1,980	2,070	2,160	2,250	2,340	2,430	2,520
8	6—11	6	2,100	2,196	2,292	2,388	2,484	2,580	2,676
9	7—12	7	2,220	2,322	2,424	2,526	2,628	2,730	2,832
10	8—13	8	2,340	2,448	2,556	2,664	2,772	2,880	2,988
11	9—14	9	2,460	2,574	2,688	2,802	2,916	3,030	3,144
12	10—15	10	2,580	2,700	2,820	2,940	3,060	3,180	3,300
13	11—16	11	2,730	2,856	2,982	3,108	3,234	3,360	3,486
14	12—17	12	2,880	3,012	3,144	3,276	3,408	3,540	3,672
15	13—18	13	3,060	3,198	3,336	3,474	3,612	3,750	3,888
16	14—19	14	3,240	3,384	3,528	3,672	3,816	3,960	4,104
17	15—20	15	3,450	3,600	3,750	3,900	4,050	4,200	4,350
18	16—21	16	3,660	3,816	3,972	4,128	4,284	4,440	4,596
19	17—22	17	3,960	4,122	4,284	4,446	4,608	4,770	4,932
20	18—22	18	4,260	4,434	4,608	4,782	4,956	5,130	5,304
		19	4,560	4,746	4,932	5,118	5,304	5,490	5,676
		20	4,860	5,058	5,256	5,454	5,652	5,850	6,048
		21	5,160	5,370	5,580	5,790	6,000	6,210	6,420
		22	5,520	5,736	5,952	6,168	6,384	6,600	6,816

Löneplan för extra lärare.

Lönegrad		L ö n e k l a s s							
Nr	Omfattar lönklas- serna nr	Nr	O r t s g r u p p						
			A	B	C	D	E	F	G
1	c, b	c	1,320	1,386	1,452	1,518	1,584	1,650	1,716
2	b, a	b	1,380	1,446	1,512	1,578	1,644	1,710	1,776
3	a, 1	a	1,440	1,506	1,572	1,638	1,704	1,770	1,836
4	1, 2	1	1,500	1,566	1,632	1,698	1,764	1,830	1,896
5	2, 3	2	1,620	1,692	1,764	1,836	1,908	1,980	2,052
6	3, 4	3	1,740	1,818	1,896	1,974	2,052	2,130	2,208
7	4, 5	4	1,860	1,944	2,028	2,112	2,196	2,280	2,364
8	5, 6	5	1,980	2,070	2,160	2,250	2,340	2,430	2,520
9	6, 7	6	2,100	2,196	2,292	2,388	2,484	2,580	2,676
10	7, 8	7	2,220	2,322	2,424	2,526	2,628	2,730	2,832
11	8, 9	8	2,340	2,448	2,556	2,664	2,772	2,880	2,988
12	9, 10	9	2,460	2,574	2,688	2,802	2,916	3,030	3,144
13	10, 11	10	2,580	2,700	2,820	2,940	3,060	3,180	3,300
14	11, 12	11	2,730	2,856	2,982	3,108	3,234	3,360	3,486
15	12, 13	12	2,880	3,012	3,144	3,276	3,408	3,540	3,672
16	13, 14	13	3,060	3,198	3,336	3,474	3,612	3,750	3,888
17	14, 15	14	3,240	3,384	3,528	3,672	3,816	3,960	4,104
18	15, 16	15	3,450	3,600	3,750	3,900	4,050	4,200	4,350
19	16, 17	16	3,660	3,816	3,972	4,128	4,284	4,440	4,596
20	17, 18	17	3,960	4,122	4,284	4,446	4,608	4,770	4,932
		18	4,260	4,434	4,608	4,782	4,956	5,130	5,304

Bilaga till kungörelsen med avlöningsbestämmelser för icke-ordinarie lärare vid statens undervisningsväsen.

Tjänsteförteckning, angivande extra ordinarie och extra lärare vid vederbörande läroanstalter ävensom de särskilda lönegrader, till vilka de äro hänförliga enligt de i 7 och 26 §§ av kungörelsen med avlöningsbestämmelser för icke-ordinarie lärare vid statens undervisningsväsen intagna löneplanerna.

Läroanstalter och befattningar	Lönegrad
<i>Högre lärarinneseminariet.</i>	
Adjunkt	20
Ämneslärarinna	18
Lärare i teckning, musik eller gymnastik med lek och idrott . .	18
Övningsskollärare	18
Lärarinna i hushållsgöromål:	
vid statens skolköksseminarium och hushållsskola	17
annan	15
Lärarinna i kvinnlig slöjd	15
<i>De allmänna läroverken.</i>	
Adjunkt	20
Ämneslärarinna	18
Lärare i teckning, musik eller gymnastik med lek och idrott . .	18
Lärare i manlig slöjd, kvinnlig slöjd eller hushållsgöromål	15
<i>Folkskoleseminarierna.</i>	
Adjunkt	20
Lärare i teckning, musik eller gymnastik med lek och idrott . .	18
Övningsskollärare	18
Lärare i manlig eller kvinnlig slöjd	16
Lärarinna i hushållsgöromål eller kvinnlig slöjd vid manligt se- minariums övningsskola	15
Lärare i trädgårdsskötsel:	
vid dubbelseminarium	15
vid enkelseminarium	12
<i>Småskoleseminarierna.</i>	
Adjunkt	20
Lärare i teckning, musik eller gymnastik med lek och idrott . .	18
Övningsskollärare	18

Läroanstalter och befattningar	Lönegrad
<i>Småskoleseminarierna (forts.)</i>	
Lärlarinna i kvinnlig slöjd	16
Lärlarinna i hushållsgöromål samt lärare i manlig slöjd vid seminariums övningsskola	15
<i>Läroanstalterna för blinda.</i>	
Lärare i kunskapsämne	18
Lärare i musik eller gymnastik med lek och idrott	18
Arbetslärare samt lärarinna i hushållsgöromål	14
<i>Vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte.</i>	
Lärlarinna i kunskapsämne	18
Lärlarinna i slöjd	14
<i>De tekniska läroverken.</i>	
Adjunkt	20
Lärare i gymnastik med lek och idrott	18

Avlöningsplan för timlärare.

Läroanstalter och timlärare	Ortsgrupp						
	A	B	C	D	E	F	G
<i>Högre lärarinnesseminariet.</i>							
I läsämne: som genomgått eller innehar behörighet att genomgå provårskurs	170	177	184	191	198	205	212
annan	147	153	159	165	171	177	183
i teckning, musik eller gymnastik med lek och idrott	123	128	133	138	143	148	153
i övningsskolan	161	167	173	179	185	191	197
i hushållsgöromål: vid statens skolköksseminarium och hushållsskola	115	120	125	130	135	140	145
annan	101	106	111	116	121	126	131
i kvinnlig slöjd	101	106	111	116	121	126	131
<i>De allmänna läroverken.</i>							
I läsämne: som genomgått eller innehar behörighet att genomgå provårskurs	170	177	184	191	198	205	212
annan	147	153	159	165	171	177	183
i teckning, musik eller gymnastik med lek och idrott	123	128	133	138	143	148	153
i manlig slöjd, kvinnlig slöjd eller hushållsgöromål	101	106	111	116	121	126	131
<i>Folkskoleseminarierna.</i>							
I läsämne: som genomgått eller innehar behörighet att genomgå provårskurs	170	177	184	191	198	205	212
annan	147	153	159	165	171	177	183
i teckning, musik eller gymnastik med lek och idrott	123	128	133	138	143	148	153
i övningsskolan	161	167	173	179	185	191	197
i manlig eller kvinnlig slöjd i seminariet	107	112	117	122	127	132	137
i manlig eller kvinnlig slöjd i övningsskolan samt i hushållsgöromål	101	106	111	116	121	126	131
<i>Smskoleseminarierna.</i>							
I läsämne: som genomgått eller innehar behörighet att genomgå provårskurs	170	177	184	191	198	205	212
annan	147	153	159	165	171	177	183
i teckning, musik eller gymnastik med lek och idrott	123	128	133	138	143	148	153
i övningsskolan	161	167	173	179	185	191	197
i kvinnlig slöjd i seminariet	107	112	117	122	127	132	137
i manlig eller kvinnlig slöjd i övningsskolan samt i hushållsgöromål	101	106	111	116	121	126	131
<i>Läroanstalterna för blinda.</i>							
I kunskapsämne	129	135	141	147	153	159	165
i musik eller gymnastik med lek och idrott	123	128	133	138	143	148	153
i arbetsämne eller hushållsgöromål	79	83	87	91	95	99	103
<i>Vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte.</i>							
I kunskapsämne	129	135	141	147	153	159	165
i slöjd	79	83	87	91	95	99	103
<i>De tekniska läroverken.</i>							
I läsämne: som genomgått eller innehar behörighet att genomgå provårskurs	170	177	184	191	198	205	212
annan	147	153	159	165	171	177	183
i musik eller gymnastik med lek och idrott	123	128	133	138	143	148	153

Bilaga F.

Beräkning av individuella löner för vissa lärare vid de allmänna läroverken dels enligt nu gällande bestämmelser, dels enligt de föreslagna nya avlöningsgrunderna.

A. Rektor (mänlig).

1. Högre allmänt läroverk.

Dyrort	Nuvarande lön ¹	F ö r e s l a g e n l ö n					
		Grupp I	Ökning + Minsk- ning —	Grupp II	Ökning + Minsk- ning —	Grupp III	Ökning + Minsk- ning —
A . . .	—	—	—	—	—	—	—
B . . .	12,228	13,104	+ 876	12,624	+ 396	12,144	— 84
C . . .	12,346	13,344	+ 998	12,864	+ 518	12,384	+ 38
D . . .	12,496	13,584	+ 1,088	13,104	+ 608	12,624	+ 128
E . . .	13,017	13,824	+ 807	13,344	+ 327	12,864	— 153
F . . .	12,946	14,064	+ 1,118	13,584	+ 638	13,104	+ 168
G . . .	13,598	14,304	+ 706	13,824	+ 226	13,344	— 254
H . . .	13,305	14,544	+ 1,239	14,064	+ 759	13,584	+ 279
I . . .	14,288	14,664	+ 376	14,184	— 104	13,704	— 584

2. Realskola.

Dyrort	Nuvarande lön ¹	F ö r e s l a g e n l ö n					
		Grupp I	Ökning + Minsk- ning —	Grupp II	Ökning + Minsk- ning —	Grupp III	Ökning + Minsk- ning —
A . . .	10,709	11,424	+ 715	10,944	+ 235	10,464	— 245
B . . .	10,632	11,664	+ 1,032	11,184	+ 552	10,704	+ 72
C . . .	10,878	11,904	+ 1,026	11,424	+ 546	10,944	+ 66
D . . .	11,016	12,144	+ 1,128	11,644	+ 628	11,184	+ 168
E . . .	11,038	12,384	+ 1,346	11,904	+ 866	11,424	+ 386
F . . .	11,584	12,624	+ 1,040	12,144	+ 560	11,664	+ 80
G . . .	12,164	12,864	+ 700	12,384	+ 220	11,904	— 260
H . . .	11,456	13,104	+ 1,648	12,624	+ 1,168	12,144	+ 688
I . . .	12,938	13,224	+ 286	12,744	— 194	12,264	— 674

¹ Inklusive hyresersättning, beräknad efter medeltalet för dylik ersättning å vederbörande dyrort.

B. Lektor.

(27 lönegraden.)

1. Manlig.

Dyr- ort	1 året			6 året			11 året		
	Nuva- rande lön	Föresla- gen lön (27 : 27)	Ökning + Minsk- ning —	Nuva- rande lön	Föresla- gen lön (27 : 28)	Ökning + Minsk- ning —	Nuva- rande lön	Föresla- gen lön (27 : 30)	Ökning + Minsk- ning —
A . . .	8,385	8,419	+ 34	9,030	8,952	— 78	9,588	9,984	+ 396
B . . .	8,385	8,685	+ 300	9,030	9,218	+ 188	9,588	10,224	+ 636
C . . .	8,514	8,952	+ 438	9,159	9,484	+ 325	9,688	10,464	+ 776
D . . .	8,643	9,218	+ 575	9,288	9,744	+ 456	9,788	10,704	+ 916
E . . .	8,772	9,484	+ 712	9,388	9,984	+ 596	9,888	10,944	+ 1,056
F . . .	9,072	9,744	+ 672	9,688	10,224	+ 536	10,188	11,184	+ 996
G . . .	9,072	9,984	+ 912	9,688	10,464	+ 776	10,188	11,424	+ 1,236
H . . .	9,272	10,224	+ 952	9,888	10,704	+ 816	10,388	11,664	+ 1,276
I . . .	9,392	10,344	+ 952	10,008	10,824	+ 816	10,508	11,784	+ 1,276

2. Kvinnlig¹.

Dyr- ort	1 året			6 året			11 året		
	Nuva- rande lön	Föresla- gen lön (27 : 27)	Ökning + Minsk- ning —	Nuva- rande lön	Föresla- gen lön (27 : 28)	Ökning + Minsk- ning —	Nuva- rande lön	Föresla- gen lön (27 : 29)	Ökning + Minsk- ning —
A . . .	6,966	8,419	+ 1,453	7,482	8,952	+ 1,470	7,998	9,484	+ 1,486
B . . .	6,966	8,685	+ 1,719	7,482	9,218	+ 1,736	7,998	9,744	+ 1,746
C . . .	7,095	8,952	+ 1,857	7,611	9,484	+ 1,873	8,127	9,984	+ 1,857
D . . .	7,224	9,218	+ 1,994	7,740	9,744	+ 2,004	8,256	10,224	+ 1,968
E . . .	7,353	9,484	+ 2,131	7,869	9,984	+ 2,115	8,385	10,464	+ 2,079
F . . .	7,593	9,744	+ 2,151	8,109	10,224	+ 2,115	8,625	10,704	+ 2,079
G . . .	7,593	9,984	+ 2,391	8,109	10,464	+ 2,355	8,625	10,944	+ 2,319
H . . .	7,753	10,224	+ 2,471	8,269	10,704	+ 2,435	8,785	11,184	+ 2,399
I . . .	7,873	10,344	+ 2,471	8,389	10,824	+ 2,435	8,905	11,304	+ 2,399

¹ Efter löneplanens fulla tillämpning å kvinnlig lärare.**C. Adjunkt.**

(23 lönegraden.)

1. Manlig.

Dyr- ort	1 året			6 året			11 året			16 året		
	Nuva- rande lön	Före- slagen lön (23 : 23)	Ök- ning + Minsk- ning —	Nuva- rande lön	Före- slagen lön (23 : 24)	Ök- ning + Minsk- ning —	Nuva- rande lön	Före- slagen lön (23 : 26)	Ök- ning + Minsk- ning —	Nuva- rande lön	Före- slagen lön (23 : 26)	Ök- ning + Minsk- ning —
A . .	6,321	6,498	+ 177	6,966	6,964	— 2	7,611	7,897	+ 286	8,256	7,897	— 359
B . .	6,321	6,745	+ 424	6,966	7,218	+ 252	7,611	8,163	+ 552	8,256	8,163	— 93
C . .	6,450	6,991	+ 541	7,095	7,471	+ 376	7,740	8,430	+ 690	8,385	8,430	+ 45
D . .	6,579	7,238	+ 659	7,224	7,724	+ 500	7,869	8,696	+ 827	8,514	8,696	+ 182
E . .	6,708	7,484	+ 776	7,353	7,977	+ 624	7,998	8,962	+ 964	8,643	8,962	+ 319
F . .	7,008	7,730	+ 722	7,653	8,230	+ 577	8,298	9,229	+ 931	8,943	9,229	+ 286
G . .	7,008	7,977	+ 969	7,653	8,483	+ 830	8,298	9,495	+ 1,197	8,943	9,495	+ 552
H . .	7,208	8,223	+ 1,015	7,853	8,736	+ 883	8,498	9,744	+ 1,246	9,143	9,744	+ 601
I . .	7,328	8,356	+ 1,028	7,973	8,869	+ 896	8,618	9,864	+ 1,246	9,263	9,864	+ 601

2. Kvinnlig¹.

Dyr- ort	1 året			6 året			11 året			16 året		
	Nuva- rande lön	Före- slagen lön (23:23)	Ök- ning + Minsk- ning —	Nuva- rande lön	Före- slagen lön (23:24)	Ök- ning + Minsk- ning —	Nuva- rande lön	Före- slagen lön (23:25)	Ök- ning + Minsk- ning —	Nuva- rande lön	Före- slagen lön (23:25)	Ök- ning + Minsk- ning —
A . .	5,353	6,498	+ 1,145	5,740	6,964	+ 1,224	6,127	7,431	+ 1,304	6,514	7,431	+ 917
B . .	5,353	6,745	+ 1,392	5,740	7,218	+ 1,478	6,127	7,690	+ 1,563	6,514	7,690	+ 1,176
C . .	5,482	6,991	+ 1,509	5,869	7,471	+ 1,602	6,256	7,950	+ 1,694	6,643	7,950	+ 1,307
D . .	5,611	7,238	+ 1,627	5,998	7,724	+ 1,726	6,385	8,210	+ 1,825	6,772	8,210	+ 1,438
E . .	5,676	7,484	+ 1,808	6,063	7,977	+ 1,914	6,450	8,470	+ 2,020	6,837	8,470	+ 1,633
F . .	5,916	7,730	+ 1,814	6,303	8,230	+ 1,927	6,690	8,729	+ 2,039	7,077	8,729	+ 1,652
G . .	5,916	7,977	+ 2,061	6,303	8,483	+ 2,180	6,690	8,989	+ 2,299	7,077	8,989	+ 1,912
H . .	6,076	8,223	+ 2,147	6,463	8,736	+ 2,273	6,850	9,249	+ 2,399	7,237	9,249	+ 2,012
I . .	6,196	8,356	+ 2,160	6,583	8,869	+ 2,286	6,970	9,382	+ 2,412	7,357	9,382	+ 2,025

D. Ämneslärarinna¹.

(21 lönegraden.)

1. Adjunktskompetent.

Dyr- ort	1 året			6 året			11 året			16 året		
	Nuva- rande lön	Före- slagen lön (21:21)	Ök- ning + Minsk- ning —	Nuva- rande lön	Före- slagen lön (21:22)	Ök- ning + Minsk- ning —	Nuva- rande lön	Före- slagen lön (21:23)	Ök- ning + Minsk- ning —	Nuva- rande lön	Före- slagen lön (21:23)	Ök- ning + Minsk- ning —
A . .	5,353	5,704	+ 351	5,740	6,103	+ 363	6,127	6,503	+ 376	6,514	6,503	— 11
B . .	5,353	5,937	+ 584	5,740	6,343	+ 603	6,127	6,749	+ 622	6,514	6,749	+ 235
C . .	5,482	6,170	+ 688	5,869	6,583	+ 714	6,256	6,996	+ 740	6,643	6,996	+ 353
D . .	5,611	6,403	+ 792	5,998	6,823	+ 825	6,385	7,242	+ 857	6,772	7,242	+ 470
E . .	5,676	6,636	+ 960	6,063	7,062	+ 999	6,450	7,489	+ 1,039	6,837	7,489	+ 652
F . .	5,916	6,869	+ 953	6,303	7,302	+ 999	6,690	7,735	+ 1,045	7,077	7,735	+ 658
G . .	5,916	7,102	+ 1,186	6,303	7,542	+ 1,239	6,690	7,981	+ 1,291	7,077	7,981	+ 904
H . .	6,076	7,335	+ 1,259	6,463	7,782	+ 1,319	6,850	8,228	+ 1,378	7,237	8,228	+ 991
I . .	6,196	7,469	+ 1,273	6,583	7,915	+ 1,332	6,970	8,361	+ 1,391	7,357	8,361	+ 1,004

2. Icke-adjunktskompetent.

Dyr- ort	1 året			6 året			11 året			16 året		
	Nuva- rande lön	Före- slagen lön (21:21)	Ök- ning + Minsk- ning —	Nuva- rande lön	Före- slagen lön (21:22)	Ök- ning + Minsk- ning —	Nuva- rande lön	Före- slagen lön (21:23)	Ök- ning + Minsk- ning —	Nuva- rande lön	Före- slagen lön (21:23)	Ök- ning + Minsk- ning —
A . .	4,218	5,704	+ 1,486	4,605	6,103	+ 1,498	4,992	6,503	+ 1,511	5,379	6,503	+ 1,124
B . .	4,218	5,937	+ 1,719	4,605	6,343	+ 1,738	4,992	6,749	+ 1,757	5,379	6,749	+ 1,370
C . .	4,321	6,170	+ 1,849	4,708	6,583	+ 1,875	5,095	6,996	+ 1,901	5,482	6,996	+ 1,514
D . .	4,450	6,403	+ 1,953	4,837	6,823	+ 1,986	5,224	7,242	+ 2,018	5,611	7,242	+ 1,631
E . .	4,515	6,636	+ 2,121	4,902	7,062	+ 2,160	5,289	7,489	+ 2,200	5,676	7,489	+ 1,813
F . .	4,695	6,869	+ 2,174	5,082	7,302	+ 2,220	5,469	7,735	+ 2,266	5,856	7,735	+ 1,879
G . .	4,695	7,102	+ 2,407	5,082	7,542	+ 2,460	5,469	7,981	+ 2,512	5,856	7,981	+ 2,125
H . .	4,815	7,335	+ 2,520	5,202	7,782	+ 2,580	5,589	8,228	+ 2,639	5,976	8,228	+ 2,252
I . .	4,935	7,469	+ 2,534	5,322	7,915	+ 2,593	5,709	8,361	+ 2,652	6,096	8,361	+ 2,265

¹ Efter löneplanens fulla tillämpning å kvinnlig lärare.

E. Extra ordinarie och extra ämneslärare.

1. Manlig extra ordinarie adjunkt.
(20 lönegraden.)

Dyrort	Nuvarande lön för adjunkts- behörig extra- lärare ¹	F ö r e s l a g e n l ö n							
		1 året		7 året		10 året		13 året	
		Lön (20:18)	Ökning+ Minsk- ning —	Lön (20:20)	Ökning+ Minsk- ning —	Lön (20:21)	Ökning+ Minsk- ning —	Lön (20:22)	Ökning+ Minsk- ning —
A . . .	4,863	4,709	— 154	5,375	+ 512	5,708	+ 845	6,108	+ 1,245
B . . .	4,863	4,902	+ 39	5,595	+ 732	5,941	+ 1,078	6,347	+ 1,484
C . . .	5,005	5,095	+ 90	5,815	+ 810	6,174	+ 1,169	6,587	+ 1,582
D . . .	5,147	5,288	+ 141	6,034	+ 887	6,407	+ 1,260	6,827	+ 1,680
E . . .	5,289	5,482	+ 193	6,254	+ 965	6,640	+ 1,351	7,067	+ 1,778
F . . .	5,469	5,675	+ 206	6,474	+ 1,005	6,873	+ 1,404	7,306	+ 1,837
G . . .	5,469	5,868	+ 399	6,694	+ 1,225	7,107	+ 1,638	7,546	+ 2,077
H . . .	5,589	6,061	+ 472	6,913	+ 1,324	7,340	+ 1,751	7,786	+ 2,197
I . . .	5,709	6,194	+ 485	7,047	+ 1,338	7,473	+ 1,764	7,919	+ 2,210

2. Manlig extra adjunkt.
(20 lönegraden.)

Dyrort	Nuvarande lön för icke- adjunkts- behörig extralärare	F ö r e s l a g e n l ö n			
		1 året		4 året	
		Lön (20:17)	Ökning + Minskning —	Lön (20:18)	Ökning + Minskning —
A . . .	4,302	4,395	+ 93	4,728	+ 426
B . . .	4,302	4,575	+ 273	4,921	+ 619
C . . .	4,414	4,755	+ 341	5,114	+ 700
D . . .	4,564	4,935	+ 371	5,308	+ 744
E . . .	4,676	5,114	+ 438	5,501	+ 825
F . . .	4,856	5,294	+ 438	5,694	+ 838
G . . .	4,856	5,474	+ 618	5,887	+ 1,031
H . . .	4,976	5,654	+ 678	6,080	+ 1,104
I . . .	5,096	5,787	+ 691	6,213	+ 1,117

3. Kvinnlig extra ordinarie adjunkt.
(20 lönegraden.)

Dyrort	Nuvarande lön för adjunkts- behörig extralärare ¹	F ö r e s l a g e n l ö n					
		1 året		7 året		10 året	
		Lön (20:18)	Ökning + Minsk- ning —	Lön (20:20)	Ökning + Minsk- ning —	Lön (20:21)	Ökning + Minsk- ning —
A . . .	4,411	4,709	+ 298	5,375	+ 964	5,708	+ 1,297
B . . .	4,411	4,902	+ 491	5,595	+ 1,184	5,941	+ 1,530
C . . .	4,553	5,095	+ 542	5,815	+ 1,262	6,174	+ 1,621
D . . .	4,695	5,288	+ 593	6,034	+ 1,339	6,407	+ 1,712
E . . .	4,837	5,482	+ 645	6,254	+ 1,417	6,640	+ 1,803
F . . .	5,017	5,675	+ 658	6,474	+ 1,457	6,873	+ 1,856
G . . .	5,017	5,868	+ 851	6,694	+ 1,677	7,107	+ 2,090
H . . .	5,137	6,061	+ 924	6,913	+ 1,776	7,340	+ 2,203
I . . .	5,257	6,194	+ 937	7,047	+ 1,790	7,473	+ 2,216

¹ Hänsyn har härvid icke tagits till att ett antal lärare ännu vid utgången av år 1937 kunna åtnjuta sådan tillfälligt medgiven arvodesförhöjning, som utgår efter sex respektive tolv terminers tjänstgöring.

4. Kvinnlig extra adjunkt.
(20 lönegraden.)

Dyrort	Nuvarande lön för icke- adjunkts- behörig extralärare	F ö r e s l a g e n l ö n			
		1 året		4 året	
		Lön (20 : 17)	Ökning + Minskning —	Lön (20 : 18)	Ökning + Minskning —
A . . .	3,857	4,395	+ 538	4,728	+ 871
B . . .	3,857	4,575	+ 718	4,921	+ 1,064
C . . .	3,957	4,755	+ 798	5,114	+ 1,157
D . . .	4,091	4,935	+ 844	5,308	+ 1,217
E . . .	4,192	5,114	+ 922	5,501	+ 1,309
F . . .	4,372	5,294	+ 922	5,694	+ 1,322
G . . .	4,372	5,474	+ 1,102	5,887	+ 1,515
H . . .	4,492	5,654	+ 1,162	6,080	+ 1,588
I . . .	4,612	5,787	+ 1,175	6,213	+ 1,601

5. Extra ordinarie ämneslärarinna.
(18 lönegraden.)

Dyrort	Nuvarande lön för seminarie- utbildad extralärare	F ö r e s l a g e n l ö n					
		1 året		7 året		13 året	
		Lön (18 : 16)	Ökning + Minsk- ning —	Lön (18 : 18)	Ökning + Minsk- ning —	Lön (18 : 20)	Ökning + Minsk- ning —
A . . .	3,857	4,045	+ 188	4,711	+ 854	5,377	+ 1,520
B . . .	3,857	4,218	+ 361	4,904	+ 1,047	5,597	+ 1,740
C . . .	3,957	4,391	+ 434	5,097	+ 1,140	5,817	+ 1,860
D . . .	4,091	4,564	+ 473	5,290	+ 1,199	6,036	+ 1,945
E . . .	4,192	4,738	+ 546	5,484	+ 1,292	6,256	+ 2,064
F . . .	4,372	4,911	+ 539	5,677	+ 1,305	6,476	+ 2,104
G . . .	4,372	5,084	+ 712	5,870	+ 1,498	6,696	+ 2,324
H . . .	4,492	5,257	+ 765	6,063	+ 1,571	6,915	+ 2,423
I . . .	4,612	5,390	+ 778	6,196	+ 1,584	7,049	+ 2,437

6. Extra ämneslärarinna.
(18 lönegraden.)

Dyrort	Nuvarande lön för seminarie- utbildad extralärare	F ö r e s l a g e n l ö n			
		1 året		4 året	
		Lön (18 : 15)	Ökning + Minskning —	Lön (18 : 16)	Ökning + Minskning —
A . . .	3,857	3,829	— 28	4,062	+ 205
B . . .	3,857	3,996	+ 139	4,235	+ 378
C . . .	3,957	4,162	+ 205	4,408	+ 451
D . . .	4,091	4,329	+ 238	4,582	+ 491
E . . .	4,192	4,495	+ 303	4,755	+ 563
F . . .	4,372	4,662	+ 290	4,928	+ 556
G . . .	4,372	4,828	+ 456	5,101	+ 729
H . . .	4,492	4,995	+ 503	5,274	+ 782
I . . .	4,612	5,128	+ 516	5,407	+ 795

F. Timlärare i läsämne.

1. Lärare, som genomgått eller innehar behörighet att genomgå provårskurs.

Dyrort	Avlöning för veckotimme					Ökning + Minskning —			
	Nuvarande				Föreslagen				
	Adjunks-behörig lärare		Icke-adjunks-behörig lärare			Adjunks-behörig lärare		Icke-adjunks-behörig lärare	
	Manlig	Kvinnlig	Manlig	Kvinnlig		Manlig	Kvinnlig	Manlig	Kvinnlig
A . . .	207	193	178	163	188	— 19	— 5	+ 10	+ 25
B . . .	207	193	178	163	196	— 11	+ 3	+ 18	+ 33
C . . .	212	197	183	167	204	— 8	+ 7	+ 21	+ 37
D . . .	220	205	188	172	212	— 8	+ 7	+ 24	+ 40
E . . .	225	210	193	178	219	— 6	+ 9	+ 26	+ 41
F . . .	225	210	193	178	227	+ 2	+ 17	+ 34	+ 49
G . . .	225	210	193	178	235	+ 10	+ 25	+ 42	+ 57

2. Annan lärare.

Dyrort	Avlöning för veckotimme			Ökning + Minskning —	
	Nuvarande		Föreslagen		
	Manlig lärare	Kvinnlig lärare		Manlig lärare	Kvinnlig lärare
A . . .	178	163	163	— 15	± 0
B . . .	178	163	169	— 9	+ 6
C . . .	183	167	176	— 7	+ 9
D . . .	188	172	183	— 5	+ 11
E . . .	193	178	189	— 4	+ 11
F . . .	193	178	196	+ 3	+ 18
G . . .	193	178	203	+ 10	+ 25

G. Ordinarie lärare i övningsämne.

1. Teckning.
(20 lönegraden.)

Manlig.

Dyrort	1 året			6 året			11 året			16 året		
	Nuvarande lön	Föreslagen lön (20:20)	Ökning + Minskning —	Nuvarande lön	Föreslagen lön (20:21)	Ökning + Minskning —	Nuvarande lön	Föreslagen lön (20:23)	Ökning + Minskning —	Nuvarande lön	Föreslagen lön (20:23)	Ökning + Minskning —
Lön för 30 veckotimmars tjänstgöring vid högre allmänt läroverk.												
A . . .	5,327	5,373	+ 46	5,908	5,706	— 202	6,488	6,505	+ 17	7,069	6,505	— 564
B . . .	5,327	5,593	+ 266	5,908	5,939	+ 31	6,488	6,752	+ 264	7,069	6,752	— 317
C . . .	5,443	5,813	+ 370	6,024	6,172	+ 148	6,604	6,998	+ 394	7,185	6,998	— 187
D . . .	5,559	6,032	+ 473	6,140	6,405	+ 265	6,720	7,244	+ 524	7,301	7,244	— 57
E . . .	5,676	6,252	+ 576	6,256	6,638	+ 382	6,837	7,491	+ 654	7,417	7,491	+ 74
F . . .	5,796	6,472	+ 676	6,376	6,871	+ 495	6,957	7,737	+ 780	7,537	7,737	+ 200
G . . .	5,796	6,692	+ 896	6,376	7,105	+ 729	6,957	7,984	+ 1,027	7,537	7,984	+ 447
H . . .	5,876	6,911	+ 1,035	6,456	7,338	+ 882	7,037	8,300	+ 1,193	7,617	8,230	+ 613
I . . .	5,956	7,045	+ 1,089	6,536	7,471	+ 935	7,117	8,363	+ 1,246	7,697	8,363	+ 666
Lön för 15 veckotimmars tjänstgöring vid realskola.												
A . . .	2,612	2,955	+ 343	2,902	3,138	+ 236	3,192	3,578	+ 386	3,483	3,578	+ 95
B . . .	2,612	3,075	+ 463	2,902	3,268	+ 366	3,192	3,714	+ 522	3,483	3,714	+ 231
C . . .	2,689	3,198	+ 509	2,979	3,395	+ 416	3,270	3,851	+ 581	3,560	3,851	+ 291
D . . .	2,747	3,318	+ 571	3,037	3,524	+ 487	3,328	3,984	+ 656	3,618	3,984	+ 366
E . . .	2,805	3,438	+ 633	3,096	3,651	+ 555	3,386	4,120	+ 734	3,676	4,120	+ 444
F . . .	2,925	3,561	+ 636	3,216	3,781	+ 565	3,506	4,257	+ 751	3,796	4,257	+ 461
G . . .	2,925	3,681	+ 756	3,216	3,907	+ 691	3,506	4,390	+ 884	3,796	4,390	+ 594
H . . .	3,005	3,801	+ 796	3,296	4,037	+ 741	3,586	4,527	+ 941	3,876	4,527	+ 651
I . . .	3,085	3,874	+ 789	3,376	4,110	+ 734	3,666	4,600	+ 934	3,956	4,600	+ 644

Kvinnlig¹.

Dyrort	1 året			6 året			11 året			16 året		
	Nuvarande lön	Föreslagen lön (20:20)	Ökning + Minskning —	Nuvarande lön	Föreslagen lön (20:21)	Ökning + Minskning —	Nuvarande lön	Föreslagen lön (20:22)	Ökning + Minskning —	Nuvarande lön	Föreslagen lön (20:22)	Ökning + Minskning —
Lön för 30 veckotimmars tjänstgöring vid högre allmänt läroverk.												
A . . .	4,708	5,373	+ 665	5,172	5,706	+ 534	5,637	6,106	+ 469	6,101	6,106	+ 5
B . . .	4,708	5,593	+ 885	5,172	5,939	+ 767	5,637	6,345	+ 708	6,101	6,345	+ 244
C . . .	4,811	5,813	+ 1,002	5,276	6,172	+ 896	5,740	6,585	+ 845	6,204	6,585	+ 381
D . . .	4,914	6,032	+ 1,118	5,379	6,405	+ 1,026	5,843	6,825	+ 982	6,308	6,825	+ 517
E . . .	5,031	6,252	+ 1,221	5,495	6,638	+ 1,143	5,959	7,065	+ 1,106	6,424	7,065	+ 641
F . . .	5,151	6,472	+ 1,321	5,615	6,871	+ 1,256	6,079	7,304	+ 1,225	6,544	7,304	+ 760
G . . .	5,151	6,692	+ 1,541	5,615	7,105	+ 1,490	6,079	7,544	+ 1,465	6,544	7,544	+ 1,000
H . . .	5,231	6,911	+ 1,680	5,695	7,338	+ 1,643	6,159	7,784	+ 1,625	6,624	7,784	+ 1,160
I . . .	5,311	7,045	+ 1,734	5,775	7,471	+ 1,696	6,239	7,917	+ 1,678	6,704	7,917	+ 1,213
Lön för 15 veckotimmars tjänstgöring vid realskola.												
A . . .	2,270	2,955	+ 685	2,502	3,138	+ 636	2,734	3,358	+ 624	2,967	3,358	+ 391
B . . .	2,270	3,075	+ 805	2,502	3,268	+ 766	2,734	3,491	+ 757	2,967	3,491	+ 524
C . . .	2,328	3,198	+ 870	2,560	3,395	+ 835	2,800	3,621	+ 821	3,025	3,621	+ 596
D . . .	2,386	3,318	+ 932	2,618	3,524	+ 906	2,850	3,754	+ 904	3,083	3,754	+ 671
E . . .	2,431	3,438	+ 1,007	2,663	3,651	+ 988	2,896	3,887	+ 991	3,128	3,887	+ 759
F . . .	2,551	3,561	+ 1,010	2,783	3,781	+ 998	3,016	4,017	+ 1,001	3,248	4,017	+ 769
G . . .	2,551	3,681	+ 1,130	2,783	3,907	+ 1,124	3,016	4,150	+ 1,134	3,248	4,150	+ 902
H . . .	2,631	3,801	+ 1,170	2,863	4,037	+ 1,174	3,096	4,280	+ 1,184	3,328	4,280	+ 952
I . . .	2,711	3,874	+ 1,163	2,943	4,110	+ 1,167	3,176	4,354	+ 1,178	3,408	4,354	+ 946

¹ Efter löneplanens fulla tillämpning å kvinnlig lärare.

2. Gymnastik med lek och idrott.

(20 lönegraden.)

Manlig.

Dyrrort	1 året			6 året			11 året			16 året		
	Nuvarande lön	Förelägen lön (20:20)	Ökning + Minskning -	Nuvarande lön	Förelägen lön (20:21)	Ökning + Minskning -	Nuvarande lön	Förelägen lön (20:23)	Ökning + Minskning -	Nuvarande lön	Förelägen lön (20:23)	Ökning + Minskning -
Lön för 30 veckotimmars tjänstgöring vid högre allmänt laroverk.												
A . . .	5,327	5,859	+ 532	5,908	6,222	+ 314	6,488	7,095	+ 607	7,069	7,095	+ 26
B . . .	5,327	6,099	+ 772	5,908	6,475	+ 567	6,488	7,361	+ 873	7,069	7,361	+ 292
C . . .	5,443	6,339	+ 896	6,024	6,732	+ 708	6,604	7,631	+ 1,027	7,185	7,631	+ 446
D . . .	5,559	6,578	+ 1,019	6,140	6,985	+ 845	6,720	7,900	+ 1,180	7,301	7,900	+ 599
E . . .	5,676	6,818	+ 1,142	6,256	7,238	+ 982	6,837	8,167	+ 1,330	7,417	8,167	+ 750
F . . .	5,796	7,058	+ 1,262	6,376	7,491	+ 1,115	6,957	8,437	+ 1,480	7,537	8,437	+ 900
G . . .	5,796	7,298	+ 1,502	6,376	7,747	+ 1,371	6,957	8,706	+ 1,749	7,537	8,706	+ 1,169
H . . .	5,876	7,537	+ 1,661	6,456	8,000	+ 1,544	7,037	8,973	+ 1,936	7,617	8,973	+ 1,356
I . . .	5,956	7,681	+ 1,725	6,536	8,147	+ 1,611	7,117	9,119	+ 2,002	7,697	9,119	+ 1,422

Lön för 15 veckotimmars tjänstgöring vid realskola.												
A . . .	2,599	3,277	+ 678	2,889	3,480	+ 591	3,179	3,969	+ 790	3,470	3,969	+ 499
B . . .	2,599	3,413	+ 814	2,889	3,623	+ 734	3,179	4,119	+ 940	3,470	4,119	+ 649
C . . .	2,661	3,546	+ 885	2,951	3,766	+ 815	3,241	4,269	+ 1,028	3,532	4,269	+ 737
D . . .	2,720	3,680	+ 960	3,010	3,906	+ 896	3,301	4,419	+ 1,118	3,591	4,419	+ 828
E . . .	2,786	3,813	+ 1,027	3,076	4,049	+ 973	3,366	4,569	+ 1,203	3,657	4,569	+ 912
F . . .	2,906	3,949	+ 1,043	3,196	4,192	+ 996	3,486	4,719	+ 1,233	3,777	4,719	+ 942
G . . .	2,906	4,083	+ 1,177	3,196	4,333	+ 1,137	3,486	4,872	+ 1,386	3,777	4,872	+ 1,095
H . . .	2,986	4,216	+ 1,230	3,276	4,475	+ 1,199	3,566	5,022	+ 1,456	3,857	5,022	+ 1,165
I . . .	3,066	4,299	+ 1,233	3,356	4,559	+ 1,203	3,646	5,102	+ 1,456	3,937	5,102	+ 1,165

Kvinnlig¹.

Dyrrort	1 året			6 året			11 året			16 året		
	Nuvarande lön	Förelägen lön (20:20)	Ökning + Minskning -	Nuvarande lön	Förelägen lön (20:21)	Ökning + Minskning -	Nuvarande lön	Förelägen lön (20:22)	Ökning + Minskning -	Nuvarande lön	Förelägen lön (20:22)	Ökning + Minskning -
Lön för 30 veckotimmars tjänstgöring vid högre allmänt laroverk.												
A . . .	4,708	5,859	+ 1,151	5,172	6,222	+ 1,050	5,637	6,658	+ 1,021	6,101	6,658	+ 557
B . . .	4,708	6,099	+ 1,391	5,172	6,475	+ 1,303	5,637	6,918	+ 1,281	6,101	6,918	+ 817
C . . .	4,811	6,339	+ 1,528	5,276	6,732	+ 1,456	5,740	7,181	+ 1,441	6,204	7,181	+ 977
D . . .	4,914	6,578	+ 1,664	5,379	6,985	+ 1,606	5,843	7,441	+ 1,598	6,308	7,441	+ 1,133
E . . .	5,031	6,818	+ 1,787	5,495	7,238	+ 1,743	5,959	7,704	+ 1,745	6,424	7,704	+ 1,280
F . . .	5,151	7,058	+ 1,907	5,615	7,491	+ 1,876	6,079	7,964	+ 1,885	6,544	7,964	+ 1,420
G . . .	5,151	7,298	+ 2,147	5,615	7,747	+ 2,132	6,079	8,227	+ 2,148	6,544	8,227	+ 1,683
H . . .	5,231	7,537	+ 2,306	5,695	8,000	+ 2,305	6,159	8,487	+ 2,328	6,624	8,487	+ 1,863
I . . .	5,311	7,681	+ 2,370	5,775	8,147	+ 2,372	6,239	8,633	+ 2,394	6,704	8,633	+ 1,929
Lön för 15 veckotimmars tjänstgöring vid realskola.												
A . . .	2,252	3,277	+ 1,025	2,484	3,480	+ 996	2,716	3,726	+ 1,010	2,948	3,726	+ 778
B . . .	2,252	3,413	+ 1,161	2,484	3,623	+ 1,139	2,716	3,869	+ 1,153	2,948	3,869	+ 921
C . . .	2,311	3,546	+ 1,235	2,543	3,766	+ 1,223	2,776	4,016	+ 1,240	3,008	4,016	+ 1,008
D . . .	2,371	3,680	+ 1,309	2,603	3,906	+ 1,303	2,835	4,162	+ 1,327	3,067	4,162	+ 1,095
E . . .	2,423	3,813	+ 1,390	2,656	4,049	+ 1,393	2,888	4,309	+ 1,421	3,120	4,309	+ 1,189
F . . .	2,543	3,949	+ 1,406	2,776	4,192	+ 1,416	3,008	4,455	+ 1,447	3,240	4,455	+ 1,215
G . . .	2,543	4,083	+ 1,540	2,776	4,336	+ 1,560	3,008	4,602	+ 1,594	3,240	4,602	+ 1,362
H . . .	2,623	4,216	+ 1,593	2,856	4,475	+ 1,619	3,088	4,749	+ 1,661	3,320	4,749	+ 1,429
I . . .	2,703	4,299	+ 1,596	2,936	4,559	+ 1,623	3,168	4,828	+ 1,660	3,400	4,828	+ 1,428

¹ Efter loneplanens fulla tillämpning å kvinnlig lärare.

3. Kvinnlig slöjd.
(16 lönegraden.)Kvinnlig¹.

Dyrort	1 året			6 året			11 året			16 året		
	Nuvarande lön	Föreslagen lön (16:16)	Ökning + Minskning —	Nuvarande lön	Föreslagen lön (16:17)	Ökning + Minskning —	Nuvarande lön	Föreslagen lön (16:19)	Ökning + Minskning —	Nuvarande lön	Föreslagen lön (16:19)	Ökning + Minskning —
Lön för 30 veckotimmars tjänstgöring.												
A . . .	3,741	4,047	+ 306	4,205	4,380	+ 175	4,669	5,046	+ 377	5,134	5,046	— 88
B . . .	3,741	4,220	+ 479	4,205	4,559	+ 354	4,669	5,252	+ 583	5,134	5,252	+ 118
C . . .	3,844	4,393	+ 549	4,308	4,739	+ 431	4,773	5,459	+ 686	5,237	5,459	+ 222
D . . .	3,947	4,566	+ 619	4,411	4,919	+ 508	4,876	5,665	+ 789	5,340	5,665	+ 325
E . . .	4,063	4,739	+ 676	4,527	5,099	+ 572	4,992	5,871	+ 879	5,456	5,871	+ 415
F . . .	4,183	4,912	+ 729	4,647	5,279	+ 632	5,112	6,078	+ 966	5,576	6,078	+ 502
G . . .	4,183	5,086	+ 903	4,647	5,459	+ 812	5,112	6,284	+ 1,172	5,576	6,284	+ 708
H . . .	4,263	5,259	+ 996	4,727	5,638	+ 911	5,192	6,491	+ 1,299	5,656	6,491	+ 835
I . . .	4,343	5,392	+ 1,049	4,807	5,772	+ 965	5,272	6,624	+ 1,352	5,736	6,624	+ 888
Lön för 15 veckotimmars tjänstgöring.												
A . . .	1,873	2,225	+ 352	2,105	2,409	+ 304	2,337	2,775	+ 438	2,569	2,775	+ 206
B . . .	1,873	2,322	+ 449	2,105	2,509	+ 404	2,337	2,888	+ 551	2,569	2,888	+ 319
C . . .	1,920	2,415	+ 495	2,153	2,608	+ 455	2,385	3,001	+ 616	2,617	3,001	+ 384
D . . .	1,968	2,512	+ 544	2,200	2,705	+ 505	2,432	3,115	+ 683	2,665	3,114	+ 449
E . . .	2,022	2,608	+ 586	2,254	2,805	+ 551	2,487	3,231	+ 744	2,719	3,231	+ 512
F . . .	2,142	2,702	+ 560	2,374	2,905	+ 531	2,607	3,344	+ 737	2,839	3,344	+ 505
G . . .	2,142	2,798	+ 656	2,374	3,001	+ 627	2,607	3,458	+ 851	2,839	3,458	+ 619
H . . .	2,222	2,891	+ 669	2,454	3,101	+ 647	2,687	3,571	+ 884	2,919	3,571	+ 652
I . . .	2,302	2,965	+ 663	2,534	3,175	+ 641	2,767	3,644	+ 877	2,999	3,644	+ 645

¹ Efter löneplanens fulla tillämpning å kvinnlig lärare.

Anmärkningar till tabellerna.

1. I tabellerna upptagas nuvarande och föreslagna avlöningsbelopp för följande kategorier lärare vid de allmänna läroverken, nämligen rektor, lektor, adjunkt, ämneslärarinna, extra ordinarie och extra adjunkt och ämneslärarinna, timlärare i läsämne samt ordinarie lärare i teckning, gymnastik med lek och idrott samt kvinnlig slöjd. Att ordinarie lärare i musik icke medtagits i de tryckta tabellerna sammanhänger därmed att lönerna för dessa lärare i stort sett sammanfalla med lönerna för ordinarie lärare i teckning.

2. I beloppen för »nuvarande lön» ingå följande kontanta avlöningslag, nämligen lön, tjänstgöringspenningar respektive ersättning för övningslärares övertimmar, tillfällig löneförbättring, dyrtidstillägg efter 29 % ävensom, på dyrare orter, provisorisk avlöningsförbättring. I beloppen för »föreslagen lön» ingå lön inklusive förekommande provisoriskt dyrtidstillägg samt dyrtidstillägg efter 11 %. De kommunala hyresbidrag, som utgå till ordinarie läroverkslärare i vissa städer ävensom motsvarande ersättningar av statsmedel till vissa seminarielärare, hava icke medtagits i jämförelsetabellerna, då dessa bidrag avsetts skola i särskild ordning kompenseras. Till pensionsavgifter har icke heller tagits hänsyn, i annan mån än att vid beräkning av dyrtidstillägg å reglerad lön iakttagits, att dylikt tillägg icke utgår å den del av avlöningen, som mot-

svaras av tjänstepensionsavdrag i enlighet med bestämmelserna i civila tjänstepensionsreglementet.

3. Dyrtidstillägget har för enkelhetens skull beräknats på årslön både vid nuvarande och föreslagen lön. De obetydliga skiljaktigheter, som härvid uppstå i förhållande till de belopp, som uppkomma vid dyrtidstilläggets beräkning på $\frac{1}{12}$ av årslönen, hava ansetts vara utan betydelse.

4. I fråga om intervallerna mellan ålderstilläggen märkes, att dessa enligt nuvarande lönesystem äro fem år. Då högst tre ålderstillägg förekomma för ordinarie lärare, uppnås alltså för närvarande slutlön senast från och med 16 året. Vid reglerad lön däremot uppnås, i fråga om de i ovanstående tabeller upptagna ordinarie lärarna, slutlön senast från och med 10 året. För icke-ordinarie lärare räknas för närvarande icke med ålderstillägg, varför beträffande denna personal treårsintervaller angivits.

5. *Rektor*. Den rektor vid allmänt läroverk för närvarande tillkommande avlöningsförmån, som består av fri bostad eller ersättning därför, är i uppgifterna angående nuvarande lön inräknad med medeltalsbelopp för varje ifrågakommande dyrtid, med särskilda belopp för högre allmänna läroverk och för realskolor.

6. *Extra ordinarie och extra adjunkt och ämneslärarinna*. Vid jämförelsen mellan nuvarande och föreslagna löner har utgått från att nuvarande adjunktsbehörig extra eller vikarierande ämneslärare, såväl manlig som kvinnlig, antages till extra ordinarie adjunkt och att extra eller vikarierande ämneslärare med akademisk lärarexamen men utan adjunktsbehörighet, manlig eller kvinnlig, anställles såsom extra adjunkt. Nuvarande icke-ordinarie kvinnlig lärare med seminarieutbildning förutsättes här bliva antingen antagen till extra ordinarie ämneslärarinna eller anställd såsom extra ämneslärarinna.

7. *Ordinarie lärare i övningsämne*. Den dessa lärare tillkommande reglerade lönen har uträknats med tillämpande av de i 8 § 2 mom. avlöningsreglementet föreslagna grunderna. För lärare i gymnastik med lek och idrott med 30 veckotimmars tjänstgöring bestämmes sålunda »föreslagen lön» efter en tjänstgöring av 33 veckotimmar; för sådan lärare med 15 veckotimmars tjänstgöring bestämmes sagda lön efter en tjänstgöring av 17 timmar. Vid uträknande av den nettolön, på vilken dyrtidstillägg beräknats, har vid beräknande av lön för 15 veckotimmars tjänstgöring det för vederbörande lönegrad fastställda tjänstepensionsavdraget reducerats efter samma grunder som lönen.

Särskilda yttranden av herrar Grimlund och Norrbom.**I. Rektorernas placering.**

Rektorernas lönegradsplacering innebär i förhållande till 1928 års lönekommittés förslag en väsentlig försämring. Att det nuvarande lönegradssystemet med dess 30 lönegrader icke räcker till för rektorernas nöjaktiga placering synes oss icke ha bort utgöra något hinder att följa kommitténs linjer på så sätt, att de tilläggsbelopp, som föreslås skola utgå utöver respektive lönegradsbelopp, hade avpassats så, att de närmare motsvarat de intervaller, som 1928 års lönekommitté hade tänkt sig för de olika grupperna av rektorer. Detta hade kunnat bättre uppnås, om i stället för de nu föreslagna beloppen 480, 960 och 1,440 kronor hade valts 600, 1,200 och 1,800 kronor.

Vi vilja vidare framhålla, att rektorernas pensioner enligt det föreliggande förslaget icke komma att bliva tillfredsställande, i det att rektorerna icke få beräkna pension på hela sin under tjänstetiden uppburna lön utan endast på den del av lönen, som motsvarar den för vederbörande rektorsgrupp bestämda lönegraden. I jämförelse med nuvarande förhållanden innebär den nya ordningen en avgjord förbättring, som tacksamt erkännes, men då nu en ändring kommer till stånd, hade man kunnat förvänta, att full rättvisa skulle vederfaras rektorerna, så att icke en större orättvisa hade behövt ersättas av en mindre.

II. Lektorernas placering.

Vi föreslå, att lektorerna placeras i den 28 lönegraden främst med hänsyn till den för dem föreskrivna höga kompetensen, vars förvärvande är förbundet med mycket betungande studiekostnader. Vad vi i det följande anförå såsom motiv för adjunkternas placering i den 24 lönegraden kan i åtskilliga stycken även äga sin tillämpning, då det gäller att giva skäl för den av oss föreslagna placeringen av lektorerna.

III. Adjunkternas placering.

Då vi anse, att adjunkterna böra placeras i 24 lönegraden, få vi till stöd härför anförå följande.

Sedan många år ha olika meningar gjort sig gällande i fråga om adjunkternas lönegradsplacering. Å ena sidan ha såväl 1923 års lärarlönekommitté som 1928 års lönekommitté stannat för den 23 lönegraden. Å andra sidan ha flera myndigheter, som haft att avgiva yttranden över de nämnda kommittéförelagen, förordat den 24 lönegraden. I sitt utlåtande över 1928 års lönekommittés betänkande förordade skolöverstyrelsen, som i sitt tidigare yttrande över lärarlönekommitténs förslag med tvekan biträtt placeringen i den 23 lönegraden, att adjunkterna borde placeras i den 24 lönegraden, för att rättvisa skulle vederfaras dem. Till stöd för sin ändrade uppfattning anförde därvid skolöverstyrelsen bland annat, att utbildningstiden för adjunkterna ökats i jäm-

förelse med tidigare, att den relativa lönestandard, som tillerkändes dem vid 1918 års lönereglering, borde bibehållas, vilket icke inträffade vid en placering i den 23 lönegraden, att den föreslagna utsträckningen av tjänstgöringstiden innebar en löneminskning i betydande omfattning och att den välbehövliga effektiva löneförbättringen på det hela taget uteblev vid nämnda placering. Att skolöverstyrelsen tidigare kunnat ansluta sig till förslaget med den 23 lönegraden hade delvis berott därpå, att vissa tjänstemän, som förut på goda grunder ställts före adjunkterna i löneavseende, då placerats i en lönegrad motsvarande den 24. Dessa hade emellertid sedermera uppflyttats till den 26, varför det nämnda hindret för adjunkternas placering i den 24 lönegraden bortfallit. Vidare framhöll överstyrelsen, att adjunkterna i stor utsträckning togos i anspråk för gymnasieundervisning, varför deras placering i den 23 lönegraden icke gjorde rättvisa åt denna lärarkårs betydelsefulla arbete och därför icke kunde vara till gagn för undervisnings- och uppfostringsarbetet. Liknande synpunkter anfördes även av ett stort antal länsstyrelser och domkapitel, vilka likaledes förordade adjunkternas placering i den 24 lönegraden.

Åtskilliga andra skäl skulle kunna anföras för samma uppfattning. Vi nödgas emellertid begränsa oss till följande erinringar.

Rekryteringen till adjunktskåren liksom till lektorskåren kan för närvarande betecknas såsom otillfredsställande. Om icke akademiskt utbildade kvinnor under senare år i stor omfattning strömmat in på läroverkslärarbanan, skulle en betydande brist på läraraspiranter nu ha framträtt. Trots denna tillströmning råder det emellertid svårighet att tillgodose behovet av lärare, särskilt å mindre eftersökta orter. Vidare är det en iakttagelse, som med åren alltmer tydligt framträtt och ofta framhållits av rektorer, att lärarrekryteringen ur kvalitativ synpunkt icke håller måttet i fråga om det för undervisningen önskvärda och välbehövliga i lärarens intellektuella utrustning. Dessa för läroverken ogynnsamma omständigheter böra förvisso ses mot bakgrunden av en för läroverkens lärare otillfredsställande lönesättning. De under senare år införda nyheterna i fråga om läroverkens organisation, undervisningsmetod m. m. skärpa kraven på lärarnas kompetens. Från allmänhetens, d. v. s. lärjungarnas målsmäns sida har därjämte under senare tid vid upprepade tillfällen med styrka gjorts gällande, att läroverken behöva bättre utbildade och över huvud taget dugligare lärare. Skola bättre förutsättningar kunna skapas för en såväl kvantitativt som kvalitativt tillfredsställande rekrytering av läroverkens lärarkår, synes i första hand lärarnas löneställning böra förbättras. Goda löner — goda lärare. I våra dagar torde man också klarare än förr inse vikten av att våra barns undervisning och uppfostran, särskilt under de för ungdomen så betydelsefulla utvecklingsåren under vistelsen vid läroverket, lägges i händerna på fullgoda lärare. För att nå detta syfte inser man också tillfullo, att samhället måste bereda dessa sina tjänare en god löneställning, bättre än den nuvarande. En dylik skulle också kunna i någon mån uppväga de inom lärarbanan rådande svaga befördringsutsikterna. Dessa kunna i och för sig knappast utgöra någon lockelse för intellektuellt väl utrustade ungdomar att beträda läroverkslärarens tålmodsprövande och mödosamma stig.

De sist anförda synpunkterna gälla läroverkslärarna i allmänhet men isynnerhet adjunkterna, vilka dels utgöra det stora flertalet av läroverkens lärare — omkring dubbelt så många som övriga ämneslärare tillsammans — dels ha ansvaret för huvudparten av undervisningen i realskolan och för omkring hälften av undervisningen å gymnasiet. Som lärare å gymnasiet utföra de alltså lektornas arbete med dessas tjänstgöringstid men utan något kontant vederlag

med undantag av en mindre ersättning i sådana fåtaliga fall, då de förordnas som lektorsvikarier. En placering av adjunkterna i den 23 lönegraden medför t. ex., att en adjunkt, som kanske hela sin tjänstetid på ett utmärkt sätt bestritt gymnasieundervisning, aldrig uppnår en lektors begynnelselön. Obestriddigheten innebär det för statsverket en betydande besparing, då gymnasieundervisningen i stor omfattning fullgöres av svagt avlönade adjunkter i stället för mera kostsamma lektorer. För detta borde det vara rätt och billigt att tillerkänna adjunkterna den ringa compensation, som en placering i den 24 lönegraden kan sägas utgöra. En bättre löneställning medför en större ekonomisk och social trygghet. Det kan icke nog kraftigt framhållas, hurusom det verkligt intresserade uppgåendet i lärarkallet uteblir, om ekonomiska bekymmer ständigt ligga på lur. I fråga om läroverkens lärare torde detta vara fallet i vida större omfattning än vad man i allmänhet föreställer sig.

Vi övergå så till en jämförelse mellan det på läroverkens lärare nu tillämpade och det för dem föreslagna avlöningssystemet.

Det nu tillämpade avlöningssystemet är icke utan vidare jämförligt med det för de reglerade verken gällande. Det kan icke bestridas, att den snabbare takten i det sistnämnda systemet med dess treårsperioder vid löneklassuppflyttningar medför ekonomiska förmåner under tiden för passagen genom löneklasserna i jämförelse med det långsammare, nu gällande avlöningssystemet med dess femårsperioder. Då det emellertid skulle föra för långt att i detalj genomföra en jämförelse mellan de båda systemen, vilja vi i det följande inskränka oss till en jämförelse mellan de båda systemen, slutlöner. Dessa måste ju sägas vara de mest betydelsefulla för lärarna, emedan det i regel är slutlönen, som en lärare kan förutsättas komma att uppbära under större delen av sin tjänstetid, därtill under en tid, då han som familjeförsörjare med barn i uppväxtåren kan antagas ha ett maximibehov av löneinkomst eller »lön att leva på».

Vid en jämförelse mellan de slutlöner, som erhållas med adjunkternas nuvarande löneförmåner och vid deras placering i den 23 respektive 24 lönegraden uppkomma på olika dyrorter nedanstående förändringar, varvid + betecknar löneökning och — löneminskning.

Dyrort	Antal adjunkter budgetåret 1936/1937	Löneförändring vid placering i lönegrad 23: 26 lönegrad 24: 27	
A-ort	5	— 359	+ 172
B-ort	47	— 93	+ 438
C-ort	157	+ 45	+ 575
D-ort	194	+ 182	+ 713
E-ort	186	+ 319	+ 853
F-ort	271	+ 286	+ 801
G-ort	149 (härav i Göteborg 111 och i Lidingö 4)	+ 552	+ 1,041
H-ort	50	+ 601	+ 1,081
I-ort	186 (Stockholm)	+ 601	+ 1,081
Summa 1,245			

I ovanstående tablå är hänsyn icke tagen därtill, att kommunala hyresbidrag utgå till adjunkt i Göteborg med 700, i Lidingö och Stockholm med 750 kronor per år. I samband med löneregleringen skola dessa bidrag försvinna, men förutsättas komma att utgå i fortsättningen av statsmedel med oförändrade belopp till alla de adjunkter, som vid tiden för löneregleringens ikraftträdande åtnjuta sådana. Detta måste med tacksamhet omnämnas. Vidare är det sörjt

för, att inga nuvarande befattningshavare genom löne regleringen lida någon löneminskning. För sådant ändamål förutsättes, att särskilda fyllnadsbelopp komma att utgå. Det synes dock vara på sin plats, att lönegradsplaceringen betraktas i ett vidare sammanhang, med andra ord huru den, med bortseende från mera tillfälliga övergångsbestämmelser, kommer att inverka på hela adjunktskårens framtida lönestandard. Medför placeringen på det hela taget en förbättring eller försämring i lönevillkoren och, under förutsättning av en förbättring, kan denna anses tillfredsställande?

Av tablån framgår då, att den 23 lönegraden medför en direkt löneminskning för adjunkterna å A- och B-orter samt för adjunkter i de tre nyssnämnda städerna eller inalles för 353 st. (28,3 procent av samtliga). Det framgår vidare, att *löneökningarna* för många adjunkter bliva obetydliga, varför det kan vara berättigat att undersöka i vilka fall — efter obligatoriska pensionsavdrag — en verklig ökning inträder i vad man kan kalla »behållen lön».

Pensionsavgifternas förhöjning skall givetvis medföra ökade förmåner. Då *tjänstepensionsavdraget* för en adjunkt ökas från 160 till 255 kronor, d. v. s. med 95 kronor, medan *tjänstepensionen* växer med blott 264 kronor, synes emellertid denna förmån, affärsmässigt sett, vara ganska skral, särskilt som många aldrig uppleva pensionsåldern och de flesta av dem som göra detta endast få åtnjuta den höjda pensionen ett fåtal år. Den nämnda jämförelsevis obetydliga höjningen i pensionsavdraget är emellertid tillräckligt stor att förvandla tablåns löneförändring för de 157 adjunkterna å C-ort från + 45 till — 50 kronor. Därmed komma $353 + 157 = 510$ eller 40 procent av adjunkterna på minus. Det bör då kunna vara försvarligt, att man går ett steg vidare och undersöker, huru höjningen från 160 till 267 kronor eller med 107 kronor av *familjepensionsavgiften* verkar, även om det måste tacksamt anmärkas, att denna höjning motsvaras av en effektiv höjning i *familjepensionens* belopp. Här förutsättes, att familjepensionsavgiften blir lika med den för den civila statsförvaltningen fastställda. Resultatet av sagda undersökning blir, att även de 194 adjunkterna på D-ort komma på minus. Förändringstalet å denna ort övergår nämligen då från + 182 till — 20 kronor. Därmed har antalet adjunkter, som står på minus, vuxit till $510 + 194 = 704$ eller 56,5 procent. Mer än hälften av samtliga adjunkter få således mindre behållen lön, mindre »att leva på» än nu. En placering av adjunkterna i den 23 lönegraden måste därför enligt vår uppfattning anses illa avvägd. Vi tillåta oss emellertid att föra undersökningen ett steg längre.

Ett ännu svagare resultat erhålles nämligen, om hänsyn även tages därtill, att adjunkterna för att erhålla den föreslagna lönegradsplaceringen, vars förmånlighet för en stor del av dem redan synes tvivelaktig, måste i likhet med övriga ämneslärare erbjuda en motprestation, som består däri, att maximum för deras tjänstgöring höjes från 28 till 30 veckotimmar. Genomsnittligt skulle alltså ökningen innebära en veckotimme, ehuru vid tillämpningen höjningen skulle begränsas till en halv veckotimme. I realiteten måste dock bestämmelsen verka därhän, att åtskilliga adjunkter få en med 1—2 veckotimmar ökad tjänstgöring. Det torde vara motiverat att omräkna en halv veckotimme i pengar, enär densamma för statsverket — arbetsgivaren — medför en minskning i anslaget för extralärare och timlärare, som, om beräkningen utföres med tillämpning på antalet ämneslärare under innevarande budgetår, uppgår till 198,189 kronor. Om härvid räknas med att omkring två tredjedelar av detta belopp intjänas på adjunkternas utökade arbete, kan deras andel i besparingen för statsverket beräknas till omkring 132,000 kronor, vilket belopp blir 106

kronor på var och en av de 1,245 adjunkterna. Det invändes måhända, att den ökade tjänstgöringen icke kan värdesättas på detta vis. Härpå kan svaras följande. Adjunktens medeltjänstgöringstid utgör nu 26 veckotimmar, och hans arbete därutöver för tjänsten har redan av lärarlönekommittén beräknats till omkring 18 veckotimmar, inalles 44 veckotimmar. Han skall nu prestera ytterligare en viss (1—2 veckotimmar) undervisning med tillhörande hemarbete, en tid, som han eljest kunnat använda till rekreation, studier för sitt kall eller till extra förvärvsarbete. Även skolöverstyrelsen har, såsom redan är nämnt, betraktat utsträckningen av tjänstgöringstiden som en betydande löneminskning. Under denna förutsättning kommer ändringen i löneställningen för de 271 adjunkterna å F-ort att nedgå till — 22 kronor. Det blir då $704 + 271 = 975$ eller 78 procent av adjunkterna, som av nu nämnda anledningar kunna säga sig få en otillfredsställande lönereglering genom en placering i den 23 lönegraden. Den enda obestriddiga, ehuru av samma anledningar ganska obetydliga vinsten i slutlönen, skulle då inkasseras av återstående 22 procent eller 186 adjunkter å E-ort med vardera $(319 - 308) = 11$ kronor, 34 adjunkter å G-ort med vardera $(552 - 308) = 244$ kronor och 50 adjunkter å H-ort med vardera $(601 - 308) = 293$ kronor.

En placering av adjunkterna i den 24 lönegraden blir naturligtvis gynnsammare. De ovan anmärkta minskningarna i lönen bliva, i den mån de icke helt försvinna och övergå till ökningar, reducerade. Enligt vår mening är därför adjunkternas placering i den 24 lönegraden rättvis och riktig, ty den ger dem en »behållen lön», som närmast motsvarar eller blir något högre än vad deras nuvarande löneställning ger dem. Det är därför den lägsta placering, som på det hela taget kan sägas medföra för dem en sedan många år i utsikt ställd löneförbättring.

IV. Extra ordinarie och extra ämneslärares placering.

Vi föreslå, att extra ordinarie ämneslärare placeras i den 21 lönegraden. Genom det föreliggande förslag till lönegradsplacering för dessa lärare tages enligt vår mening för liten hänsyn till två omständigheter, som höra samman med en lönereglering för dem. Dels erhåller nämligen extralärare enligt bestämmelser, gällande till utgången av innevarande budgetår, efter sex terminers tjänstetid en arvodesförhöjning med 350 kronor (manlig) och 250 kronor (kvinnelig), vilka belopp efter ytterligare sex terminer fördubblas, dels får extra ordinarie lärare efter löneregleringens införande vidkännas avdrag för såväl tjänstesom familjepension. En placering i 20 lönegraden är otillfredsställande. Den ger nämligen läraren en otillräcklig compensation för den nu utgående arvodesförhöjningen liksom också för de nytillkomna obligatoriska avdragen. Netto-lönen — vad läraren skall leva på och amortera skulder med — blir i många fall mindre än nu. Möjligheten att bilda familj, som redan nu är förenad med betydande svårigheter för en extralärare vid läroverken, kommer att bliva än mera försvårad, och åldern för äktenskaps ingående, som nu är anmärkningsvärt hög, torde komma att bli än högre. Allt detta förefaller oss vara starka skäl för den något högre lönegradsplacering, som vi föreslå.

V. Lärarnas tjänstgöringsskyldighet.

I fråga om lärarnas tjänstgöringsskyldighet hade vi från början hoppats kunna biträda ett förslag om en måttlig höjning av densamma. Vi hade då

utgått från att samtliga lärare skulle komma i åtnjutande av en effektiv löne-reglering. Den utsträckta arbetstiden skulle i så fall ha kunnat betraktas som en motprestation för undfångna fördelar. Då emellertid, såsom vi på annat ställe framhållit, löneregleringen icke tillgodoser lärarna på det sätt, som synes oss skäligt, anse vi, att förutsättningar saknas för oss att biträda förslaget om en höjning av lärarnas tjänstgöringstid. Såsom vi redan framhållit, skulle en dylik höjning innebära ett så pass betydande bidrag från lärarnas sida till bestridande av kostnaderna för löneregleringen, att det icke synes oss svara mot de erbjudna förmånerna.

Vi tillåta oss även att under hänvisning till den lämnade utredningen angående lärarnas undervisningsskyldighet särskilt understryka några synpunkter, vilka synas oss såsom skolmän viktiga att beakta.

Att frågan om en utökning av lärarnas arbetstid är ett ömtåligt spörsmål framgår noggsamt av ärendets tidigare behandling. 1923 års lärarlönekommitté ansåg sig efter en grundlig utredning av lärarnas arbetsförhållanden icke kunna tillstyrka en utökning av arbetstiden. Skolöverstyrelsen ansåg sig visserligen i sitt yttrande över kommitténs betänkande oförhindrad att föreslå en höjning av såväl maximi- som minimigränserna för lärarnas veckotjänstgöring, och till detta överstyrelsens förslag anslöt sig sedermera 1928 års lönekommitté. Det är emellertid värt att observera, att skolöverstyrelsen i det yttrande, som den avgav över denna senare kommittés betänkande, vilket ju bygger på överstyrelsens eget förslag, frångick sin tidigare ståndpunkt. Överstyrelsen ville nu alls icke höja minimum och tillstyrkte endast med tvekan en höjning av maximum och endast under förutsättning av en *effektiv* lönereglering. Anledningen till överstyrelsens ändrade inställning var, att frågan om undervisningstidens utsträckning efter 1927 års läroverksreform befunno sig i ett annat läge. Vad vi för vår del äro angelägna att framhålla är, att de omständigheter, som redan 1930 föranledde skolöverstyrelsens tveksamhet, sedan dess otvivelaktigt gjort sig ännu mera gällande. De numera i regel mycket stora klassavdelningarna göra till att börja med själva lektionsarbetet mera påfrestande än tidigare. Därtill kommer, att arbetet med rättandet av lärjungarnas skriftliga uppgifter samt andra åligganden, som höra samman med undervisningsarbetet, i motsvarande grad ökats. Vidare vilja vi påpeka det ökade arbete, som lärjungarnas s. k. enskilda arbete bereda lärarna inom det differentierade gymnasiet. Denna ökning i arbetsmängden blir i vissa fall synnerligen betungande. Som ett helhetsomdöme skulle vi vilja uttala, att arbetet i skolorna numera utan allt tvivel är starkare koncentrerat och kräver ofantligt mycket mera av lärarna än tidigare. Vi vilja icke gå så långt, att vi påstå, att lärarna icke *kunna* bära en ökning av arbetsbördan, ehuru vi dock äro övertygade om att åtskilliga lärare redan nu arbeta i närheten av gränsen för sin prestationsförmåga. Men vi våga ifrågasätta, om det i längden — icke blott med tanke på lärarna utan även på skolungdomen — är tillrådligt och välbetänkt att utkräva *största möjliga* arbetskvantitet av lärarna. För vår del hålla vi före, att med nuvarande skolorganisation och de krav den ställer på lärarna någon generell ökning av lärarnas undervisningsskyldighet icke bör företagas.

Härtill vilja vi ännu foga en erinran. Om förslaget att öka ämneslärarnas undervisningsskyldighet med genomsnittligt en veckotimme hade tillämpats t. ex. under innevarande läsår, skulle — efter vad en inom finansdepartementet verkställd undersökning givit vid handen — icke mindre än 100 extralärare ha måst helt entledigas eller i en del fall förändras till timlärare med ett i allmänhet ganska ringa antal veckotimmar. För vederbörande timlärare torde

arbetsinkomsten i regel bliva otillräcklig: »för liten att leva på men måhända för stor att dö på». En liknande utredning, utförd inom skolöverstyrelsen, varvid hänsyn tagits till planerade utvidgningar av läroverksorganisationen med därav följande ökade lärarbehov, visar, att den utsträckta undervisningsskyldigheten skulle, om den tillämpades under läsåret 1938—1939, trots en kraftig ökning av antalet klassavdelningar i jämförelse med året förut, göra överflödiga ett tjugotal extralärare och därtill omöjliggöra varje anställning av nya läraraspiranter med eller utan provår. Detta innebär, att den utsträckta undervisningsskyldigheten skulle beröva omkring 100 unga lärare eller läraraspiranter försörjningsmöjlighet i de allmänna läroverkens tjänst. En åtgärd med dylik följdverkan synes stå i dålig samklang med våra dagars starka strävan att bereda arbetstillfällen åt så många medborgare som möjligt, bland annat genom inskränkning av de anställdas veckoarbetstid.

De här anförda olägenheterna minskas givetvis väsentligt genom förslaget, att vid tillämpningen av bestämmelsen endast skulle behöva räknas med en genomsnittlig höjning i tjänstgöringen av en halv veckotimme.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.

	Sida
I. Lönereglering för personal vid det statliga undervisningsväsendet	3
1. Löneregleringsfrågans allmänna läge	4
2. Lärarnas tjänstgöringsskyldighet	18
3. Förhållandet mellan manliga och kvinnliga lärares avlöning	29
4. Avlöningsförfattningar m. m.	35
A. Avlöningsreglemente för ordinarie lärare	35
B. Kungörelse med avlöningsbestämmelser för icke-ordinarie lärare	42
C. Kungörelse med tillägsbestämmelser till avlöningsreglementet	51
5. Övergångsanordningar	55
6. De allmänna läroverken	60
Rektorer 60; lektorer 69; adjunkter 73; ämneslärarinnor 80; lärare i öv-	
ningsämnena 84; icke-ordinarie ämneslärare 88; icke-ordinarie övnings-	
lärare 93; övriga icke-ordinarie befattningshavare 95.	
7. Högre lärarinneseminarier	96
Rektor 96; lektorer 98; adjunkter 98; ämneslärarinnor 99; övningsskol-	
lärare 100; lärare i övningsämnena 100; icke-ordinarie lärare 102.	
8. Folkskoleseminarierna	105
Rektorer 106; lektorer 107; adjunkt å övergångsstat 107; övningsskol-	
lärare 108; ordinarie lärare i övningsämnena 109; icke-ordinarie ämnes-	
och övningsskollärare 112; icke-ordinarie lärare i övningsämnena 114.	
9. Småskoleseminarierna	117
A. Ämneslärarnas kompetens m. m.	117
B. Det nya lönesystemets tillämpande på småskoleseminariernas	
personal	126
Rektorer 127; adjunkter 127; övningsskollärare 128; icke-ordinarie äm-	
nes- och övningsskollärare 128; lärare i övningsämnena 129.	
C. Övergångsanordningar	130
10. Läroanstalterna för blindas	132
Rektorer 132; lärare i kunskapsämne (ämneslärare) 134; lärare i musik	
eller gymnastik 135; arbetslärare 137; lärarinna i hushållsgöromål 138;	
icke-ordinarie lärare 139; husmoder 139.	
11. Vårdanstalten i Lund för blindas med komplicerat lyte	141
Rektor 141; lärarinnor i kunskapsämne 142; lärarinnor i slöjd 142; icke-	
ordinarie lärare 143; husmoder m. fl. 144.	
12. De tekniska läroverken	146
Rektorer 146; lektorer 147; icke-ordinarie lärare 149.	
13. Folkskolinspektionen	152
A. Folkskolinspektörerna	152
B. Nomadskolinspektören	155
14. Vaktmästarpersonal	158

II. Vissa organisatoriska förändringar inom det statliga undervisningsväsendet m. m.	172
1. Upprättande av vissa nya statliga gymnasier	173
2. Provisorisk utvidgning av provårsinstitutionen	199
3. Rätt för ämneslärarinnor vid allmänt läroverk att för lönetur tillgodoräkna sig viss tjänstgöring m. m.	225
4. Begränsning av lärjungeantalet i undervisningsavdelningarna vid de allmänna läroverken	229
5. Omfattningen av folkskoleseminarieorganisationen under budgetåret 1937/1938	233
6. Omfattningen av småskoleseminarieorganisationen under budgetåret 1937/1938	241
7. Biträden åt folkskolinspektörerna	257
III. Anslagsbehov för budgetåret 1937/1938	262
1. Förslagsanslaget till Högre lärarinneseminariet: Avlöningar	265
2. Förslagsanslaget till Allmänna läroverken: Avlöningar	270
A. Anslagsbehov vid nuvarande löneförhållanden	270
B. Anslagsbehov vid lönereglering	300
3. Anslaget till understöd åt vissa kommunala gymnasier	303
4. Förslagsanslaget till Folkskoleseminarier: Avlöningar	304
5. Förslagsanslaget till Folkskoleseminarier: Omkostnader	319
6. Reservationsanslaget till Folkskoleseminarier: Materiel, böcker m. m.	324
7. Reservationsanslaget till Folkskoleseminarier: Stipendier	325
8. Reservationsanslag till Folkskoleseminarier: Utrustning	326
9. Förslagsanslaget till Småskoleseminarier: Avlöningar	327
10. Förslagsanslaget till Småskoleseminarier: Omkostnader	331
11. Reservationsanslaget till Småskoleseminarier: Materiel, böcker m. m.	335
12. Reservationsanslaget till Småskoleseminarier: Stipendier	336
13. Reservationsanslag till Småskoleseminarier: Utrustning	337
14. Förslagsanslaget till Folkskolinspektionen: Avlöningar	339
15. Förslagsanslaget till Nomadskolor: Avlöningar	341
16. Förslagsanslag till Läroanstalter för blinda: Avlöningar	343
17. Förslagsanslaget till Vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte: Avlöningar	346
18. Förslagsanslaget till Tekniska läroverk: Avlöningar	348
19. Förslagsanslaget till Tekniska läroverk: Omkostnader	360
20. Reservationsanslaget till Tekniska läroverk: Materiel, böcker m. m.	363
21. Förslagsanslaget till dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst	365
22. Kostnadsjämförelse	366
IV. Hemställan	367

Bilagor.

A. Förslag till Kungl. Maj:ts avlöningsreglemente för ordinarie lärare vid statens undervisningsväsen	389
B. Specialmotivering till förslag till avlöningsreglemente för ordinarie lärare vid statens undervisningsväsen	405
C ¹ —C ² . Löneplaner	422
D. Tjänsteförteckning för extra ordinarie lärare m. m.	423
E. Avlöningsplan för timlärare	425
F. Beräkning av individuella löner för vissa lärare vid de allmänna läroverken	426
G. Särskilda yttranden	436
